Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag

Directie Juridische Zaken
Afdeling Verdragen
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
www.nederlandwereldwijd.nl

Onze Referentie
BZ2632167

Kopie aan:
Griffie I

Datum 25 september 2026
Betreft Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting; Dhaka, 12 maart 2024

Geachte voorzitter,

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 5, eerste lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 12 maart 2024 te Dhaka tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting (Trb. 2024, 45 en Trb. 2026, 18).

Een toelichtende nota bij dit verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het Europese en het Caribische deel van Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

T.B.W. Berendsen

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting; Dhaka, 12 maart 2024 (*Trb*. 2024, 45 en *Trb*. 2026, 18)

TOELICHTENDE NOTA

I. ALGEMEEN

I.1 Inleiding

Het onderhavige, op 12 maart 2024 te Dhaka ondertekende verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting, (hierna: 'het Verdrag') geeft, teneinde dubbele belasting te vermijden, regels die aanwijzen welke van de verdragsluitende staten (wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft Europees en Caribisch Nederland, zie paragraaf I.7 van deze toelichtende nota) bevoegd is om in overeenstemming met zijn nationale wetgeving belasting te heffen over het inkomen van inwoners van één of van beide staten. Daarnaast regelt het Verdrag, onder meer met het oog op het voorkomen van het ontgaan van belasting, de administratieve wederzijdse bijstand in de vorm van onderlinge uitwisseling van fiscale informatie en de wederzijdse bijstand bij de invordering van belastingen.

Het Verdrag is gebaseerd op het Nederlandse verdragsbeleid zoals uiteengezet in de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2020 (hierna: 'NFV 2020') en, met betrekking tot het tegengaan van belastingontwijking, nader verwoord in de kabinetsappreciatie[1] van de op 5 oktober 2015 gepubliceerde definitieve actierapporten van het project *Addressing Base Erosion and Profit Shifting* (hierna: BEPS) die de OESO op verzoek van de G20 heeft opgesteld en de in de brief van 28 oktober 2016[2] gegeven reactie op het door de OESO ontwikkelde en op 24 november 2016 te Parijs tot stand gekomen Multilateraal Verdrag ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving (*Trb.* 2017, 86. Ook wel 'het Multilateraal Instrument' genoemd, hierna: 'het MLI') om de in het BEPS-project ontwikkelde verdragsbepalingen te implementeren. In de artikelsgewijze toelichting wordt hier bij de relevante artikelen nader op ingegaan. Voorts is tijdens de onderhandelingen, zoals ook opgenomen in de NFV 2020, nadrukkelijk rekening gehouden met de positie van Bangladesh als ontwikkelingsland.

In paragraaf I.9 van deze toelichtende nota is het Toetsschema Fiscaal Verdragsbeleid 2020 opgenomen.

[1] Kamerstukken II 2015/16, 25087, nr. 112.
[2] Kamerstukken II 2016/17, 25087, nr. 135.

I.2 Aanleiding voor en verloop van de onderhandelingen

In 2013 heeft het Internationaal Belasting Documentatie Bureau ('International Bureau of Fiscal Documentation' (IBFD)) onderzoek gedaan naar Nederlandse belastingverdragen gesloten met ontwikkelingslanden.[3] Uit dit onderzoek is onder meer naar voren gekomen dat deze verdragen, net als andere belastingverdragen van deze ontwikkelingslanden, weinig antimisbruikbepalingen bevatten. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft Nederland besloten om voortaan actief te gaan inzetten op antimisbruikbepalingen in belastingverdragen met ontwikkelingslanden, het zogenoemde 23-ontwikkelingslandenproject. Bangladesh was één van de 23 landen die Nederland heeft benaderd om het belastingverdrag op dit punt aan te passen, in het geval van Bangladesh het op 13 juli 1993 te Dhaka tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen (*Trb.* 1993, 145). Dit heeft geresulteerd in een ambtelijk overeengekomen wijzigingsprotocol. Nadat ambtelijk overeenstemming was bereikt over het opnemen van antimisbruikmaatregelen, heeft Bangladesh aangegeven om ook andere onderdelen van het belastingverdrag uit 1993 te willen herzien. Dit verzoek kwam in de periode waarin Nederland recent nieuw verdragsbeleid (NFV 2020) had gepubliceerd. In de NFV 2020 is onder andere de onderhandelingsinzet in relatie tot ontwikkelingslanden herzien. Als gevolg daarvan wordt (nog) nadrukkelijker rekening gehouden met de positie van ontwikkelingslanden.[4] Een geheel nieuw verdrag lag volgens Nederland daarom meer in de rede. Nederland heeft daarom voorgesteld aan Bangladesh om onderhandelingen te starten over een geheel nieuw verdrag. Bangladesh heeft daar positief op gereageerd.

In juni 2021 vond de eerste onderhandelingsronde plaats met Bangladesh. Deze onderhandelingsronde heeft, in verband met COVID-19, virtueel plaatsgevonden. In december 2021 heeft in Den Haag de tweede onderhandelingsronde plaatsgevonden. Deze besprekingen hebben geleid tot het afronden van de onderhandelingen over het voorliggende belastingverdrag tussen Nederland en Bangladesh. De periode die daarop volgde is gebruikt om nog enkele technische punten af te stemmen.

I.3 Belastingstelsel Bangladesh

Bangladesh kent een fiscaal stelsel dat net als dat van Nederland bestaat uit een samenstel van directe en indirecte belastingen. De voornaamste indirecte belasting is de omzetbelasting (met een algemeen tarief van 15%). De directe belasting wordt geheven via de inkomstenbelasting, die zowel een belasting van natuurlijke personen (vergelijkbaar met de Nederlandse inkomstenbelasting) als van lichamen omvat (vergelijkbaar met de Nederlandse vennootschapsbelasting). Bangladesh kent geen vermogensbelasting.

3 Kamerstukken II 2013/14, 25087, nr. 60.
4 Kamerstukken II 2019/20, 25087, nr. 256.

De inkomstenbelasting wordt in Bangladesh geheven over het wereldinkomen van binnenlands belastingplichtige natuurlijke personen en lichamen. Daarbij is het van belang dat het inkomen valt onder een specifieke categorie (“heads of income”) en niet is vrijgesteld. Daaronder vallen ook vermogenswinsten. Van buitenlands belastingplichtigen wordt inkomstenbelasting geheven over inkomen uit bronnen in Bangladesh.

De inkomstenbelasting voor natuurlijke personen kent een progressieve tariefopbouw van 0% tot 25%[5]. Niet-inwoners worden belast tegen een tarief van 30%. Het tarief voor lichamen is onder meer afhankelijk van het type bedrijf en varieert van 20% tot 45%[6]. Bangladesh kent geen deelnemingsvrijstelling.

Daarnaast gelden – over het algemeen – bronheffingspercentages van 20% voor dividend-, interest- en royaltybetalingen vanuit Bangladesh aan niet-inwoners (lichamen). Naast deze gebruikelijke bronbelastingen kent Bangladesh een scala aan bronbelastingen (bijvoorbeeld over verzekeringspremies en verhuur van machines) over verschillende soorten dienstverlening tegen verschillende tarieven (5,25%-30%). De belangrijkste is een bronbelasting van 20% op consultancy-, management- en technische dienstverlening.

Bangladesh heeft – op het moment van ondertekening van deze overeenkomst - een netwerk van belastingverdragen met ruim 30 landen, voornamelijk Europese landen, maar ook landen in Azië, Afrika en het Midden-Oosten. Tevens heeft Bangladesh een belastingverdrag met de Verenigde Staten. Tijdens de onderhandelingen over dit Verdrag is door Bangladesh benoemd dat de aankomende jaren zullen worden benut om het belastingverdragennetwerk verder uit te breiden.

I.4 Budgettaire aspecten

De budgettaire gevolgen van het Verdrag zullen naar verwachting per saldo neutraal zijn.

I.5 Inbreng van derden

Het Ministerie van Financiën heeft het aangaan van de onderhandelingen met een aankondiging in april 2021 onder de aandacht gebracht en belanghebbenden gevraagd de voor hen van belang zijnde aangelegenheden kenbaar te maken. Hierop zijn geen reacties ontvangen.

I.6 Opzet en korte samenvatting van het Verdrag

De Nederlandse inzet bij de onderhandelingen was gebaseerd op het verdragsbeleid zoals beschreven in de NFV 2020, meer specifiek het begunstigende verdragsbeleid met betrekking tot ontwikkelingslanden. Bangladesh behoort ten tijde van ondertekening van het Verdrag tot de categorie van de armste groep ontwikkelingslanden.[7] Het uitgangspunt is dat een ruimhartig verdragsbeleid voor

5 Tarieven gelden voor het jaar 2022/2023.
6 Tarieven gelden voor het jaar 2022/2023.
7 Voor wat onder ontwikkelingslanden wordt verstaan wordt aangesloten bij (de eerste drie kolommen van) de lijst van het Development Assistance Committee (DAC) van de OESO. Zie https://www.oecd.org/dac/financing-

deze groep landen wordt gehanteerd. In het licht van het voorgaande is nadrukkelijk rekening gehouden met de bijzondere positie van Bangladesh als ontwikkelingsland.

De Nederlandse onderhandelingsinzet is primair gebaseerd op de bepalingen van het OESO-modelverdrag, inclusief commentaar, volgens de teksteditie van 21 november 2017 (hierna 'het OESO-modelverdrag') maar ook op het door de Verenigde Naties ontwikkelde modelverdrag voor belastingverdragen tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden, naar de tekstversie van 2017 (hierna: het 'VN-modelverdrag'). De inzet van Bangladesh was eveneens primair gebaseerd op de bepalingen van het OESO-modelverdrag, maar vond op een aantal onderdelen aansluiting bij het VN-modelverdrag. In deze toelichtende nota wordt verwezen naar het VN-modelverdrag bij bepalingen die afwijken van het OESO-modelverdrag en inhoudelijk aansluiten bij het VN-modelverdrag. Met het Verdrag hebben Bangladesh en Nederland tevens nagenoeg alle (minimum)standaarden tegen verdragsmisbruik die voortvloeien uit het BEPS-project opgenomen. Het Verdrag bevat zowel de minimumstandaard als vrijwel alle andere aanvullende standaarden tegen verdragsmisbruik. Het betreft bepalingen over:

− verdragstoepassing bij hybride entiteiten (artikel 1) (BEPS-actie 2);
− een oplossing op basis van een onderlinge overlegprocedure ("MAP-tiebreaker") voor een dubbele woonplaats van niet-natuurlijke personen (artikel 4) (BEPS-actie 2 en 6);
− maatregelen tegen het kunstmatig ontgaan van vaste inrichtingen (artikel 5) (BEPS-actie 7);
− een bezitsperiode van ten minste 365 dagen voordat aanspraak kan worden gemaakt op het verlaagde bronheffingstarief voor deelnemingsdividenden (BEPS-actie 6) (artikel 10);
− een terugkijkperiode van 365 dagen om te beoordelen of sprake is van een zogenoemd onroerendezaaklichaam (BEPS-actie 6) (artikel 14);
− maatregelen om te zorgen dat de voorkomingsmethode om dubbele belasting te vermijden niet onbedoeld tot dubbele niet-heffing leidt (BEPS-actie 2 en 6) (artikel 24);
− een algemene antimisbruikbepaling ter bestrijding van verschillende vormen van verdragsmisbruik (BEPS-actie 6) (artikel 25);
− het voorkomen dat verdragsvoordelen kunnen worden geclaimd voor inkomen dat wordt toegerekend aan een vaste inrichting in een derde rechtsgebied en dat resulteert in een lage belasting (BEPS-actie 6) (artikel 25).

Door de Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst - en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is in de brief van 28 oktober 2021[8] toegezegd dat voortaan in een toelichtende nota die betrekking heeft op een belastingverdrag met een ontwikkelingsland aandacht zal worden besteed aan de overeengekomen verdeling van heffingsrechten alsmede de bijbehorende inzet van de verdragspartners. Specifiek zijn Nederland en Bangladesh in dit kader het volgende overeengekomen:

sustainable-development/development-finance-standards/daclist.htm. Bangladesh behoort in 2024 tot de eerste kolom van de DAC-lijst; de minst ontwikkelde landen.
[8] Kamerstukken II 2021/22, 25087, nr. 288.

– Bangladesh heeft - in lijn met het VN-modelverdrag - voorgesteld om uit te gaan van een ruim vaste-inrichtingsbegrip (artikel 5). Een ruim(er) vaste-inrichtingsbegrip leidt ertoe dat een onderneming sneller een belastbare aanwezigheid heeft in het andere verdragsland. Nederland heeft op dit vlak verschillende verzoeken van Bangladesh gehonoreerd. Bijvoorbeeld de opname van een zogenaamde diensten-vaste-inrichting, een fictieve vaste inrichting voor verzekeringsactiviteiten en een vaste inrichting bij bouwplaatsen en constructie- of installatieprojecten als een termijn van 183 dagen wordt overschreven. Dit geldt ook voor toezichthoudende activiteiten. Daarnaast is (op verzoek van beide landen) een vaste inrichting voor werkzaamheden buitengaats opgenomen.

– Op verzoek van Bangladesh is in artikel 8 (scheep- en luchtvaart) van het Verdrag een bepaling opgenomen die een (beperkt) heffingsrecht toewijst aan de bronstaat voor inkomsten uit exploitatie van schepen in internationaal verkeer. Normaliter is Nederland geen voorstander van een dergelijke bepaling omdat dit in de praktijk kan leiden tot praktische problemen en dubbele belastingheffing, zoals ook in onderdeel 5.2.5 van de NFV 2011 is uiteengezet. Desondanks heeft Nederland - gelet op de positie van Bangladesh als ontwikkelingsland - hiermee ingestemd. Bovendien bevat het huidige verdrag ook al een dergelijke bepaling. Nederland kent een bronstaatheffing voor winsten uit internationale scheepvaartactiviteiten ook in andere belastingverdragen, bijvoorbeeld met Sri Lanka (*Trb.* 1982, 191).

– Op verzoek van Bangladesh zijn in de artikelen 10 (dividenden), 11 (interest) en 12 (royalty's) van het Verdrag mogelijkheden voor relatief hoge bronheffingen op dividend, rente en royalty-betalingen overeengekomen. Nederland heeft de wensen van Bangladesh op dit vlak volledig gehonoreerd.

– Voor wat betreft dividenden heeft Nederland voorgesteld om een exclusieve woonstaatheffing overeen te komen voor dividenden betaald aan een vrijgesteld pensioenfonds. Bangladesh kon hier niet mee instemmen en heeft voorgesteld om het tarief te matigen tot 10% voor dergelijke dividenden. Pensioenfondsen konden op grond van het huidige verdrag aanspraak maken op het portfoliotarief van 15%. De dividendbelasting is dus feitelijk met 5% gereduceerd voor vrijgestelde pensioenfondsen.

– Voor wat betreft rente is Bangladesh voorstander van zo min mogelijk uitzonderingen op de bronbelasting van 10%. Bangladesh was slechts bereid een vrijstelling op de bronbelasting overeen te komen voor interestbetalingen van of ontvangen door een verdragsluitende staat (of een staatkundig onderdeel of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam van een verdragsluitende staat) of de centrale bank van een verdragsluitende staat en interestbetalingen ter zake van leningen verstrekt, goedgekeurd, gegarandeerd of (her)verzekerd door een verdragsluitende staat, een staatkundig onderdeel, plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of een exportkredietverzekeraar daarvan.

– Voor wat betreft royalty's was Bangladesh aanvankelijk voorstander van het overeenkomen van een ruim begrip, primair door betalingen voor verschillende diensten als een (fictieve) royalty aan te merken. Betalingen voor dienstverlening vallen wat Nederland betreft echter onder de reikwijdte van artikel 5 (vaste inrichting) en artikel 7 (ondernemingswinsten). Bangladesh was het eens met deze lijn en kon daarom instemmen met een omschrijving van het royaltybegrip conform het OESO-modelverdrag (maar zie ook het navolgende aandachtsstreepje over betalingen voor technische diensten).

– Bangladesh hechtte sterk aan de opname van een bronstaatheffing voor betalingen voor technische diensten. Bangladesh heeft daarom voorgesteld om conform artikel 12A van het VN-modelverdrag een bepaling over technische dienstverlening in het Verdrag op te nemen. Als resultante daarvan is in artikel 13 van het Verdrag een bepaling over technische diensten opgenomen. Daarbij is, op verzoek van Nederland - en in lijn met de NFV 2020 (par. 5.2.6) - de aanvullende voorwaarde van kort gezegd aanwezigheid in de bronstaat gesteld. Bangladesh heeft in het kader van een totaalcompromis kunnen instemmen met deze voorwaarde. De door de bronstaat te heffen belasting bedraagt maximaal 10% van de brutovergoeding.

– De wens van Bangladesh om vermogenswinsten behaald met de vervreemding van aandelen in zogeheten onroerendezaaklichamen te kunnen belasten is door Nederland gehonoreerd (artikel 14). Artikel 14 geeft de bronstaat het recht om belasting te heffen over de vermogenswinst behaald met de vervreemding van aandelen (of vergelijkbare rechten) die ten minste 50% van hun waarde direct dan wel indirect ontlenen aan onroerende zaken in de bronstaat.

– Artikel 15 van het Verdrag bevat een bepaling op grond waarvan een natuurlijk persoon in het bronland belast mag worden voor het verrichten van zelfstandige arbeid aldaar. Het bronland mag overgaan tot belastingheffing indien een vast middelpunt wordt geconstateerd of als de werkzaamheden 183 dagen of langer voortduren (in een periode van 12 maanden).

– Artikel 18 staat toe dat het heffingsrecht over inkomsten uit optredens ook toekomt aan de verdragsluitende staat waarin een artiest of sportbeoefenaar de activiteiten ontplooit. Bangladesh heft 30% over de brutogage voor dergelijke optredens. Op Nederlands verzoek is overeengekomen om het heffingsrecht van het land van optreden te beperken tot 10% over de brutogage.

– Op verzoek van Bangladesh is in artikel 21 (studenten en in opleiding zijnde personen) van het Verdrag geregeld dat bepaalde beloningen die studenten en stagiairs ontvangen uit één van de verdragsluitende staten vrijgesteld zijn van belasting in de staat waar de student verblijft in het kader van zijn studie of opleiding (de "studiestaat"). Deze bepaling wijkt af van het Nederlandse verdragsbeleid, waarbij wordt aangesloten bij de studentenbepaling van het OESO-modelverdrag.

– Artikel 22 ziet op de uitwisseling van hoogleraren, docenten en onderzoekers. Een dergelijke bepaling ontbreekt in het OESO- en het VN-modelverdrag en is ook geen onderdeel van het Nederlandse verdragsbeleid. Bangladesh hechtte evenwel aan opname van deze bepaling. Dit omdat deze een positieve invloed zou hebben op de uitwisseling van hoogleraren, docenten en onderzoekers en daarmee kennisoverdracht zou kunnen worden bevorderd. Nederland heeft dit verzoek gehonoreerd.

– Op verzoek van Bangladesh is in artikel 23 (overige inkomsten) van het Verdrag een heffingsrecht voor de bronstaat opgenomen voor overige inkomensbestanddelen die opkomen in de bronstaat.

De belangrijkste inhoudelijke verschillen tussen het huidige verdrag van 1993 en dit Verdrag zijn:

– *Titel en preambule:* hierin is tot uitdrukking gebracht dat het Verdrag niet bedoeld is om mogelijkheden te creëren voor belastingontduiking of belastingontwijking (conform de minimumstandaard van BEPS-actie 6 en het OESO-modelverdrag).

– *Hybride entiteiten:* de verdragstoepassing bij hybride entiteiten is expliciet geregeld om zowel dubbele belasting als dubbele niet-belasting te voorkomen in situaties waarbij inkomen uit de andere verdragsluitende staat wordt genoten door of door tussenkomst van transparante entiteiten (conform BEPS-actie 2 en het OESO-modelverdrag).

– *Caribisch Nederland:* de territoriale reikwijdte van het Verdrag omvat ook Bonaire, Sint-Eustatius en Saba.

– *Definitie pensioenfonds*: voor de toepassing van het Verdrag is een definitie van erkend pensioenfonds opgenomen, waarbij is aangesloten bij de definitie in het OESO-modelverdrag.

– *Toepassing commentaar OESO- en het VN-modelverdrag:* buiten kijf staat dat het commentaar bij het OESO-modelverdrag en het commentaar bij het VN-modelverdrag relevant zijn voor de interpretatie van bepalingen van het Verdrag voor zover deze overeenkomen met de betreffende bepalingen uit het OESO- of het VN-modelverdrag. Op verzoek van Nederland is in lijn met de inzet neergelegd in paragraaf 2.6 van de NFV 2020 verduidelijkt dat dat bij de interpretatie van het Verdrag het OESO-commentaar van belang is zoals dat luidt op het moment van toepassing van het Verdrag en dus niet zoals dat commentaar luidde ten tijde van de ondertekening van het Verdrag. Aangezien in het Verdrag eveneens bepalingen zijn opgenomen die overeenkomen met het VN-modelverdrag, lag het voor de hand om deze bepaling uit te breiden zodat deze verduidelijking ook van toepassing is op het commentaar bij het VN-modelverdrag.

– *Inwoners:* er is nader vastgesteld wat moet worden verstaan onder onderworpenheid aan belasting. Hiermee is bereikt dat lichamen als ‘liable to tax’ worden beschouwd indien zij vallen

onder de reikwijdte van de vennootschapsbelasting (voor Nederland)[9] of inkomstenbelasting (voor Bangladesh) van de verdragsluitende staat waarvan het lichaam inwoner is, ook als sprake is van een subjectieve vrijstelling onder die belasting. Daarnaast wordt bij entiteiten met een dubbele woonplaats de verdragswoonplaats voortaan in onderling overleg bepaald (conform BEPS-acties 2 en 6 en het OESO-modelverdrag).

– *Vaste inrichting:* de definitie van een vaste inrichting wordt uitgebreid: i) diensten die een onderneming verricht door middel van daartoe aangestelde werknemers of natuurlijke personen als deze werkzaamheden in de (bron)staat worden verricht (de zogeheten "diensten-vaste-inrichting") ii) werkzaamheden buitengaats iii) bouwplaatsen en constructie- of installatieprojecten en daarbij behorende toezichthoudende activiteiten en iv) verzekeringsactiviteiten (indien een bepaalde drempelperiode) kunnen kwalificeren als vaste inrichting. In dit kader is in het Verdrag tevens een bepaling opgenomen die beoogt te voorkomen dat werkzaamheden worden opgesplitst tussen nauw verbonden ondernemingen om zo per werkzaamheid onder de drempelperiode te blijven (antisplitsingbepaling). De aanwezigheid van een vaste inrichting wordt alleen uitgezonderd voor specifieke activiteiten met een ondersteunend of voorbereidend karakter (conform BEPS-actie 7 en het OESO-modelverdrag). Ook is een bepaling opgenomen om te voorkomen dat activiteiten tussen nauw verbonden personen en ondernemingen worden gefragmenteerd om daarmee in aanmerking te komen voor de uitzonderingen voor activiteiten met een ondersteunend of voorbereidend karakter (antifragmentatieregel) (conform BEPS-actie 7 en het OESO-modelverdrag). Verder is gedefinieerd wat onder 'nauw met een onderneming verbonden persoon' wordt verstaan.

– *Winst uit onderneming:* in het derde lid is de kostenaftrekbeperking conform het VN-modelverdrag opgenomen.

– *Dividenden:* om zogenoemde 'dividend transfer transactions' tegen te gaan is de voorwaarde opgenomen dat de aandelen 365 dagen in bezit moeten zijn van de dividendontvangende moedermaatschappij. Op verzoek van Nederland is overeengekomen dat dividenden uitgekeerd aan erkende pensioenfondsen die van belastingheffing zijn vrijgesteld worden belast tegen een tarief van 10%; Bangladesh kon niet instemmen met een exclusieve woonstaatheffing. Daarnaast is op verzoek van Nederland opgenomen dat het verlaagde tarief voor deelnemingsdividenden (eveneens 10%) niet geldt voor dividenden uitgekeerd door of aan een fiscale beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (hierna: Wet Vpb 1969).

– *Technische diensten:* in het Verdrag is een bepaling opgenomen die het heffingsrecht over betalingen voor technische diensten ook toewijst aan het land waar de betaling opkomt (de bronstaat). Daarbij is de voorwaarde gesteld dat de dienst dient te zijn verricht in de bronstaat. Het heffingsrecht van de bronstaat is gemaximeerd op 10% van de brutobetaling.

[9] Of onder de reikwijdte van de opbrengstbelasting voor Caribisch Nederland.

– *Vermogenswinsten:* voor winsten behaald met de vervreemding van aandelen en vergelijkbare rechten in zogeheten onroerendezaaklichamen is een bronstaatheffing overeengekomen, met daarbij enkele uitzonderingen. Ook is het aanmerkelijkbelangvoorbehoud voor vermogenswinsten gemoderniseerd.

– *Inkomsten uit dienstbetrekking:* overeengekomen is dat het inkomen van werknemers verkregen ter zake van een dienstbetrekking als lid van de reguliere bemanning uitgeoefend aan boord van een schip of van een luchtvaartuig dat gebruikt wordt in het internationale verkeer, uitsluitend belast mag worden in de verdragsluitende staat waarvan de werknemer inwoner is. Het huidige verdrag gaat hiervoor uit van de plaats van werkelijke leiding van de onderneming waarbij de werknemer in dienst is.

– *Artiesten en sportbeoefenaars:* het heffingsrecht over inkomsten uit optredens komt ook toe aan de verdragsluitende staat waar een artiest of sportbeoefenaar de activiteiten ontplooit. Er is overeengekomen om het heffingsrecht van het land van optreden te beperken tot 10% over de (bruto)gage.

– *Pensioenen:* voor privaatrechtelijke pensioenuitkeringen en overheidspensioenuitkeringen alsmede lijfrenten is een volledige bronstaatheffing overeengekomen.

– *Antimisbruikbepalingen:* om verdragsmisbruik te voorkomen is een ‘principal purposes test’ (PPT) opgenomen (conform BEPS-actie 6 en het OESO-modelverdrag). Daarnaast kunnen op verzoek van een belastingplichtige in bepaalde gevallen toch verdragsvoordelen worden toegekend. Ook bevat het Verdrag een bepaling over het voorkomen dat verdragsvoordelen kunnen worden geclaimd voor inkomen dat wordt toegerekend aan een vaste inrichting in een derde jurisdictie, hetgeen resulteert in een lage belasting (BEPS-actie 6).

– *Onderlinge overlegprocedure:* het starten van een onderlinge overlegprocedure is niet alleen mogelijk in het woonland van de belastingplichtige, maar ook in de andere verdragsluitende staat (conform BEPS-actie 14 en het OESO-modelverdrag).

– *Uitwisseling van informatie en bijstand bij invordering:* het Verdrag bevat bepalingen over uitwisseling van informatie en bijstand bij invordering volgens de actuele internationale standaarden. Deze bepalingen hebben ook betrekking op de inkomensafhankelijke regelingen (in het geval van Nederland ook wel “toeslagen” genoemd).

– Verder zijn enkele bepalingen van meer technische aard – in tegenstelling tot wat voor Nederland gebruikelijk is – niet in een protocol bij het Verdrag opgenomen, maar zoveel mogelijk bij de bijbehorende verdragsbepalingen. Dit is op verzoek van Bangladesh gebeurd.

De in het Verdrag neergelegde regelingen weerspiegelen een resultaat dat in het licht van de over en weer naar voren gebrachte wensen en met het oog op de gerechtvaardigde (heffings)belangen van Bangladesh en Nederland als evenwichtig kan worden beschouwd.

I.7 Eenieder verbindende bepalingen

De artikelen van het Verdrag bevatten, met uitzondering van de artikelen 27, vierde lid, 28, vierde lid, 29, 31, 32 en 33 van het Verdrag, naar het oordeel van de regering eenieder verbindende bepalingen in de zin van de artikelen 93 en 94 van de Grondwet, die aan de burger rechtstreeks rechten toekennen of plichten opleggen.

1.8 Koninkrijkspositie

Het Verdrag zal voor wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft gelden voor Europees en Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). In onderdeel 2.8 van de NFV 2020 is verwoord dat het uitgangspunt in onderhandelingen is dat een te sluiten belastingverdrag ook van toepassing is op Caribisch Nederland. Bij de onderhandelingen met Bangladesh is gehandeld overeenkomstig dit uitgangspunt. Bangladesh was bereid het Verdrag mede van toepassing te laten zijn op Caribisch Nederland.

Deze toelichtende nota is vooral geschreven vanuit het perspectief van Europees Nederland. Dit laat onverlet dat de toelichting evenzeer van belang is voor de relatie tussen Bangladesh en Caribisch Nederland. Daar waar nodig is ingegaan op de positie van Caribisch Nederland.

In het Verdrag is geen bepaling opgenomen dat het Verdrag onder voorwaarden kan worden uitgebreid tot de Caribische landen van het Koninkrijk (Aruba, Curaçao en Sint Maarten). Hoewel Bangladesh begrip had voor het Nederlandse verzoek daartoe, was Bangladesh hiertoe niet bereid. Dit heeft Nederland uiteindelijk in het kader van een totaalcompromis geaccepteerd. Aruba, Curaçao en Sint Maarten zijn echter fiscaal autonoom en kunnen zelfstandig besluiten al dan niet in onderhandeling te treden met Bangladesh over een belastingverdrag.

I.9 Toetsschema Fiscaal Verdragsbeleid

Het Toetsschema Fiscaal Verdragsbeleid 2020 is hierna opgenomen. In de rechterkolom van het toetsschema zijn de artikelen en leden daarvan opgenomen die corresponderen met de desbetreffende onderdelen van het schema.

NFV 2020		Ja	Nee	Deels	N.v.t.	Toelichting bij
I	**Voorkoming dubbele heffing - bepalingen in afwijking of ter aanvulling op het OESO-modelverdrag volgens het Nederlands verdragsbeleid**					
	Algemeen					

4.2	Opname van een bepaling waarmee het **inwonerschapscriterium** nader wordt ingevuld	X				Art. 4(1) en Art. 4(2)
4.3	Opname van een bepaling waarmee **VBI's** en entiteiten die vallen onder vergelijkbare speciale regimes van (sommige) verdragsvoordelen worden uitgesloten	X				Art. 1(4)
	Vermogensinkomsten en -winsten					
4.4	Opname van een bepaling op grond waarvan Nederland eerder een heffingsrecht heeft over de winst behaald met werkzaamheden buitengaats ('**offshore'-vaste inrichting**)	X				Art. 5(4) en Art. 5 (5)
4.5	Opname uitsluitende woonstaatheffing voor **deelnemingsdividenden, interest en royalty's**		X			
	Zo nee, het betreft de volgende percentages:	10%// 10%// 10%				
	Zo nee, opname uitzondering **pensioenfondsen**		X			Art. 10(2)
4.3	Opname van het **portfoliotarief van 15%** voor dividenden uitgekeerd door of uitgekeerd aan een **FBI** of soortgelijke instellingen in het andere verdragsland	X				Art. 10(3)
4.6	Opname van een **aanmerkelijkbelangvoorbehoud** in het vermogenswinstartikel en het dividendartikel			X		Art. 14(6)
4.7	Opname van een bepaling waarin is vastgelegd dat inkomsten genoten bij de **inkoop van aandelen of bij liquidatie** worden beheerst door het dividendartikel	X				Art. 10(6)
4.8	Opname van een woonstaatheffing voor vermogenswinsten behaald met de verkoop van **aandelen in onroerendezaakvennootschappen,** tenzij er sprake is van verdragsmisbruik	X				Art. 14(4)
	Arbeid					
4.10	Opname van een bronstaatheffing voor gefacilieerd opgebouwde **pensioenen** en voor **socialezekerheidsuitkeringen**	X				Art.19(1 en 2)

4.9	Opname van een (beperkte) bronstaatheffing voor **inkomsten van sporters en artiesten**			X		Art. 18
	Overig					
2.8	Toepassing van het verdrag ook ten aanzien van de **BES-eilanden**	X				Art. 3(1)(c)
2.6	Opname van een bepaling waarin is vastgelegd dat voor de uitleg van het verdrag aansluiting wordt gezocht bij het **commentaar van het OESO-modelverdrag**	X				Art. 3(4)
3.3.10	Opname van een bepaling op basis waarvan bevoegde autoriteiten afspraken kunnen maken om belastingplichtigen bij **onderlinge overlegprocedures** geen interest, boetes en kosten in rekening te brengen		X			
4.12	Opname van een bepaling op basis waarvan de bepalingen over de uitwisseling van informatie en bijstand bij de invordering van belastingen eveneens van toepassing zijn op de Nederlandse inkomensafhankelijke regelingen **(toeslagen)**	X				Art. 28 (6) en Art. 29 (9)
4.13	Opname van een bepaling waar in relevante verdragssituaties is vastgelegd dat **ficties of fictieachtige regelingen** in de nationale wet doorwerken naar het belastingverdrag		X			
II	**Voorkoming dubbele heffing - bepalingen in overeenstemming met het OESO-modelverdrag volgens het Nederlands verdragsbeleid**					
4.1	Bepalingen die niet hierboven (in onderdeel I) zijn vermeld zijn **in overeenstemming met het OESO-modelverdrag**			X		
	Zo nee, het betreft de volgende bepalingen	Art. 3 (1)(i), art. 5 (2), 5(3), 5(11), art. 7(3), art. 8(2), art. 9(3), art. 11(3), art. 13, art. 15, art. 17, art. 21, art. 22, art. 23(3), art. 25 (2), art. 27, art. 29 (3).				
III	**Tegengaan verdragsmisbruik - bepalingen in overeenstemming met het BEPS-project**					
	Minimumstandaarden					

3.2	Opname van de **minimumstandaarden** van het BEPS-project	X				
	Overige maatregelen BEPS-project					
3.3	Opname van de **overige aanvullende maatregelen** van het BEPS-project	X				
	Zo ja, het betreft de volgende overige maatregelen van het BEPS-project:	Zie paragraaf 'Opzet en korte samenvatting van het Verdrag'				
IV	**Verdragen met specifieke categorieën landen**					
	Verdragen met buurlanden voor grensarbeiders					
5.1	Opname bepalingen voor **'gelijkheid op de werkvloer'**				X	
5.1	Opname bepalingen voor **'gelijkheid in de straat'**				X	
	Verdragen met ontwikkelingslanden					
5.2	Opname van een bronstaatheffing op **deelnemingsdividenden, interest en royalty's**	X				
	Zo ja, het betreft de volgende percentages:	10%//10%//10%				
5.2	Opname van **andere bepalingen van het VN-modelverdrag** ter ondersteuning van het beleid van ontwikkelingslanden	X				
	Zo ja, het betreft de volgende bepalingen uit het VN-modelverdrag:	Zie paragraaf 'Opzet en korte samenvatting van het Verdrag (Artikel 5,7,8,12,13,15,23)				
	Verdragen met laagbelastende jurisdicties, niet-coöperatieve en laagbelastende staten					
5.3	Opname van een bronstaatheffing op **deelnemingsdividenden, interest en royalty's**				X	
	Zo ja, het betreft de volgende percentages:					

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

II.0. Titel en preambule

De titel en preambule van het Verdrag zijn geformuleerd in overeenstemming met de minimumstandaard uit het rapport '*Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances*'[10] van het BEPS-project. Dit houdt in dat de titel en de preambule van het Verdrag duidelijk maken dat het Verdrag bedoeld is om dubbele belasting te vermijden, zonder daarmee mogelijkheden te creëren voor dubbele niet-heffing of verlaagde heffing door belastingontduiking of belastingontwijking. Daarbij wordt expliciet verwezen naar zogenoemde 'treaty-shopping'-constructies. Dit zijn situaties waarbij inkomen kunstmatig verlegd wordt naar een gerechtigde die een beroep kan doen op verdragsvoordelen terwijl de oorspronkelijke gerechtigde tot dit inkomen geen recht heeft op (vergelijkbare) verdragsvoordelen. De formulering van de titel en preambule is van belang met het oog op de uitleg en toepassing van het Verdrag.

II.1. Personen die onder het Verdrag vallen (artikel 1 van het Verdrag)

Artikel 1, eerste lid, van het Verdrag beschrijft de personele werkingssfeer van het Verdrag. Het Verdrag geldt ten aanzien van personen die inwoner zijn van een van de verdragsluitende staten of van beide verdragsluitende staten. De uitdrukkingen 'verdragsluitende staat' en 'persoon' worden omschreven in artikel 3, eerste lid, onderdelen a, b, c en i, en het begrip 'inwoner' in artikel 4 van het Verdrag.

Voorts is in artikel 1, tweede lid, van het Verdrag een bepaling opgenomen die de verdragstoepassing regelt in gevallen dat inkomen wordt verkregen door of via zogenoemde hybride entiteiten. Dat zijn entiteiten die in de ene verdragsluitende staat volgens nationaal recht worden aangemerkt als een fiscaal zelfstandig lichaam, maar die volgens het nationale recht van de andere verdragsluitende staat als fiscaal transparant worden beschouwd. Omdat die andere staat de entiteit als fiscaal transparant beschouwt, zal die staat het inkomen fiscaal niet aan de entiteit toerekenen, maar aan de daarin deelnemende, achterliggende personen. Een dergelijk verschil in kwalificatie van entiteiten roept vragen op over de verdragsgerechtigdheid van de entiteit of van de achterliggende personen en kan leiden tot dubbele vrijstelling of dubbele belasting van inkomen.

Artikel 1, tweede lid, van het Verdrag bepaalt dat als een verdragsluitende staat het door of via een hybride entiteit verkregen inkomen in aanmerking neemt als inkomen van een inwoner van die staat, dit inkomen ook voor de toepassing van het Verdrag als zodanig moet worden behandeld. De bepaling voorkomt daarmee dat de inwoner van de ene verdragsluitende staat de verdragsvoordelen met betrekking tot dat inkomen niet krijgt omdat de andere verdragsluitende staat (de bronstaat) dat inkomen, volgens de eigen kwalificatie van de hybride entiteit, aan een andere persoon zou toerekenen. Aan de andere kant stelt de bepaling ook buiten twijfel dat geen verdragsvoordelen worden verleend voor inkomen dat door geen van de verdragsluitende staten in aanmerking wordt genomen als inkomen van een inwoner. Deze bepaling komt overeen met de in het kader van het BEPS-project ontwikkelde bepaling, zoals deze inmiddels is opgenomen in artikel 3, eerste lid, MLI en in artikel 1, tweede lid, van het OESO-modelverdrag.

[10] OECD (2015), Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances, Action 6 - 2015 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

In artikel 1, derde lid, van het Verdrag is opgenomen dat hetgeen is bepaald in het tweede lid niet tot gevolg heeft dat een verdragsluitende staat wordt beperkt in het belasten van eigen inwoners. Dit ziet bijvoorbeeld op de situatie dat de hybride entiteit als inwoner belastingplichtig is in de verdragsluitende staat waarin het inkomen van die entiteit opkomt. Vanuit deze staat bezien is dan sprake van een zuiver binnenlandse situatie. In dat geval hoeft de verdragsluitende staat waar het inkomen opkomt het Verdrag niet toe te passen. Op deze manier wordt voorkomen dat de heffingsrechten van een verdragsluitende staat beperkt zouden worden voor inkomen van een eigen inwoner (niet-transparante entiteit), omdat de andere verdragsluitende staat deze entiteit als transparant aanmerkt en inkomen bij de in deze entiteit deelnemende, achterliggende personen in aanmerking neemt.

Voorts is in artikel 1, vierde lid, geregeld dat de vrijgestelde beleggingsinstelling in de zin van artikel 6a Wet Vpb 1969 niet in aanmerking komt voor de voordelen van de artikelen 10, 11, 12, 13, 14, 23 en 24 van het Verdrag. Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag. De bepaling regelt dat een in Nederland gevestigde vrijgestelde beleggingsinstelling onder meer voor dividendinkomsten afkomstig uit Bangladesh geen aanspraak kan maken op vermindering van belasting in Bangladesh op grond van het Verdrag. Tevens is hiermee uitvoering gegeven aan de motie-Omtzigt/Van Vliet.[11]

In artikel 1, vijfde lid, is geregeld dat de bevoegde autoriteiten in onderling overleg kunnen bepalen in welke mate inwoners die onder een bijzonder fiscaal regime vallen de voordelen van het Verdrag niet zullen kunnen genieten.

II.2. Belastingen die onder het Verdrag vallen (artikel 2 van het Verdrag)

In artikel 2 van het Verdrag is neergelegd op welke belastingen het Verdrag ziet. Het eerste, tweede en vierde lid van dit artikel zijn vrijwel geheel in overeenstemming met artikel 2 van het OESO-modelverdrag, behalve dat de verwijzingen naar belastingen naar het vermogen ontbreken, omdat Bangladesh en Nederland geen belastingen naar het vermogen heffen.

Artikel 2, derde lid, bevat een opsomming van de huidige Bengaalse en Nederlandse belastingen waarop de bepalingen van het Verdrag van toepassing zijn. Voor Nederland zijn zowel de belastingen naar het inkomen opgenomen die van toepassing zijn in het Europese en Caribische deel van Nederland als het winstaandeel bedoeld in de Mijnbouwwet. Voor Bangladesh is de belasting naar het inkomen opgenomen. De toepasselijke belastingwetgeving van Bangladesh is in de inkomstenbelasting opgenomen (‘’the income tax’’).

In overeenstemming met artikel 2, vierde lid, van het OESO-modelverdrag bepaalt artikel 2, vierde lid, van het Verdrag dat het Verdrag ook van toepassing is op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van het Verdrag naast of in de plaats van de in het tweede lid bedoelde en in het derde lid opgesomde belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten zijn gehouden om elkaar te informeren over alle wezenlijke wijzigingen in hun nationale belastingwetgeving.

[11] Kamerstukken II 2010/11, 25087, nr. 13.

Ten tijde van de onderhandelingen was nog niet bekend dat per 31 december 2023 in Europees Nederland de Wet minimumbelasting 2024 in werking zou treden en per die datum in Caribisch Nederland een overeenkomstige minimumbelasting in werking zou treden in de Belastingwet BES[12]. Daarom zijn deze belastingen niet opgenomen in artikel 2 van het Verdrag. Desondanks zijn de bepalingen van het Verdrag wel van toepassing op deze minimumbelastingen aangezien de minimumbelasting kan worden aangemerkt als een belasting naar het inkomen in de zin van artikel 2, eerste lid, van het Verdrag. Dit is in overeenstemming met eerdere uitlatingen van het kabinet bij de behandeling van de Wet minimumbelasting 2024 waarbij is aangegeven dat de minimumbelasting in beginsel onder de belastingverdragen valt.[13] De regering gaat ervan uit dat landen die lid zijn van het OESO/Inclusive Framework er in het algemeen van op de hoogte zijn dat andere leden daarvan op grond van de afspraken rond Global Anti-Base Erosion Model Rules (Globe, Pijler 2) dergelijke wetten invoeren. Omdat Bangladesh geen lid is van het OESO/*Inclusive Framework* zal Bangladesh hierover expliciet geïnformeerd worden.

De bepalingen in het Verdrag die zien op de voorkoming van dubbele belasting gelden uitsluitend voor belastingen naar het inkomen. De bepalingen over informatie-uitwisseling en bijstand bij invordering gelden ook voor andere belastingen alsmede, op grond van daartoe opgenomen specifieke bepalingen, voor toeslagen.

II.3. Algemene begripsbepalingen (artikel 3 van het Verdrag)

Artikel 3 van het Verdrag bevat definities voor uitdrukkingen die in het Verdrag voorkomen. Deze definities zijn gebaseerd op artikel 3 van zowel het OESO- als het VN-modelverdrag. In lijn met het VN-modelverdrag zijn – in afwijking van het OESO-modelverdrag – geen definities opgenomen van de uitdrukkingen ‘onderneming’ en ‘bedrijfsuitoefening’. De definities van deze uitdrukkingen in het OESO-modelverdrag omvatten namelijk ook zelfstandige arbeid, terwijl Bangladesh – in lijn met het VN-modelverdrag – de voorkeur had voor opname van een afzonderlijk artikel over zelfstandige arbeid (artikel 15 van het Verdrag). Voor zover relevant worden deze definities toegelicht in de toelichting op latere artikelen. Voor Nederland zijn in het bijzonder twee definities van belang.

In het eerste lid, onderdeel a, wordt onder de uitdrukkingen ‘een verdragsluitende staat’ en ‘de andere verdragsluitende staat’ afhankelijk van de context het Koninkrijk der Nederlanden, ten behoeve van Nederland, of de Volksrepubliek Bangladesh verstaan. In het eerste lid, onderdelen b en c, worden vervolgens de begrippen ‘Nederland’ en ‘Bangladesh’ voor de toepassing van het Verdrag gedefinieerd. Hieruit volgt dat in het Verdrag onder de uitdrukking ‘Nederland’ zowel het Europese als het Caribische deel van Nederland wordt verstaan.

In het eerste lid, onderdeel j, is bepaald wat moet worden verstaan onder een ‘erkend pensioenfonds’. Deze definitie is in overeenstemming met de definitie die in 2017 is opgenomen in het OESO-modelverdrag. Belangrijkste criteria daarin zijn de eis dat het om een lichaam gaat dat zich (vrijwel) uitsluitend bezighoudt met de uitvoering van pensioenregelingen en dat als zodanig wordt gereguleerd door de overheid. Bovendien vallen hieronder lichamen die uitsluitend of nagenoeg

[12] Hoofdstuk VIIb.
[13] Kamerstukken II 2021/22, 22112, nr. 3339, en Kamerstukken II 2022/23, 36369, nr. 6.

uitsluitend ten behoeve van de hiervoor genoemde lichamen beleggen. In de definitie van het OESO-modelverdrag is niet vereist dat een dergelijk pensioenfonds vrijgesteld moet zijn van de vennootschapsbelasting. Voor het toekennen van een specifiek verdragsvoordeel is het onderscheid tussen vrijgestelde en niet-vrijgestelde pensioenfondsen daarentegen wél relevant. Zie in dat kader (de toelichting op) artikel 10, tweede lid, onderdeel b.

Artikel 3, tweede lid, bepaalt dat exploratie- en exploitatierechten ter zake van natuurlijke rijkdommen van een verdragsluitende staat, met inbegrip van een belang bij dergelijke rechten, worden aangemerkt als onroerende zaken in die staat en geacht worden te behoren tot de activa van een vaste inrichting in die staat. Hiermee wordt zekergesteld dat inkomsten die uit dergelijke rechten worden verkregen en winst die wordt behaald met de vervreemding van dergelijke rechten, ter belastingheffing toekomen aan de staat waarin de natuurlijke rijkdommen zijn gelegen. Deze bepaling is relevant voor de toepassing van de artikelen 5 en 6 van het Verdrag. Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag.

Artikel 3, derde lid, bevat een algemene regel voor de uitleg van uitdrukkingen die niet in het Verdrag zijn omschreven. Aan die uitdrukkingen wordt de betekenis toegekend die zij hebben volgens de wetgeving van de verdragsluitende staat die het Verdrag toepast, tenzij de context van het Verdrag anders vereist. Daarbij gaat de betekenis in de belastingwetgeving van een verdragsluitende staat voor op de betekenis in andere wetgeving.

Artikel 3, vierde lid, bevat een nadere bepaling over de uitleg van de bepalingen van het Verdrag. Deze bepaling verduidelijkt dat het commentaar bij het OESO-modelverdrag en het commentaar bij het VN-modelverdrag relevant zijn voor de interpretatie van bepalingen van het Verdrag voor zover deze overeenkomen met de betreffende bepalingen uit het OESO- of het VN-modelverdrag. De bepaling verduidelijkt bovendien dat het OESO- of VN-commentaar van belang is voor de uitleg van de bepalingen van het Verdrag zoals dat luidt op het moment van toepassing van het Verdrag en dus niet zoals dat commentaar luidde ten tijde van de totstandkoming van het Verdrag, ongeacht op dit een verduidelijking of precisering betreft dan wel verder gaat dan een verduidelijking of precisering. Deze bepaling is op verzoek van Nederland – in lijn met de NFV 2020 – opgenomen. Indien het VN- en OESO-commentaar bij een bepaling die in beide modelverdragen gelijk is van elkaar afwijkt, zal Nederland het OESO-commentaar volgen en niet het VN-commentaar. Mocht dit onverhoopt tot dubbele belasting leiden, kunnen belastingplichtigen een beroep doen op de onderlinge overlegprocedure. De Nederlandse inzet bij de onderhandeling van belastingverdragen is door het parlement goedgekeurd. Daarnaast wordt het onderhavige Verdrag ter goedkeuring aan het parlement voorgelegd. Daarmee wordt het vaststellen of wijzigen van de inhoud van voor Nederland uit een belastingverdrag voortvloeiende verplichtingen niet onttrokken aan de daartoe bij of krachtens de Grondwet als bevoegd aangewezen organen.

II.4. Inwoner (artikel 4 van het Verdrag)

Artikel 4 van het Verdrag geeft invulling aan het begrip ‘inwoner’.

In artikel 4, eerste lid, is omschreven wie voor de toepassing van het Verdrag geacht wordt inwoner te zijn van een verdragsluitende staat. Volgens dit eerste lid is een persoon inwoner van een

verdragsluitende staat indien hij aldaar op grond van zijn verblijf, woonplaats, plaats van oprichting of leiding, of enige andere soortgelijke omstandigheid aan belasting is onderworpen (‘liable to tax’). De plaats van oprichting is – in overeenstemming met artikel 4, eerste lid, VN-modelverdrag – in de tekst opgenomen op verzoek van Bangladesh. Nederland kon hiermee akkoord gaan, aangezien de plaats van oprichting ook zonder expliciete vermelding in de tekst onder de reikwijdte van de bepaling zou vallen, namelijk als ‘enige andere soortgelijke omstandigheid’. Onder inwoners worden mede begrepen de staten zelf en staatkundige onderdelen daarvan.

In artikel 4, tweede lid, is op verzoek van Nederland nader bepaald wat moet worden verstaan onder onderworpenheid aan belasting. Met deze bepaling wordt bereikt dat lichamen als ‘liable to tax’ worden beschouwd indien zij vallen onder de reikwijdte van de Wet Vpb 1969 (voor Europees Nederland), dan wel voor de toepassing van de opbrengstbelasting (voor Caribisch Nederland), of ’the income tax' (voor Bangladesh). Dat geldt ook als sprake is van een subjectieve vrijstelling onder de vennootschapsbelasting of als een subjectieve vrijstelling zou gelden onder ‘the income tax’. Het voorgaande geldt alleen indien inkomen van het lichaam op basis van de nationale wetgeving van de verdragsluitende staten in aanmerking wordt genomen als inkomen van dat lichaam en niet als inkomen van achterliggende personen.

Artikel 4, derde lid, van het Verdrag maakt duidelijk dat een persoon geen inwoner van een verdragsluitende staat is, wanneer hij in die staat slechts belastingplichtig is ter zake van inkomen verkregen uit bronnen uit die staat.

Artikel 4, vierde lid, bevat regels om te bepalen van welke verdragsluitende staat een natuurlijk persoon geacht wordt inwoner te zijn voor de toepassing van het Verdrag wanneer hij volgens de criteria uit het eerste lid van beide verdragsluitende staten inwoner is. We spreken dan van een dubbele woonplaats (‘dual residents’). Voor die beslissing wordt aangesloten bij zijn duurzaam tehuis, het middelpunt van zijn levensbelangen of zijn gewoonlijk verblijf, respectievelijk zijn nationaliteit. Indien op basis van deze factoren geen uitsluitsel wordt verkregen, zullen de bevoegde autoriteiten in onderling overleg bepalen van welke verdragsluitende staat deze persoon uiteindelijk inwoner is.

Artikel 4, vijfde lid, bevat een met het vierde lid vergelijkbare bepaling voor niet-natuurlijke personen (de zogenoemde ‘corporate tiebreaker’). Deze bepaling geeft regels om vast te stellen van welke verdragsluitende staat een niet-natuurlijk persoon, die volgens de nationale wetgevingen van beide staten wordt aangemerkt als inwoner, geacht wordt inwoner te zijn voor de toepassing van het Verdrag. Anders dan in het verdrag van 1993 is daarbij niet de plaats van werkelijke leiding doorslaggevend, maar zullen de bevoegde autoriteiten trachten via onderling overleg de verdragswoonplaats te bepalen. Hierbij zullen de plaats waar de werkelijke leiding van deze persoon is gelegen, de plaats waar deze persoon is opgericht of anderszins geconstitueerd en alle andere relevante factoren (waaronder het mogelijke fiscale motief voor het ontstaan van een dubbele verdragswoonplaats) in acht worden genomen. Zolang de bevoegde autoriteiten geen overeenstemming hebben bereikt over de verdragswoonplaats kan deze persoon geen aanspraak maken op de verdragsvoordelen, maar wordt niet verhinderd dat deze persoon als verdragsinwoner wordt behandeld voor andere doeleinden. Voorts kan deze persoon ingevolge de tekst van de bepaling aanspraak maken op de verdragsvoordelen van andere artikelen, zoals door de bevoegde autoriteiten

in onderlinge overeenstemming kan worden bepaald. Artikel 4, vijfde lid, is gebaseerd op artikel 4, derde lid, van het OESO-modelverdrag.

II.5. Vaste inrichting (artikel 5 van het Verdrag)

Artikel 5 van het Verdrag geeft betekenis aan het begrip 'vaste inrichting'. De vraag of er sprake is van een vaste inrichting is van belang voor de verdeling van heffingsrechten over ondernemingswinsten volgens artikel 7 van het Verdrag. De winst van een onderneming van een verdragsluitende staat is slechts in die staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere verdragsluitende staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting. In dat geval mag de winst die aan de vaste inrichting kan worden toegerekend in die andere staat worden belast.

Daarnaast is de aanwezigheid van een vaste inrichting ook in andere artikelen van het Verdrag een aanknopingspunt voor het toekennen van heffingsrechten (in de artikelen 10, 11, 12, 13, 14, 16 en 23).

Artikel 5 van het Verdrag is gebaseerd op zowel het OESO- als het VN-modelverdrag. Nederland heeft op verzoek van Bangladesh de meeste wensen ter uitbreiding van het vaste-inrichtingsbegrip kunnen honoreren.

In artikel 5, eerste lid, is vastgelegd dat de uitdrukking 'vaste inrichting' voor de toepassing van het Verdrag betekent een vaste bedrijfsinrichting met behulp waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend.

In artikel 5, tweede lid, is vervolgens bepaald dat de uitdrukking 'vaste inrichting' in het bijzonder omvat een plaats waar leiding wordt gegeven, een filiaal, een kantoor, een fabriek, een werkplaats, een mijn, olie- of gasbron, een groeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen. Op verzoek van Bangladesh bevat deze opsomming enkele toevoegingen (onderdelen f, h en i) in afwijking van het OESO-modelverdrag en het VN-modelverdrag. Nederland heeft hiermee ingestemd omdat het tweede lid slechts voorbeelden van activiteiten betreft die zeer waarschijnlijk een vaste inrichting vormen. Desalniettemin moet op grond van het bijbehorende commentaar in zowel het OESO-modelverdrag als het VN-modelverdrag worden voldaan aan de voorwaarden van het eerste lid voordat daadwerkelijk sprake is van een vaste inrichting.

Ingevolge artikel 5, derde lid, omvat de uitdrukking vaste inrichting ook een plaats waar bouwwerken, constructie-, assemblage- dan wel installatiewerkzaamheden worden uitgevoerd of toezichthoudende werkzaamheden in verband daarmee, maar uitsluitend indien de uitvoering daarvan in de andere verdragsluitende staat langer duurt dan 183 dagen in enige periode van twaalf maanden die begint of eindigt in het betreffende belastingjaar. Nederland heeft - in lijn met artikel 5, derde lid, onderdeel a, VN-modelverdrag - ingestemd met het verzoek van Bangladesh om uit te gaan van een drempel van 183 dagen en tevens de uitbreiding van de reikwijdte van deze bepaling met assemblagewerkzaamheden. De toevoeging van assemblagewerkzaamheden betreft een uitbreiding ten opzichte van het OESO-modelverdrag en het Nederlands verdragsbeleid. Het betreft echter geen uitbreiding ten opzichte van het verdrag uit 1993.

Ook omvat de uitdrukking vaste inrichting het verlenen van diensten, waaronder diensten van adviserende aard, door werknemers van een onderneming van de ene verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat. Van een dergelijke ‘diensten-vaste-inrichting’ is enkel sprake indien de werkzaamheden in totaal meer dan 183 dagen voortduren in enige periode van twaalf maanden die begint of eindigt in het betreffende belastingjaar. Nederland heeft hier eveneens - in lijn met artikel 5, derde lid, onderdeel b, VN-modelverdrag - ingestemd met het verzoek van Bangladesh om een diensten-vaste-inrichting op te nemen.

In artikel 5, vierde lid, is een uitbreiding van de definitie van het begrip ‘vaste inrichting’ opgenomen voor ‘werkzaamheden buitengaats’. De Nederlandse wet- en regelgeving biedt de mogelijkheid de winst behaald met werkzaamheden op het continentale plat te belasten indien deze werkzaamheden 30 dagen of langer in beslag nemen. Om dit nationale heffingsrecht over werkzaamheden buitengaats ook onder belastingverdragen te kunnen effectueren, wordt gestreefd naar opname van een bepaling in verdragen op grond waarvan Nederland via een uitbreiding van het begrip ‘vaste inrichting’ het heffingsrecht mag uitoefenen over de winst behaald met werkzaamheden buitengaats. Tegen deze achtergrond wordt een vaste inrichting aanwezig geacht indien, kort gezegd, gedurende een periode van tien dagen (in een periode van twaalf maanden) werkzaamheden worden verricht in de territoriale zee van een verdragsluitende staat en elk gebied buiten en aansluitend aan de territoriale zee van die verdragsluitende staat waarbinnen die verdragsluitende staat krachtens internationaal recht rechtsmacht heeft of soevereine rechten mag uitoefenen. Deze uitbreiding van het vaste-inrichtingsbegrip geldt ook voor de toepassing van artikel 16 van het Verdrag (inkomen uit dienstbetrekking). Bangladesh heeft ingestemd met een dergelijke bepaling onder de voorwaarde dat een termijn van tien dagen geldt. Ondanks dat Nederland deze termijn aan de korte kant acht, is hiermee ingestemd, in het bijzonder omdat een dergelijke termijn in de Nederlandse context niet zou kunnen leiden tot een situatie van dubbele niet-heffing.

In artikel 5, vijfde lid, is een limitatieve opsomming opgenomen van activiteiten die niet kwalificeren als werkzaamheden buitengaats.

Artikel 5, zesde lid, is gebaseerd op de uitkomsten van het BEPS-project en ziet op de bepalingen van het derde en vierde lid op grond waarvan pas een vaste inrichting aanwezig is als de duur van de in deze leden genoemde werkzaamheden een bepaalde drempelperiode overschrijdt. Met het zesde lid wordt beoogd te voorkomen dat werkzaamheden worden opgesplitst tussen nauw verbonden ondernemingen om zo per werkzaamheid onder de drempelperiode te blijven (antisplitsingbepaling).

Artikel 5, zevende lid, bevat een aantal situaties waarin geen vaste inrichting aanwezig wordt geacht. Het gemeenschappelijke kenmerk van deze situaties is dat het daarbij gaat om het aanhouden of gebruiken van een vaste bedrijfsinrichting waarin uitsluitend activiteiten van voorbereidende aard of met het karakter van hulpwerkzaamheid worden verricht. In de bepaling zoals deze luidt in het OESO-modelverdrag in de teksteditie van 2014 werd impliciet aangenomen dat de beschreven activiteiten dat karakter hadden en werden deze activiteiten als zodanig aangemerkt. In de nu overeengekomen bepaling, die is gebaseerd op de BEPS-uitkomsten, geldt als uitdrukkelijke voorwaarde dat deze activiteiten slechts ondersteunend of voorbereidend van aard zijn.

In artikel 5, achtste lid, zijn bepalingen opgenomen om te voorkomen dat in concernverband door fragmentatie van werkzaamheden bereikt kan worden dat de activiteiten van een afzonderlijke onderneming slechts als ondersteunend of voorbereidend worden aangemerkt en dus niet als vaste inrichting kwalificeren. Daartoe worden samenhangende activiteiten van nauw verbonden ondernemingen meegeteld wanneer hetzij die ondernemingen zelf al een vaste inrichting hebben, hetzij de gezamenlijke werkzaamheden meer dan ondersteunend of voorbereidend zijn. Dit is eveneens een uitkomst van het BEPS-project.

In artikel 5, negende lid, is het begrip 'nauw verbonden', zoals gebruikt in het zesde en het achtste lid, gedefinieerd. Daarvan is sprake indien, gebaseerd op alle feiten en omstandigheden, de ene onderneming controle heeft over de andere, of indien beide ondernemingen onder controle staan van dezelfde persoon of onderneming. Daarvan is in elk geval sprake bij een belang van meer dan 50% van de ene persoon of onderneming in een andere onderneming of in de beide andere ondernemingen.

Artikel 5, tiende en twaalfde lid, zien op zogenoemde commissionairsstructuren. Het tiende lid gaat over situaties waarin een persoon – die geen onafhankelijke vertegenwoordiger is als bedoeld in het twaalfde lid – uit de aard van zijn werkzaamheden de onderneming (principaal) in een bepaalde mate betrekt bij economische activiteiten in de betreffende verdragsluitende staat. Als i) een persoon over een machtiging bezit om stelselmatig overeenkomsten af te sluiten op naam van de principaal, wordt een vaste inrichting aanwezig geacht. Een vaste inrichting wordt echter niet aanwezig geacht als de activiteiten niet zouden leiden tot een vaste inrichting op grond van het zevende lid (hulp- en voorbereidingsactiviteiten) ii) een persoon niet een dergelijke machtiging bezit, maar gewoonlijk in de eerstgenoemde verdragsluitende staat een voorraad goederen of koopwaar aanhoudt waaruit hij namens de onderneming regelmatig goederen of koopwaar aflevert is eveneens sprake van een vaste inrichting.

Artikel 5, elfde lid, bevat - in navolging van het VN-modelverdrag - op verzoek van Bangladesh een fictieve vaste inrichting voor verzekeringsactiviteiten. Ingeval een verzekeringsmaatschappij uit de ene verdragsluitende staat premies ontvangt in de andere verdragsluitende staat of aldaar risico's verzekert, dan wordt deze maatschappij geacht over een vaste inrichting te beschikken in de andere staat. Ondanks dat Nederland geen voorstander is van een dergelijke bepaling, is indachtig het bijzondere beleid van de bereidheid om in relatie tot ontwikkelingslanden meer heffingsrechten aan de bronstaat toe te kennen, hiermee ingestemd. Daarbij is, conform het VN-modelverdrag, een uitzondering opgenomen voor herverzekeringsactiviteiten.

Artikel 5, twaalfde lid, bevat een uitzondering op de bepaling in het tiende lid voor gevallen waarin de persoon in de andere verdragsluitende staat een bedrijf voert als onafhankelijke agent en handelt in de context van dat bedrijf. Van een onafhankelijke agent is echter geen sprake wanneer deze uitsluitend of vrijwel uitsluitend optreedt voor een nauw verbonden vennootschap.

Artikel 5, dertiende lid, bepaalt dat de enkele omstandigheid dat een vennootschap, die inwoner is van een verdragsluitende staat, een dochtervennootschap of een moedervennootschap heeft die hetzij in de andere verdragsluitende staat is gevestigd, hetzij in die andere staat door middel van een vaste inrichting of anderszins zaken doet, niet meebrengt dat een van deze vennootschappen een vaste inrichting vormt van de andere vennootschap.

II.6. Inkomen uit onroerende zaken (artikel 6 van het Verdrag)

Artikel 6 verdeelt de heffingsrechten over inkomen uit onroerende zaken. Het artikel komt vrijwel geheel overeen met artikel 6 van het OESO-modelverdrag. Het wijst de heffingsrechten toe aan de verdragsluitende staat waarin de onroerende zaken zijn gelegen.

Artikel 6, eerste lid, bepaalt dat inkomen dat een inwoner van een verdragsluitende staat verkrijgt uit onroerende zaken (waaronder inkomsten uit landbouw- of bosbedrijven) gelegen in de andere verdragsluitende staat, in die andere staat mag worden belast.

Artikel 6, tweede lid, verwijst voor de betekenis van de uitdrukking 'onroerende zaken' naar het nationale recht van de verdragsluitende staat waarin de onroerende zaken zijn gelegen. Het tweede lid bevat verder een opsomming van hetgeen in ieder geval tot de onroerende zaken behoort en enkele zaken die nadrukkelijk niet als onroerende zaken worden beschouwd. In afwijking van het OESO-modelverdrag en overeenkomstig het Nederlandse verdragsbeleid is in dit lid vastgelegd dat exploratie- en exploitatierechten betreffende natuurlijke rijkdommen zullen worden beschouwd als onroerende zaken en als zodanig behoren tot het vermogen van een vaste inrichting in de staat waar de onroerende zaken zijn gelegen, waarop deze rechten betrekking hebben. Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag. Onder de bedoelde exploratie- en exploitatierechten vallen ook belangen bij of voordelen uit vermogensbestanddelen die voortvloeien uit exploratie of exploitatie van natuurlijke rijkdommen. Met deze toevoeging wordt veiliggesteld dat inkomsten die uit dergelijke rechten worden getrokken en winst die wordt behaald met de vervreemding van dergelijke rechten, aan de bronstaat ter belastingheffing toekomen. Daarnaast is in afwijking van het OESO-modelverdrag en in afwijking van het Nederlandse verdragsbeleid ook specifiek opgenomen dat boten niet als onroerende zaken worden beschouwd.

Artikel 6, derde lid, bepaalt dat de bepalingen van het eerste lid van overeenkomstige toepassing zijn op inkomen dat is verkregen uit de rechtstreekse exploitatie, het verhuren of verpachten en elke andere vorm van exploitatie van onroerende zaken.

Ingevolge artikel 6, vierde lid, zijn de bepalingen van het eerste en derde lid ook van toepassing op inkomen uit onroerende zaken van een onderneming en inkomen uit onroerende zaken die worden gebruikt voor het verrichten van zelfstandige arbeid. De laatste toevoeging is ontleend aan artikel 6, vierde lid, VN-modelverdrag en hangt samen met artikel 15 van het Verdrag dat – evenals het VN-modelverdrag, maar in afwijking van het OESO-modelverdrag – afzonderlijk de verdeling van heffingsrechten regelt bij inkomsten uit zelfstandige arbeid.

II.7. Winst uit onderneming (artikel 7 van het Verdrag)

Artikel 7 van het Verdrag betreft de verdeling van heffingsrechten over ondernemingswinsten. Het artikel richt zich met name op het bepalen van de winst die in grensoverschrijdende situaties is toe te rekenen aan de activiteiten die door een onderneming van de ene verdragsluitende staat worden ontplooid door middel van een in de andere verdragsluitende staat gelegen vaste inrichting (zoals gedefinieerd in artikel 5). De bepalingen zijn deels in overeenstemming met artikel 7 van het OESO-modelverdrag en deels in overeenstemming met artikel 7 VN-modelverdrag.

In overeenstemming met het OESO-modelverdrag is in artikel 7, eerste lid, van het Verdrag bepaald dat de winsten van een onderneming van een verdragsluitende staat slechts in die staat belastbaar zijn, maar dat ook de andere verdragsluitende staat de winsten van die onderneming mag belasten voor zover de winsten zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting van die onderneming in die andere staat.

In artikel 7, tweede lid, is, behoudens het derde lid, bepaald dat de winst die aan de vaste inrichting wordt toegerekend de winst is die een zelfstandig lichaam naar verwachting zou behalen, indien het een afzonderlijke en onafhankelijke onderneming zou zijn die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden. Tijdens de onderhandelingen heeft Nederland ingezet op de 2010-versie van artikel 7 van het OESO-modelverdrag. Daarbij geschiedt de verdeling van heffingsrechten op basis van een weging van de uitgeoefende functies, de daaraan gerelateerde risico's en de gebezigde activa. In het kader van het totaalcompromis is Nederland akkoord gegaan met het opnemen van de 2008-versie van artikel 7 van het OESO-modelverdrag.

In artikel 7, derde lid, is de kostenaftrekbeperking van het VN-modelverdrag opgenomen. Deze bepaling geeft een meer uitgebreide omschrijving van hetgeen ook besloten ligt in de 2008-versie van artikel 7 van het OESO-modelverdrag en sluit aan bij het OESO-commentaar op die bepaling.

In artikel 7, vierde lid, is een symmetriebepaling opgenomen die ontleend is aan het OESO-modelverdrag. In deze bepaling is vastgelegd dat ingeval een van de betrokken verdragsluitende staten – in overeenstemming met het tweede lid – een winstcorrectie aanbrengt ter zake van de aan een vaste inrichting toe te rekenen winst, de andere verdragsluitende staat, ter vermijding van dubbele belasting, een overeenkomstige correctie aanbrengt indien hij met de correctie van het eerstbedoelde staat instemt. In afwijking van de bepaling in het OESO-modelverdrag is het laatstgenoemde instemmingsvereiste opgenomen. De bepaling in het Verdrag verwijst naar de procedure voor onderling overleg om dubbele belasting die voortvloeit uit de winstcorrectie te vermijden wanneer overeenstemming over deze winstcorrectie ontbreekt. Dit is ontleend aan het commentaar bij het OESO-modelverdrag.[14]

In artikel 7, vijfde lid, is conform het OESO- en VN-modelverdrag bepaald dat als winsten van een vaste inrichting ook onder een andere bepaling van dit Verdrag vallen, de laatstbedoelde bepaling voorgaat.

II.8. Internationale scheep- en luchtvaart (artikel 8 van het Verdrag)

artikel 8, eerste lid, van het Verdrag wijst het heffingsrecht over winst van luchtvaartondernemingen in het internationale verkeer toe aan de verdragsluitende staat waarvan de onderneming inwoner is.

artikel 8, tweede lid, van het Verdrag wijst het heffingsrecht over winst van scheepvaartondernemingen in het internationale verkeer toe aan de verdragsluitende staat waarvan de onderneming inwoner is. Echter, op verzoek van Bangladesh voorziet het tweede lid – gebaseerd op het VN-Modelverdrag – vervolgens in een bronstaatheffing over inkomen uit internationale

[14] Paragraaf 68 van het OESO-commentaar bij artikel 7 van het OESO-modelverdrag.

scheepvaartactiviteiten. Hierbij geldt dat de winst behaald met het vervoer van passagiers of vrachtvervoer vanuit de bronstaat wordt belast tegen ten hoogste 4%. Het nationale belastingtarief van Bangladesh is (momenteel) 8%. Bangladesh heeft conform zijn verdragsbeleid voorgesteld om het nationale tarief te halveren.

Artikel 8, derde lid, regelt dat de verdeling van heffingsrechten van het eerste en tweede lid ook van toepassing is op de in het derde lid benoemde vormen van samenwerking.

II.9. Gelieerde ondernemingen (artikel 9 van het Verdrag)

Artikel 9 van het Verdrag stemt overeen met artikel 9 van het OESO-modelverdrag, behoudens de opname van een extra (derde) lid. Artikel 9 bevat het zogenoemde 'arm's-length'-beginsel voor grensoverschrijdende transacties tussen gelieerde ondernemingen. Dit 'arm's-length'-beginsel heeft als uitgangspunt dat gelieerde ondernemingen transacties geacht worden aan te gaan tegen voorwaarden die niet afwijken van transacties die ongelieerde ondernemingen onder dezelfde omstandigheden zouden zijn aangegaan. Bij de bepaling of hiervan sprake is, gelden als leidraad de door de OESO opgestelde 'Transfer pricing guidelines for multinational enterprises and tax administrations' en de administratieve praktijken van de verdragsluitende staten.

Artikel 9, eerste lid, bevat de bepaling dat ingeval tussen gelieerde ondernemingen in hun handels- of financiële betrekkingen voorwaarden worden overeengekomen die afwijken van de voorwaarden die tussen niet-gelieerde ondernemingen zouden worden overeengekomen, de winst die één van de gelieerde ondernemingen ten gevolge van die afwijkende voorwaarden niet heeft behaald, in de winst van die onderneming mag worden begrepen en dienovereenkomstig mag worden belast.

Voor het geval een winstcorrectie door de ene verdragsluitende staat in de zin van het eerste lid leidt tot belastingheffing in die staat over die winstcorrectie, regelt artikel 9, tweede lid, dat de andere verdragsluitende staat in beginsel op passende wijze het bedrag aan belasting dat aldaar over het bedrag van de in die winstcorrectie begrepen voordelen is geheven, zal herzien.

Artikel 9, derde lid, bepaalt conform het VN-modelverdrag dat de herziening die door het tweede lid wordt voorgeschreven niet van toepassing is, indien een van de bij de transacties betrokken ondernemingen veroordeeld is voor fraude, grove nalatigheid of opzettelijk verzuim. Dit derde lid is op verzoek van Bangladesh opgenomen.

II.10. Dividenden (artikel 10 van het Verdrag)

Artikel 10, eerste lid, van het Verdrag bepaalt dat dividenden belast mogen worden in de verdragsluitende staat waarvan de ontvanger van de dividenden inwoner is.

Artikel 10, tweede lid, bepaalt dat dividenden ook belast mogen worden in de verdragsluitende staat waarvan het lichaam dat het dividend uitbetaalt inwoner is, maar stelt wel een maximum aan de (bron)belastingtarieven. In het tweede lid, onderdeel a, is opgenomen dat in deelnemingsverhoudingen dividendbelasting wordt ingehouden. Normaliter is Nederland geen voorstander van het inhouden van dividendbelasting in deelnemingsverhoudingen. Dit leidt tot economisch dubbele belastingheffing. Echter, op verzoek van Bangladesh is ingestemd met een inhouding van dividendbelasting tegen een maximumtarief van 10% heffing over het bruto-inkomen.

De grens voor een deelnemingsverhouding is gesteld op een bezit van 10% van het kapitaal van het dividenduitbetalende lichaam. Om zogenoemde ‘dividend transfer transactions’ tegen te gaan is hierbij ook de voorwaarde opgenomen dat de aandelen 365 dagen in bezit moeten zijn van de dividendontvangende moedermaatschappij. Op verzoek van Nederland is in het tweede lid, onderdeel b, opgenomen dat dividenden uitbetaald aan erkende pensioenfondsen (waarvoor een definitie is opgenomen in artikel 3, eerste lid, onderdeel i, van het Verdrag) zijn belast tegen een tarief van ten hoogste 10%, mits het erkende pensioenfonds van winstbelasting is vrijgesteld (subjectieve vrijstelling van vennootschapsbelasting, respectievelijk ‘income tax’). Bangladesh kon niet instemmen met een vrijstelling van bronstaatbelastingheffing voor dividenden ontvangen door pensioenfondsen. Voor alle andere gevallen is een maximumtarief van 15% van het bruto-dividendinkomen overeengekomen. In alle gevallen geldt de bijkomende voorwaarde dat de ontvanger van de dividenden ook de uiteindelijk gerechtigde tot dat inkomen is.

In artikel 10, derde lid, is op verzoek van Nederland opgenomen dat het verlaagde tarief in de onderdelen a en b niet geldt voor dividenden uitgekeerd door of aan een fiscale beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 28 Wet Vpb 1969. Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag.

Artikel 10, vierde en vijfde lid, zijn ontleend aan de laatste zin van artikel 10, tweede lid, van het OESO-modelverdrag. Artikel 10, vierde lid, van het Verdrag bepaalt dat de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderlinge overeenstemming een regeling kunnen vaststellen voor de effectuering van de in het tweede lid opgenomen beperkingen van de bronstaatheffing. In artikel 10, vijfde lid, is opgenomen dat de belastingheffing over de winst waaruit de dividenden worden betaald niet beperkt wordt door de bepalingen van het tweede lid.

Artikel 10, zesde lid, definieert het begrip dividenden voor de toepassing van dit artikel. De eerste zin bevat de gebruikelijke omschrijving die ook te vinden is in het OESO- en VN-modelverdrag. De tweede zin bepaalt dat inkomen dat wordt ontvangen uit de (gedeeltelijke) liquidatie van een lichaam of uit de inkoop van eigen aandelen door een lichaam, voor de toepassing van het Verdrag wordt aangemerkt als dividend en niet als vermogenswinst. Dit sluit aan bij het verdragsbeleid, zoals beschreven in onderdeel 4.7 NFV 2020. Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag.

Artikel 10, zevende lid, van het Verdrag is ontleend aan artikel 10, vierde lid, van het OESO-modelverdrag. In afwijking van het OESO-modelverdrag, en in overeenstemming met het VN-modelverdrag, zijn verwijzingen opgenomen naar artikel 15 van het Verdrag dat gaat over de belastingheffing over inkomen uit zelfstandige arbeid. Artikel 10, zevende lid, van het Verdrag bepaalt dat niet artikel 10, eerste en tweede lid, maar artikel 7 (ondernemingswinst), respectievelijk artikel 15 (zelfstandige arbeid), van het Verdrag van toepassing zijn op dividenden die worden betaald op aandelen en andere belangen die worden toegerekend aan een vaste inrichting of vast middelpunt, van de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, gelegen in de verdragsluitende staat waarvan het lichaam dat de dividenden betaalt inwoner is.

Artikel 10, achtste lid, bevat het zogenoemde verbod op extraterritoriale belastingheffing. Dit houdt in dat een verdragsluitende staat geen belasting mag heffen over winsten uitgekeerd door een in

de andere staat gevestigd lichaam, ook al bestaan deze winsten uit voordelen of inkomsten die uit de eerstbedoelde staat afkomstig zijn, behoudens in de situatie waarin die dividenden zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt in die staat of worden ontvangen door inwoners van die staat. Deze bepaling is ontleend aan artikel 10, vijfde lid, van het OESO-modelverdrag.

II.11. Interest (artikel 11 van het Verdrag)

Artikel 11 van het Verdrag betreft de verdeling van heffingsrechten over interest.

Artikel 11, eerste lid, bepaalt dat interest die afkomstig is uit één van beide verdragsluitende staten en wordt betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat, in die andere verdragsluitende staat mag worden belast.

Artikel 11, tweede lid, wijst echter ook een heffingsrecht toe aan de staat waaruit de interest afkomstig is (de bronstaat), maar dit heffingsrecht is beperkt indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest een inwoner is van de andere verdragsluitende staat. Nederland heft zelf geen bronbelasting over interest betaald aan een inwoner van Bangladesh en streeft als hoofdregel naar een uitsluitende woonstaatheffing voor interest. Echter, conform de NFV 2020 is Nederland bereid om ten gunste van ontwikkelingslanden af te wijken van de reguliere inzet. Op verzoek van Bangladesh heeft Nederland daarom ingestemd met een (bron)belastingtarief van ten hoogste 10% over het brutobedrag van de interest.

Artikel 11, derde lid, onderdelen a en b, benoemt enkele vrijstellingen van de bronstaatheffing uit het tweede lid. Daarbij is op hoofdlijnen aangesloten bij de in het commentaar op artikel 11 van het OESO-modelverdrag opgenomen vrijstellingen.[15] Het derde lid, onderdeel a, ziet op interest betaald of ontvangen door een verdragsluitende staat (of een staatkundig onderdeel of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam van een verdragsluitende staat) of de centrale bank van een verdragsluitende staat. Het derde lid, onderdeel b, bevat een vrijstelling voor interest betaald ter zake van een lening verstrekt, goedgekeurd, gegarandeerd of (her)verzekerd door een verdragsluitende staat, een staatkundig onderdeel, plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of een exportkredietverzekeraar daarvan.

Artikel 11, vierde lid, bepaalt dat de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderling overleg de wijze van toepassing van het tweede en derde lid kunnen regelen.

In artikel 11, vijfde lid, is een definitie opgenomen van het begrip ‘interest’. Deze definitie is in overeenstemming met de definitie in artikel 11 van het OESO-modelverdrag.

Op grond van artikel 11, zesde lid, van het Verdrag zijn het eerste en tweede lid niet van toepassing op interest die wordt betaald op schuldvorderingen die zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting die of vast middelpunt van de uiteindelijk gerechtigde tot de interest dat is gelegen in de verdragsluitende staat waaruit de interest afkomstig is. In dat geval is artikel 7 (winst uit onderneming), respectievelijk artikel 15 (zelfstandige arbeid), van het Verdrag van toepassing.

In artikel 11, zevende lid, is vastgelegd uit welke verdragsluitende staat interest geacht wordt afkomstig te zijn. In beginsel is dat de verdragsluitende staat waarvan de betaler van de interest een inwoner is. Als echter de betaler van de interest, ongeacht of hij inwoner is van een verdragsluitende staat, een vaste inrichting of vast middelpunt heeft in een verdragsluitende staat waaraan de

[15] Paragraaf 7.4 tot en met 7.10 van het OESO-commentaar bij artikel 11.

interestbetaling moet worden toegerekend, wordt de interest geacht afkomstig te zijn uit de staat waarin die vaste inrichting of vast middelpunt is gelegen.

Ingevolge artikel 11, achtste lid, zijn de bepalingen van dit artikel slechts van toepassing voor zover de op een schuldvordering betaalde interest overeenkomt met de interest die tussen onafhankelijke partijen overeengekomen zou zijn. Het eventueel bovenmatige gedeelte van de interest is belastbaar overeenkomstig de nationale wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, rekening houdend met de overige bepalingen van het Verdrag.

II.12. Royalty's (artikel 12 van het Verdrag)

Artikel 12 van het Verdrag regelt de verdeling van de heffingsbevoegdheid met betrekking tot royalty's en volgt daarvoor het desbetreffende artikel in het VN-modelverdrag.

Artikel 12, eerste lid, legt als hoofdregel neer dat royalty's belast mogen worden in de verdragsluitende staat waarvan de ontvanger van de betaling inwoner is.

Artikel 12, tweede lid, wijst ook een heffingsrecht toe aan de verdragsluitende staat waarin de royalty's opkomen (de bronstaat). Op verzoek van Bangladesh is ingestemd met een maximumtarief van 10%, berekend over het bruto-royalty-inkomen.

Artikel 12, derde lid, bepaalt dat de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderling overleg de wijze van toepassing van het tweede lid kunnen regelen.

Artikel 12, vierde lid, omschrijft het begrip royalty en komt overeen met de omschrijving die te vinden is in het OESO-modelverdrag.

Artikel 12, vijfde lid, regelt dat de bronstaat niet wordt beperkt in zijn heffingsrechten als de royalty's weliswaar worden uitbetaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat die de uiteindelijke gerechtigde tot de royalty's is, maar deze royalty's zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting die of vast middelpunt dat hij heeft in de eerstgenoemde staat.

Artikel 12, zesde lid, bepaalt wanneer royalty's worden geacht op te komen in een verdragsluitende staat. Dat is het geval wanneer de royaltybetaling wordt gedaan door een inwoner van die staat of wanneer de royaltybetaling wordt gedaan door een niet-inwoner van die staat, wanneer deze betaling is toe te rekenen aan een vaste inrichting die of vast middelpunt dat hij in die staat heeft.

Artikel 12, zevende lid, houdt in dat de bepalingen van dit artikel uitsluitend gelden voor zover de betaalde royalty overeenkomt met een bedrag dat onafhankelijke partijen onder vergelijkbare omstandigheden zouden overeenkomen.

II.13. Vergoeding voor technische dienstverlening (artikel 13 van het Verdrag)

Artikel 13 van het Verdrag betreft de verdeling van heffingsrechten over vergoedingen voor technische dienstverlening. In tegenstelling tot het OESO-modelverdrag kent het VN-Modelverdrag sinds 2017 een specifieke bepaling voor een bronstaatheffing op vergoedingen voor technische dienstverlening (artikel 12a VN-modelverdrag). Bangladesh heeft aan Nederland voorgesteld om artikel 12a VN-modelverdrag overeen te komen. Nederland is geen voorstander van deze bepaling en heeft

daarom afwijzend gereageerd op dit voorstel van Bangladesh. Met deze bepaling in het VN-modelverdrag wordt het heffingsrecht van de bronstaat niet begrensd op basis van de plaats waar de dienst is verricht. Hierdoor kan de bronstaat ook heffen als de band tussen de bronstaat en de technische dienst minimaal is. Dat vindt Nederland onwenselijk en daarom streeft Nederland als uitgangspunt ernaar dat dergelijke inkomsten vallen onder de reikwijdte van artikel 7 van het Verdrag (winst uit onderneming). Desalniettemin heeft Nederland er begrip voor dat een bronstaatheffing op vergoedingen voor technische diensten voor Bangladesh een eenvoudige methode kan zijn om belastinginkomsten te genereren. Daarom is Nederland bereid een dergelijke bronstaatheffing toe te staan in de relatie met de armste groep ontwikkelingslanden, die het meest kwetsbaar zijn.[16] Bangladesh valt onder die categorie. Daarbij is het voor Nederland van belang dat de bronstaatheffing alleen is toegestaan wanneer de diensten (fysiek) zijn verricht *in* de bronstaat. Hiermee wordt gewaarborgd dat er een band is tussen het verrichten van de dienst en de bronstaat. Bangladesh kon hiermee instemmen.

Artikel 13, eerste lid, bepaalt dat een vergoeding voor technische dienstverlening die afkomstig is uit één van beide verdragsluitende staten en wordt betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat, in die andere verdragsluitende staat mag worden belast.

Artikel 13, tweede lid, wijst echter ook een heffingsrecht toe aan de staat waaruit de betaling voor technische dienstverlening afkomstig is (de bronstaat), maar dit heffingsrecht is beperkt indien de uiteindelijk gerechtigde tot de vergoeding een inwoner is van de andere verdragsluitende staat. Bangladesh heeft in eerste instantie een maximaal tarief van 10% voorgesteld. Nederland heeft daarbij gewezen op de problematiek van hoge tarieven over een brutogrondslag, waardoor het verrichten van diensten (uiteindelijk) onrendabel kan worden. Een tarief lager dan 10% bleek echter niet acceptabel voor Bangladesh. Uiteindelijk heeft Nederland hiermee ingestemd. Dit tarief is voor Nederlandse begrippen aan de hoge kant, maar was uiteindelijk acceptabel in het kader van een totaalcompromis.

In artikel 13, derde lid, is een definitie opgenomen van het begrip “vergoedingen voor technische dienstverlening”. Een vergoeding voor technische dienstverlening omvat een betaling voor alle diensten van besturende, technische of raadgevende aard niet zijnde: een betaling i) aan een werknemer van de persoon die de betaling doet, ii) voor onderwijs in een onderwijsinstituut of voor onderwijs door een onderwijsinstituut, iii) door een natuurlijk persoon voor dienstverlening van persoonlijke aard. Deze definitie is in overeenstemming met het VN-modelverdrag.

Op grond van artikel 13, vierde lid, zijn het eerste en tweede lid van dit artikel niet van toepassing op vergoedingen voor technische dienstverlening die zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt van de uiteindelijk gerechtigde tot de vergoedingen voor technische dienstverlening gelegen in de verdragsluitende staat waaruit de vergoedingen voor technische dienstverlening afkomstig zijn. In dat geval is artikel 7 (winst uit onderneming), respectievelijk artikel 15 (zelfstandige arbeid), van het Verdrag van toepassing.

In artikel 13, vijfde lid, is vastgelegd uit welke verdragsluitende staat de betaling voor technische dienstverlening geacht wordt afkomstig te zijn. Het vijfde lid, onderdeel a, beschrijft dat dit in beginsel de

[16] Voor wat onder de armste groep ontwikkelingslanden wordt verstaan wordt aangesloten bij de eerste kolom van de lijst van het Development Assistance Committee (DAC) van de OESO. Hieronder vallen de LDCs (minst ontwikkelde landen).

verdragsluitende staat is waarvan de betaler een inwoner is. Als echter de betaler, ongeacht of hij inwoner is van een verdragsluitende staat, in een verdragsluitende staat een vaste inrichting of vast middelpunt heeft waaraan de betaling voor de technische dienstverlening moet worden toegerekend, wordt de betaling geacht afkomstig te zijn uit die staat waarin de vaste inrichting of het vast middelpunt is gelegen. Daarnaast beschrijft het vijfde lid, onderdeel b, een aanvullende eis, in afwijking van het VN-Modelverdrag, zoals opgenomen in de NFV 2020, dat de dienstverlening (fysiek) *in* de verdragsluitende staat, beschreven in het vijfde lid, aanhef en onderdeel a, dient plaats te vinden.

Op basis van artikel 13, zesde lid, wordt de betaling voor technische dienstverlening niet geacht afkomstig te zijn uit de staat waarvan de betaler inwoner is wanneer de betalingen zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt van die betaler in die andere staat.

Ingevolge artikel 13, zevende lid, zijn de bepalingen van dit artikel slechts van toepassing voor zover de betaling voor een technische dienstverlening overeenkomt met de betaling die tussen onafhankelijke partijen overeengekomen zou zijn. Het eventueel bovenmatige gedeelte van de betaling voor technische dienstverlening is belastbaar overeenkomstig de nationale wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, rekening houdend met de overige bepalingen van het Verdrag.

II.14. Vermogenswinsten (artikel 14 van het Verdrag)

Artikel 14 van het Verdrag ziet op de verdeling van heffingsrechten over vermogenswinsten. Dit artikel is gebaseerd op artikel 13 van het OESO-modelverdrag, maar wijkt op een aantal punten daarvan af. De hoofdregel voor de verdeling van heffingsrechten over vermogenswinsten is neergelegd in het vijfde lid: vervreemdingsvoordelen zijn belastbaar in het land waarvan de vervreemder inwoner is. De eerste vier leden bevatten uitzonderingen op die hoofdregel.

In artikel 14, eerste lid, is neergelegd dat indien een inwoner van de ene verdragsluitende staat voordelen behaalt uit de vervreemding van een onroerende zaak gelegen in de andere verdragsluitende staat, het heffingsrecht is toegewezen aan de verdragsluitende staat waarin de onroerende zaak is gelegen. Net als voor de toepassing van artikel 6 van het Verdrag, dat betrekking heeft op inkomsten uit onroerende zaken, is voor de toepassing van dit artikellid, artikel 3, tweede lid, relevant. Daarin is geregeld dat rechten om natuurlijke rijkdommen te mogen exploreren of exploiteren beschouwd worden als onroerende zaken die zijn gelegen in de verdragsluitende staat waarvan het de natuurlijke rijkdommen betreft.

In artikel 14, tweede lid, is bepaald dat voordelen die worden verkregen door een onderneming van de ene verdragsluitende staat uit de vervreemding van roerende zaken die behoren tot het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting of vast middelpunt van die onderneming (of uit de vervreemding van de gehele vaste inrichting of het gehele vast middelpunt) in de andere verdragsluitende staat, mogen worden belast in de verdragsluitende staat waarin de vaste inrichting of het vast middelpunt zich bevindt.

In artikel 14, derde lid, is overeengekomen dat de voordelen uit de vervreemding van luchtvaartuigen en schepen die in het internationale verkeer worden gebruikt, belastbaar zijn in de verdragsluitende staat waarvan de desbetreffende lucht- of scheepvaartonderneming inwoner is.

Artikel 14, vierde lid, ziet op de vervreemding door een inwoner van één van de verdragsluitende staten (de woonstaat) van aandelen (of daarmee vergelijkbare belangen) in zogenoemde onroerendezaaklichamen. Daarvan is sprake indien de waarde van de aandelen (of daarmee vergelijkbare belangen) voor meer dan 50%, direct of indirect, voortvloeit uit onroerende zaken die zijn gelegen in de andere verdragsluitende staat. Wanneer dat het geval is, mogen de voordelen uit de vervreemding van die aandelen door die staat (situsstaat) worden belast. Deze bepaling stemt overeen met artikel 13, vierde lid, van het OESO-modelverdrag, met dien verstande dat de uitsluiting van onroerende zaken waarin een onderneming wordt gedreven - in lijn met het commentaar bij artikel 13, vierde lid, van het OESO-modelverdrag - op verzoek van Nederland is opgenomen. Die uitsluiting betekent dat onroerende zaken waarin een onderneming wordt gedreven niet meetellen voor de bepaling van het genoemde percentage van 50. Daarnaast zijn vervreemdingswinsten, eveneens in lijn met eerdergenoemd commentaar, uitsluitend belastbaar in de woonstaat van de vervreemder indien sprake is van een bedrijfsreorganisatie, fusie, splitsing of vergelijkbare transactie in het kader waarvan de vervreemdingswinst wordt behaald.

In aansluiting bij de uitkomsten van het BEPS-project is tevens een maatregel opgenomen die erop is gericht het kunstmatig ontgaan van het heffingsrecht voor de situsstaat tegen te gaan. Bepaald is dat van een onroerendezaaklichaam in de zin van het vierde lid sprake is indien op enig moment tijdens de 365 dagen voorafgaand aan een vervreemding van aandelen (of daarmee vergelijkbare belangen), de waarde van de aandelen in het lichaam voor meer dan 50% voortvloeide uit onroerende zaken gelegen in de situsstaat. Hiermee wordt een dam opgeworpen tegen zogenoemde ‘oppompconstructies’ waarbij kort voor het vervreemden van aandelen een grote hoeveelheid kasgeld als eigen vermogen in de vennootschap wordt ingebracht, waardoor het relatieve belang van het vastgoed daalt.

Volgens artikel 14, vijfde lid, zijn alle overige vermogenswinsten, behoudens – kort gezegd – het hierna toe te lichten ‘aanmerkelijkbelangvoorbehoud’ dat is opgenomen in het zesde lid, ter belastingheffing toegewezen aan de verdragsluitende staat waarvan de vervreemder inwoner is.

Artikel 14, zesde lid, bevat het zogenoemde aanmerkelijkbelangvoorbehoud met betrekking tot de vervreemding van, kort gezegd, aandelen na emigratie van de aandeelhouder. Toegespitst op Nederland behoudt Nederland na emigratie van een aanmerkelijkbelanghouder uit Nederland een heffingsrecht over vermogenswinsten uit aanmerkelijk belang. Dit heffingsrecht is evenwel beperkt tot de waardeaangroei van het aanmerkelijk belang die is toe te rekenen aan de tijd dat de vervreemder inwoner van Nederland was. Tevens is geregeld dat de nieuwe woonstaat deze waardeaangroei niet eveneens kan belasten (de zogenoemde ‘opstap’ bij immigratie in de andere staat).

II.15. Zelfstandige arbeid (artikel 15 van het Verdrag)

Artikel 15 ziet op de verdeling van de heffingsrechten inzake voordelen uit de uitoefening van een vrij beroep of van andere werkzaamheden van zelfstandige aard door een natuurlijke persoon. Deze bepaling is ontleend aan het VN-modelverdrag en is op verzoek van Bangladesh opgenomen.

Ingevolge artikel 15, eerste lid, komt het heffingsrecht over de inkomsten uit zelfstandige werkzaamheden toe aan de woonstaat van de belastingplichtige. Een exclusief heffingsrecht komt

echter toe aan de staat waarin de zelfstandige werkzaamheden worden verricht (de bronstaat), ingeval aldaar geregeld over een vast middelpunt wordt beschikt en voor zover de winst daaraan kan worden toegerekend of ingeval aldaar meer dan 183 dagen in een tijdvak van twaalf maanden dat begint of eindigt in het betreffende belastingjaar zelfstandige werkzaamheden worden verricht.

In artikel 15, tweede lid, is een definitie opgenomen van het begrip vrij beroep.

II.16. Inkomen uit dienstbetrekking (artikel 16 van het Verdrag)

Artikel 16 van het Verdrag verdeelt de heffingsrechten over inkomen uit dienstbetrekking en volgt de benadering die ook in het OESO- en VN-modelverdrag wordt gebruikt.

Artikel 16, eerste lid, maakt in de eerste plaats duidelijk dat de bepalingen van de artikelen 17 (bestuurdersbeloningen), 18 (artiesten en sportbeoefenaars), 19 (pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen) en 20 (inkomen uit overheidsdienst) voorrang hebben op de bepalingen in dit artikel. Vervolgens bepaalt artikel 16, eerste lid, dat inkomen uit dienstbetrekking belast mag worden in het land waar de werknemer woont. De kern van de bepaling zit echter in het laatste deel van de eerste zin en in de tweede zin. Die bepalen dat de verdragsluitende staat waarin de niet-zelfstandige werkzaamheden worden verricht (de werkstaat) het daaruit genoten inkomen ook mag belasten.

Artikel 16, tweede lid, wijst dat recht weer exclusief toe aan de woonstaat als wordt voldaan aan drie (cumulatieve) voorwaarden:

het verblijf van de werknemer in de werkstaat is in totaal niet langer dan 183 dagen in een twaalfmaandsperiode die begint of eindigt in het betrokken belastingjaar; en

de beloning wordt niet betaald door of namens een werkgever die inwoner is van de werkstaat; en

de beloning komt niet ten laste van een vaste inrichting of vast middelpunt van de werkgever in de werkstaat.

Als aan één van de drie voorwaarden niet wordt voldaan, mag de werkstaat (ook) over het inkomen heffen en dient de woonstaat vermijding van dubbele belasting te verlenen volgens de regels van artikel 24 van het Verdrag. Het doel van deze bepaling is om de fiscale positie van werknemers die voor een beperkte periode werkzaam zijn in verschillende verdragsluitende staten of werknemers die voor een beperkte periode worden uitgezonden, niet te veranderen en de werknemer en werkgever extra administratieve lasten te besparen.

In artikel 16, derde lid, is overeengekomen dat het inkomen van werknemers verkregen ter zake van een dienstbetrekking als lid van de reguliere bemanning uitgeoefend aan boord van een schip of van een luchtvaartuig dat gebruikt wordt in het internationale verkeer, uitsluitend belast mag worden in de verdragsluitende staat waarvan de werknemer inwoner is. Wat onder internationaal verkeer verstaan moet worden is gedefinieerd in artikel 3, eerste lid, onderdeel g, van het Verdrag.

II.17. Bestuurdersbeloningen (artikel 17 van het Verdrag)

Artikel 17 van het Verdrag verdeelt de heffingsrechten over bestuurdersbeloningen. Het artikel is gebaseerd op artikel 16 van het OESO-modelverdrag. In afwijking van het OESO-modelverdrag is in het tweede lid een definitiebepaling opgenomen op grond waarvan leden van de raad van beheer of van een soortgelijk orgaan mede onder het begrip 'bestuurder' vallen. Hiermee vallen ook leden van de Raad van Commissarissen onder het artikel.

Volgens dit artikel mogen de beloningen ontvangen door personen in hun hoedanigheid van bestuurder van een lichaam worden belast in het land waarvan het lichaam inwoner is. In afwijking van de in artikel 16 van het OESO-modelverdrag opgenomen bepaling is de term 'andere beloningen' gehanteerd in plaats van 'vergelijkbare betalingen'. Hiermee wordt buiten twijfel gesteld dat ook vergoedingen in natura, bijvoorbeeld aandelenopties, onder deze bepaling vallen.

II.18. Artiesten en sportbeoefenaars (artikel 18 van het Verdrag)

Voor artiesten en sportbeoefenaars is ook in dit Verdrag een afzonderlijke bepaling opgenomen. Zoals in de NFV 2020 is beschreven is Nederland nog steeds geen voorstander van een dergelijke specifieke benadering voor artiesten en sportbeoefenaars, maar blijkt die inzet in de praktijk zeer moeilijk te realiseren. Ook Bangladesh hield vast aan deze in het OESO- en VN-modelverdrag opgenomen bepaling. Nederland heeft conform de NFV 2020 op basis van het bijbehorende commentaar bij artikel 17 van het OESO-modelverdrag (sporters en artiesten) voorgesteld om een drempelbedrag op te nemen en om de mogelijkheid van een kostenaftrek mogelijk te maken. Bangladesh was helaas niet bereid om dergelijke uitzonderingen op het heffingsrecht af te spreken. Uiteindelijk heeft Bangladesh er wel mee kunnen instemmen om het nationale tarief dat wordt geheven over brutogages onder het Verdrag te matigen. Bangladesh heft normaliter 30% over de brutogage maar was in relatie met Nederland bereid om het tarief tot 10% over de brutogage te matigen. Hoewel het Nederlandse fiscale verdragsbeleid op dit punt dus niet is gerealiseerd biedt de nieuwe verdragsbepaling wel een betere uitgangspositie voor artiesten en sportbeoefenaars om de buitenlandse bronbelasting in Nederland (volledig) te verrekenen. Dit voorkomt dubbele belastingheffing.

Artikel 18, eerste lid, wijst het heffingsrecht over het inkomen toe aan de verdragsluitende staat waarin de artiesten en sportbeoefenaars hun activiteiten ontplooien, maar dit heffingsrecht is beperkt tot 10% van de brutogage.

In artikel 18, tweede lid, is zoals gebruikelijk opgenomen dat de bepaling ook geldt wanneer de vergoeding niet aan de individuele artiest of sportbeoefenaar wordt uitbetaald maar aan een ander. Dit is vooral relevant voor gevallen waarin een persoonlijke vennootschap wordt gebruikt of wanneer een gezelschap optreedt. Voorts is ook voor deze situatie geregeld dat het heffingsrecht voor de bronstaat is beperkt tot 10% van de brutogage.

Artikel 18, derde lid, stelt dat de in het eerste en tweede lid beschreven verdeling van heffingsrechten niet geldt indien het inkomen afkomstig is van het verrichten van werkzaamheden door artiesten of sportbeoefenaars in een verdragsluitende staat en het bezoek aan die (werk)staat geheel of grotendeels – dat wil zeggen voor meer dan 50% - wordt bekostigd uit de openbare middelen van i) de

woonstaat of ii) de staat van optreden of iii) beide staten. In dat geval is de woonstaat uitsluitend bevoegd om over eerdergenoemde inkomsten te heffen.

II.19. Pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen (artikel 19 van het Verdrag)

Artikel 19 van het Verdrag ziet op het heffingsrecht over pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen. De bepaling sluit aan bij het Nederlandse verdragsbeleid en bevat, in afwijking van het OESO-modelverdrag, een bronstaatheffing voor fiscaal gefacilieerd opgebouwde pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, inclusief afkoopsommen daarvan. Ook voor socialezekerheidsuitkeringen is een bronstaatheffing opgenomen. Voorts wordt opgemerkt dat, in afwijking van het OESO-modelverdrag, de onderhavige bepaling zowel betrekking heeft op pensioenen die zijn opgebouwd in de particuliere sector als op pensioenen die zijn opgebouwd in overheidsfuncties. Met de in artikel 19 overeengekomen bronstaatheffing wordt gewaarborgd dat uitkeringen uit een in Nederland fiscaal gefacilieerd opgebouwd pensioen (of in Nederland fiscaal gefacilieerd opgebouwde lijfrente) aan een inwoner van Bangladesh in Nederland kunnen worden belast en vice versa.

In artikel 19, eerste lid, is het heffingsrecht opgenomen voor de bronstaat over pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, die worden betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat.

Op grond van artikel 19, tweede lid, geldt eveneens een bronstaatheffing voor pensioenen en andere uitkeringen die zijn betaald krachtens de bepalingen van de socialezekerheidswetgeving van een verdragsluitende staat.

Artikel 19, derde lid, regelt wanneer een verdragsluitende staat kan worden aangemerkt als de bronstaat van een pensioen, andere soortgelijke uitkering of lijfrente (de zogenoemde ‘sourcing-rule’). Dit is het geval voor zover de daarvoor betaalde premies, dan wel de aanspraken op pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, in die staat in aanmerking zijn gekomen voor fiscale tegemoetkoming.

Artikel 19, vierde lid, bevat de definitie van de uitdrukking ‘lijfrente’.

Artikel 19, vijfde lid, stelt zeker dat het onderhavige artikel ook van toepassing is op afkoopsommen van pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten.

II.20. Inkomen uit overheidsdienst (artikel 20 van het Verdrag)

In artikel 20, eerste lid, is opgenomen dat het heffingsrecht over het inkomen van individuen in overheidsdienst van de ene verdragsluitende staat, ook als zij in de andere verdragsluitende staat werken, op grond van artikel 20 aan de betalende staat wordt toegewezen. De bepalingen van het eerste lid worden toegepast onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19 van het Verdrag, onder welke bepalingen, zoals reeds is toegelicht, dus ook het heffingsrecht ter zake van overheidspensioenen wordt verdeeld.

In artikel 20, tweede lid, is een uitzondering opgenomen voor het individu in overheidsdienst dat staatsburger is van de staat waarin hij werkt of daarvan inwoner is maar geen inwoner van die staat is geworden met het oog op de te verlenen diensten.

Artikel 20, derde lid, bepaalt dat het eerste en tweede lid niet gelden wanneer de diensten worden verleend in het kader van een door de overheid gedreven onderneming.

II.21. Studenten en stagairs (artikel 21 van het Verdrag)

Artikel 21 van het Verdrag ziet op vergoedingen aan studenten en stagiairs (hierna: studenten) voor hun onderhoud, studie of opleiding. Indien een student een opleiding volgt in de ene verdragsluitende staat en inwoner is (of direct voor zijn vertrek naar de eerstgenoemde staat inwoner was) van de andere verdragsluitende staat, dan mag de eerstgenoemde staat (hierna ook: studiestaat) de vergoedingen, genoemd in de onderdelen (i), (ii) en (iii), die de student ontvangt voor zijn onderhoud, studie of opleiding niet belasten. De bepaling wijkt – op verzoek van Bangladesh - op verschillende onderdelen af van artikel 20 (studenten) van het OESO-modelverdrag. De bepaling uit het Verdrag beperkt de reikwijdte niet slechts tot personen die kwalificeren als “student” of “stagiair” maar is bijvoorbeeld ook van toepassing op personen die - bijvoorbeeld in het kader van een overheidsprogramma - een bepaalde beurs ontvangen.

De bepaling uit het OESO-modelverdrag en de bepaling in het Verdrag stellen bepaalde beloningen die studenten en stagiairs ontvangen vrij van belasting in de studiestaat. Er zijn evenwel enkele afwijkingen van het OESO-modelverdrag te onderkennen. Zo beperken de onderdelen ii) en iii) van artikel 21 zich bijvoorbeeld niet tot beloningen die afkomstig zijn uit bronnen buiten de studiestaat; een voorwaarde die wel in het OESO-modelverdrag is opgenomen.

II.22. Hoogleraren, docenten en onderzoekers (artikel 22 van het Verdrag)

Artikel 22 ziet op inkomen voor onderwijs of wetenschappelijk onderzoek door hoogleraren, docenten en onderzoekers. Een dergelijke bepaling ontbreekt in het OESO- en het VN-modelverdrag. Nederland is geen voorstander van een specifieke bepaling voor hoogleraren, docenten en onderzoekers in belastingverdragen, maar is wel bereid om in voorkomende gevallen een dergelijke bepaling op verzoek van een verdragspartner te accepteren. Bangladesh hechtte aan opname van de bepaling, omdat deze een positieve invloed zou hebben op de uitwisseling van hoogleraren, docenten en onderzoekers en daarmee kennisoverdracht zou kunnen bevorderen. Nederland kon hiermee instemmen.

Artikel 22, eerste lid, regelt dat hoogleraren, docenten en onderzoekers die op uitnodiging van de eerstgenoemde verdragsluitende staat, hogeschool, school, museum, culturele instelling of een andere erkende instelling of op grond van een officieel cultuuruitwisselingsprogramma voor een periode van ten hoogste twee jaren in de andere staat verblijven voor het geven van onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek aan een onderwijsinstelling, in die andere staat zijn vrijgesteld van belastingheffing.

Artikel 22, tweede lid, bevat een definitie van erkende instelling.

II.23. Overig inkomen (artikel 23 van het Verdrag)

Artikel 23 van het Verdrag, het zogenoemde restartikel, regelt dat het heffingsrecht over inkomen waarover het heffingsrecht nog niet op grond van een van de eerdere artikelen is verdeeld, aan

de woonstaat van de ontvanger wordt toegewezen tenzij de ontvanger in de andere staat een vaste inrichting of vast middelpunt heeft waaraan het inkomen kan worden toegerekend, in welk geval de bepalingen van artikel 7 (Winst uit onderneming) of artikel 15 (Zelfstandige arbeid) toepassing vinden.

In lijn met het OESO-modelverdrag bepaalt artikel 23, eerste lid, dat het heffingsrecht over deze inkomsten, ongeacht de herkomst ervan, exclusief toekomt aan de verdragsluitende staat waar de ontvanger van die inkomsten woont.

Ingevolge artikel 23, tweede lid, is het eerste lid niet van toepassing op inkomen dat voortvloeit uit rechten of zaken die behoren tot het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting of op inkomen uit zelfstandige arbeid verricht vanuit een vast middelpunt. De belastingheffing over dat inkomen volgt uit artikel 7 of artikel 15 van het Verdrag, tenzij het inkomen betreft uit onroerende zaken in de zin van artikel 6. In dat geval is artikel 6 van toepassing.

Artikel 23, derde lid, is afkomstig uit het VN-modelverdrag en bepaalt dat wanneer dat inkomen opkomt in één van de verdragsluitende staten, deze staat het inkomen ook mag belasten, waarvoor de woonstaat een vermindering geeft om dubbele belasting te voorkomen.

II.24. Vermijden van dubbele belasting (artikel 24 van het Verdrag)

In artikel 24 van het Verdrag is bepaald op welke wijze beide staten dubbele belasting vermijden.

Artikel 24, eerste lid, betreft de wijze waarop Bangladesh dubbele belasting vermijdt voor zijn inwoners. Op grond van artikel 24, eerste lid, onderdeel a, mogen inwoners van Bangladesh die inkomen verkrijgen dat in overeenstemming met het Verdrag in Nederland aan belasting is onderworpen in Bangladesh deze belasting verrekenen met de belasting die zij in Bangladesh zijn verschuldigd met betrekking tot hetzelfde inkomen (verrekeningsmethode). Daarbij staat Bangladesh een aftrek toe van de in Nederland betaalde belasting, maar tot ten hoogste het bedrag van de Bengalese belasting die toerekenbaar is aan het inkomen dat belast mag worden door Nederland.

Artikel 24, eerste lid, onderdeel b, bevat het Bengalese grondslagvoorbehoud. Dat wil zeggen dat als inkomen op grond van het Verdrag niet in Bangladesh mag worden belast, Bangladesh dit inkomen of vermogen wel in aanmerking mag nemen bij de berekening van de belasting over het overige inkomen van de inwoner van Bangladesh. In het tweede lid is bepaald op welke wijze Nederland dubbele belasting vermijdt voor inwoners van Nederland voor inkomensbestanddelen die volgens het Verdrag in Bangladesh mogen worden belast.

Artikel 24, tweede lid, onderdeel a, bevat in de eerste zin het Nederlandse grondslagvoorbehoud. Nederland mag op grond hiervan inkomsten die in Bangladesh mogen worden belast in de grondslag betrekken waarnaar de Nederlandse belasting van zijn inwoners wordt geheven. Dit betekent met name dat Nederland het inkomen dat Bangladesh mag belasten mee mag nemen bij de bepaling van het tarief en daarmee de tariefprogressie die met name in de inkomstenbelasting geldt mag effectueren.

Artikel 24, tweede lid, onderdeel b, bepaalt vervolgens dat Nederland de daar aangeduide inkomsten zal vrijstellen door een vermindering van belasting te geven volgens de nationale regels ter voorkoming van dubbele belasting. Het gaat met name om inkomen uit onroerende zaken, inkomen

toerekenbaar aan een vaste inrichting of vast middelpunt, inkomen uit niet-zelfstandige arbeid, socialezekerheidsuitkeringen, pensioenen en lijfrenten onder het pensioenartikel en inkomen uit overheidsdienst voor de andere verdragsluitende staat.

Artikel 24, tweede lid, onderdeel c, bevat een aanvulling op de vrijstellingsmethode. Op grond van deze bepaling is Nederland niet gehouden de vrijstellingsmethode toe te passen voor inkomen dat door toepassing van de verdragsbepalingen door Bangladesh aldaar wordt vrijgesteld of tegen een lager tarief wordt belast op grond van de artikelen 10, 11 of 12 van het Verdrag. In dat geval geldt de verrekeningsmethode van artikel 24, tweede lid, onderdeel e. Deze bepaling is gebaseerd op een voorstel uit het rapport bij BEPS-actie 2 en is in lijn met de keuze die Nederland op dit punt bij het MLI heeft gemaakt. De bepaling komt inhoudelijk overeen met artikel 23A, vierde lid, van het OESO-modelverdrag.

In artikel 24, tweede lid, onderdeel d, is bepaald dat Nederland bij het vermijden van dubbele belasting over winst behaald met een in Bangladesh gelegen vaste inrichting, de verrekeningsmethode hanteert in plaats van de vrijstellingsmethode, indien op grond van de Nederlandse regelgeving die methode toepassing vindt bij het vermijden van dubbele belasting over die inkomsten. Dit is de zogenoemde ‘switch-over’-bepaling.

In artikel 24, tweede lid, onderdeel e, wordt voor andere inkomensbestanddelen waarover Bangladesh (ook) mag heffen uitgewerkt dat Nederland in die gevallen een vermindering ter vermijding van dubbele belasting verleent volgens de verrekeningsmethode met evenredigheidslimiet. Het betreft onder meer inkomen waarvoor geen aanwezigheid in de andere verdragsluitende staat is vereist, zoals dividenden, interest en royalty’s. Deze verrekeningsmethode geldt echter ook voor onder meer vergoedingen voor technische diensten, bestuurdersbeloningen, inkomensbestanddelen van artiesten en sportbeoefenaars en afkoopsommen van onder meer pensioenen.

In artikel 24, tweede lid, onderdeel f, is expliciet vastgelegd dat het Verdrag niet afdoet aan de toepassing van de in de Nederlandse regelgeving vastgelegde ‘gezamenlijke methode’ en voortwentelingsmogelijkheden bij de verrekening van, in dit geval, Bengalese belasting.

II.25. Gerechtigdheid tot verdragsvoordelen (artikel 25 van het Verdrag)

In lijn met internationale ontwikkelingen en in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid zijn in artikel 25 van het Verdrag bepalingen opgenomen die misbruik van het Verdrag moeten voorkomen. Het artikel bestaat in feite uit twee onderdelen. Het eerste deel bevat in het eerste en tweede lid een PPT. Het tweede deel regelt in het derde en vierde lid de situatie dat inkomen wordt genoten door een inwoner van een van de verdragsluitende staten, maar dit inkomen is toe te rekenen aan een vaste inrichting in een derde rechtsgebied.

Artikel 25, eerste lid, bepaalt dat een verdragsvoordeel kan worden geweigerd in gevallen waarin de belastingplichtige weliswaar aan de voorwaarden voldoet, maar het op grond van alle relevante feiten en omstandigheden toch redelijk is om aan te nemen dat een van de voornaamste redenen voor een structuur of transactie is gelegen in het verkrijgen van dat verdragsvoordeel, tenzij het geven van dat verdragsvoordeel toch in overeenstemming is met doel en strekking van het Verdrag. Op verzoek van de Nederlandse delegatie is een bepaling opgenomen op grond waarvan de bevoegde

autoriteit die de PPT wil toepassen eerst de bevoegde autoriteit van de andere verdragsluitende staat daarover dient te informeren.

Artikel 25, tweede lid, bevat een vangnetbepaling in lijn met het tekstvoorstel dat is opgenomen in paragaaf 184 van het commentaar op artikel 29 van het OESO-modelverdrag (‘entitlement to benefits’). De bevoegde autoriteit van de staat waarvan verdragsvoordelen worden gevraagd (veelal de bronstaat) kan – op verzoek van de belastingplichtige en rekening houdend met de relevante feiten en omstandigheden – toch verdragsvoordelen toekennen als de bevoegde autoriteit vaststelt dat deze verdragsvoordelen bij afwezigheid van de transactie of constructie bedoeld in het eerste lid ook gegeven zouden zijn. Hierbij is met name gedacht aan de situatie dat de aandelen in vennootschap A (inwoner van land A) worden gehouden door vennootschap B in land B. Het gaat in deze situatie om de toepassing van (de voordelen van) het Verdrag tussen de landen A en B. De bevoegde autoriteiten komen tot de conclusie dat op deze structuur het eerste lid van toepassing is. De aandelen van vennootschap B worden echter voor 50% gehouden door een actieve vennootschap C (ook inwoner van land B) en voor 50% door een vennootschap in een land waarmee land A geen verdrag heeft. Het is dan redelijk voor 50% van het inkomen toch de verdragsvoordelen te geven. Ook hier is weer de voorwaarde opgenomen over het voorafgaand informeren van de bevoegde autoriteit van de andere verdragsluitende staat indien de bevoegde autoriteit tot wie het verzoek is gericht overweegt het verzoek af te wijzen.

Artikel 25, derde lid, gaat in op de situatie dat een inwoner van de ene staat (de woonstaat) inkomen ontvangt uit de andere verdragsluitende staat (de bronstaat) maar dit inkomen is toe te rekenen aan een vaste inrichting in een derde rechtsgebied. Wanneer de woonstaat dat inkomen vrijstelt (omdat het aan de vaste inrichting is toe te rekenen) en de belasting op dat inkomen minder bedraagt dan 60% van wat over dat inkomen in de woonstaat verschuldigd zou zijn, worden de verdragsvoordelen (door de bronstaat) niet toegekend. Dit geldt op grond van het vierde lid niet voor, kort gezegd, actieve ondernemingen. Op verzoek van Bangladesh is niet de mogelijkheid opgenomen om de verdragsvoordelen toch toe te kennen wanneer dit redelijk is in het licht van de oorzaken waardoor niet aan de vereiste belastingdruk wordt voldaan.

II.26. Non-discriminatie (artikel 26 van het Verdrag)

In artikel 26 van het Verdrag staan de uit het OESO- en VN-modelverdrag bekende bepalingen tegen discriminatie.

Artikel 26, eerste lid, verbiedt dat burgers van de andere verdragsluitende staat onder gelijke omstandigheden onderworpen worden aan hogere belasting of aan zwaardere eisen moeten voldoen dan de eigen burgers van die andere staat.

Artikel 26, tweede lid, regelt hetzelfde in de vergelijking tussen staatloze personen die inwoner zijn van een van de verdragsluitende staten en eigen burgers die inwoner zijn van die staat.

Artikel 26, derde lid, schrijft voor dat een vaste inrichting in de ene verdragsluitende staat van een inwoner van de andere verdragsluitende staat niet ongunstiger behandeld mag worden dan een onderneming van een inwoner van die andere staat. Dat geldt niet voor persoonlijke tegemoetkomingen.

Artikel 26, vierde lid, bepaalt dat betalingen van een inwoner van de ene verdragsluitende staat aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat onder dezelfde omstandigheden aftrekbaar zijn als betaling aan een inwoner van dezelfde verdragsluitende staat. Deze bepaling verhindert niet dat de regels voor zakelijke verrekenprijzen, zoals met name te vinden in het eerste lid van artikel 9, worden toegepast.

Artikel 26, vijfde lid, verbiedt een afwijkende behandeling van ondernemingen in een van de verdragsluitende staten waarvan de aandelen (gedeeltelijk) in handen zijn van aandeelhouders in de andere verdragsluitende staat.

In artikel 26, zesde lid, is opgenomen dat de bepalingen van dit artikel gelden voor alle soorten belasting, ook als deze niet zijn opgenomen in artikel 2.

II.27. Procedure voor onderling overleg (artikel 27 van het Verdrag)

Artikel 27 van het Verdrag bevat een regeling voor onderling overleg tussen de verdragsluitende staten (onderlinge overlegprocedure). Een inwoner van een verdragsluitende staat kan bij de bevoegde autoriteiten van beide verdragsluitende staten om een onderlinge overlegprocedure verzoeken wanneer deze inwoner van mening is dat de maatregelen van één of van beide staten voor hem leiden of zullen leiden tot belastingheffing die niet in overeenstemming is met het Verdrag. Dit kan zich, bijvoorbeeld, voordoen als bepalingen van het Verdrag in beide verdragsluitende staten verschillend worden uitgelegd en toegepast, of wanneer beide staten een verschillende winsttoedeling hanteren, waardoor ondanks het Verdrag dubbele belasting ontstaat. Een belangrijke afwijking van artikel 25 van het OESO-modelverdrag - en van het Nederlandse verdragsbeleid (zie hierna) - is dat in het onderhavige artikel een bepaling over verplichte en bindende arbitrage ontbreekt.

In artikel 27, eerste lid, is neergelegd dat een persoon een verzoek kan indienen voor onderling overleg tussen de bevoegde autoriteiten indien in zijn ogen sprake is van heffing die in strijd is met het Verdrag. De tweede zin bepaalt dat het verzoek moet worden ingediend binnen drie jaar nadat de maatregel die mogelijk belastingheffing in strijd met het belastingverdrag tot gevolg heeft voor het eerst bekend gemaakt is aan de belastingplichtige. Nederland heeft de procedure daarvoor uitgewerkt in het Besluit Onderlinge Overlegprocedures.[17] Het verbeteren van de beslechting van geschillen over dubbele belastingen was een van de onderdelen van het BEPS-project (actie 14). Een van de aanbevelingen die daaruit volgde is die om in het eerste lid van dit artikel op te nemen dat de belastingplichtige zijn verzoek naar keuze in een van beide landen kan indienen. Die aanbeveling hebben de verdragsluitende staten in het eerste lid ook verwezenlijkt.

Artikel 27, tweede lid, bevat een inspanningsverplichting voor de bevoegde autoriteiten om – indien een verzoek de betreffende bevoegde autoriteit gegrond voorkomt en de bevoegde autoriteit van de verdragsluitende staat waaraan het verzoek om onderling overleg is gedaan niet zelfstandig in staat is een tevredenstellende oplossing te bereiken – in onderling overleg belastingheffing die in strijd is met het belastingverdrag weg te nemen. In de tweede zin is de verplichting opgenomen voor de staten om niettegenstaande de termijnen in hun nationale wetgeving de uitkomst van dat onderling overleg te implementeren.

[17] Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 11 juni 2020, nr. 2020-0000101607, Stcrt. 2020, 32689.

Artikel 27, derde lid, geeft de verdragsluitende staten de mogelijkheid onduidelijkheden of problemen bij de uitlegging of toepassing van het Verdrag in onderling overleg op te lossen.

In artikel 27, vierde lid, is opgenomen dat rechtstreeks overleg kan plaatsvinden tussen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten om overeenstemming te bereiken in het kader van een onderlinge overlegprocedure. Dit overleg is vormvrij. Zoals hiervoor al is opgemerkt, bevat artikel 27 van het verdrag niet een arbitragebepaling, zoals opgenomen in artikel 25, vijfde lid, van het OESO-modelverdrag. Overeenkomstig het in onderdeel 3.3 van de NFV 2020 uiteengezette verdragsbeleid heeft Nederland tijdens de onderhandelingen uiteraard wel ingezet op verplichte en bindende arbitrage, maar Bangladesh was niet bereid om een dergelijke bepaling op te nemen.

II.28. Uitwisseling van inlichtingen (artikel 28 van het Verdrag)

Artikel 28 van het Verdrag betreft de informatie-uitwisseling die op verzoek, automatisch of spontaan kan plaatsvinden. Het artikel komt geheel overeen met artikel 26 van het OESO-modelverdrag en is in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid en de internationale standaard zoals deze wordt gestimuleerd en gewaarborgd in het kader van het 'Global Forum for Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes'.[18] De eerste drie leden van dit artikel komen grotendeels overeen met artikel 26, eerste en tweede lid, van het verdrag van 1993. Onder artikel 26 van het verdrag uit 1993 heeft de afgelopen jaren geen uitwisseling van informatie op verzoek plaatsgevonden. Ook wisselen Nederland en Bangladesh niet op automatische basis informatie uit. De verwachting is dat de frequentie van de uitwisseling van inlichtingen op basis van het Verdrag nauwelijks zal veranderen ten opzichte van de uitwisseling van inlichtingen onder het verdrag van 1993.

Artikel 28, eerste lid, bepaalt welke informatie de verdragsluitende staten dienen uit te wisselen. Met de verwijzing naar informatie die voorzienbaar relevant ('foreseeable relevant)' is voor de toepassing van de bepalingen uit het Verdrag of de administratie of de handhaving van nationale wetgeving op het gebied van belasting van elke soort of omschrijving, is beoogd de uitwisseling van informatie binnen het redelijke een zo ruim mogelijk bereik te geven. Dit is ook zo verwoord in paragraaf 5 van het OESO-commentaar op artikel 26 van het OESO-modelverdrag. In lijn met artikel 26 van het OESO-modelverdrag is de uitwisseling van informatie niet beperkt tot informatie ten aanzien van inwoners van de verdragsluitende staten of tot de belastingen waarop het Verdrag van toepassing is.

Artikel 28, tweede lid, is vooral bedoeld om waarborgen te bieden voor de vertrouwelijkheid van de uitgewisselde informatie en om het gebruik van deze gegevens te beperken tot de relevante doelen. Voor de ontvangen informatie geldt dezelfde geheimhoudingsplicht als voor informatie die onder de nationale wetgeving van de ontvangende staat wordt verkregen. Ook is bepaald dat de informatie alleen mag worden vrijgegeven aan bepaalde personen of autoriteiten belast met specifieke taken.

Artikel 28, tweede lid, bepaalt dat de informatie wel voor andere (niet-fiscale) doeleinden mag worden gebruikt, mits dat wettelijk is toegestaan in beide landen én de bevoegde autoriteiten dit toestaan. In dit verband wordt opgemerkt dat voor Nederland Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die

[18] Zie: www.oecd.org/tax/transparency.

gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PbEU 2016, L 119) (hierna: AVG) relevant is. Doorgiften van persoonsgegevens aan derde landen dienen plaats te vinden conform de bepalingen van de AVG. In relatie tot internationale gegevensuitwisseling tussen belastingdiensten waarbij de Europese Commissie niet heeft besloten dat het derde land in kwestie een passend beschermingsniveau biedt (adequaatheidsbesluit) kent de AVG in principe twee basisprincipes: er moet een juridische grondslag zijn voor de gegevensuitwisseling en de betrokken partijen zijn verplicht om passende waarborgen te bieden ter bescherming van persoonsgegevens.[19] Dit geldt ook voor de doorgifte van gegevens door het Caribische deel van Nederland aan Bangladesh, aangezien de Nederlandse Belastingdienst deze gegevens verwerkt ten behoeve van de doorgifte aan Bangladesh. Uitgangspunt is dat persoonsgegevens slechts worden doorgegeven naar een land buiten de Europese Unie indien dat land een passend beschermingsniveau heeft. In Bangladesh is de vertrouwelijkheid van de informatie gewaarborgd en het gebruik ervan geregeld in artikel 309 van de Wet inkomstenbelasting 2023 (‘Income Tax Act 2023’). Op basis van deze bepaling wordt alle fiscale informatie behandeld als vertrouwelijk en deze informatie mag derhalve niet openbaar worden gemaakt. Om het vereiste passende beschermingsniveau te waarborgen vereist artikel 46 AVG nog aanvullende waarborgen en afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen voor betrokkenen. Niet gesteld kan worden dat een passend beschermingsniveau gewaarborgd wordt en betrokkenen in Bangladesh ten tijden van het afsluiten van dit Verdrag beschikken over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen in de zin van artikel 46 AVG. Nochtans is de uitwisseling van informatie bij het ontbreken van een passend beschermingsniveau ook toegestaan indien deze uitwisseling noodzakelijk is vanwege gewichtige redenen van algemeen belang waaronder de gegevensuitwisseling tussen belastingdiensten met het oog op de aanpak van belastingontduiking en –ontwijking.[20] Nederland zal, zoals gebruikelijk, bij ieder verzoek om informatie dat van Bangladesh wordt ontvangen en ieder voornemen om spontaan informatie te verstrekken moeten beoordelen of Nederland in het kader van dit uitwisselingsartikel gehouden is de gevraagde gegevens te verstrekken. Op grond van het belastingverdrag wordt niet op automatische basis informatie verstrekt. Indien het voornemen bestaat om op automatische basis gegevens met Bangladesh uit te wisselen voor belastingdoeleinden dienen er met Bangladesh nadere afspraken te worden gemaakt in een uitvoeringsovereenkomst. Een dergelijke gegevensverstrekking op grond van een uitvoeringsovereenkomst zou uiteraard tevens dienen te voldoen aan de vereisten van de AVG.

Artikel 28, derde lid, geeft aan onder welke omstandigheden een verdragsluitende staat geen informatie hoeft te verstrekken aan de andere verdragsluitende staat. Een verdragsluitende staat is bij de inspanningen om de informatie te verschaffen allereerst niet gehouden om bestuurlijke maatregelen te nemen die in strijd zijn met de wetgeving of bestuurlijke praktijk van die of van de andere verdragsluitende staat. Een verdragsluitende staat is ook niet gehouden informatie uit te wisselen die niet verkrijgbaar is volgens de wetgeving of in de normale bestuurlijke gang van zaken van die verdragsluitende staat of van de andere staat. Verder vallen bedrijfsgeheimen buiten de toepassing van

[19] Artikel 46, eerste lid, AVG.
[20] Artikel 49 AVG.

de informatie-uitwisselingsbepaling en hoeft ook geen informatie uitgewisseld te worden als dat in strijd zou zijn met de openbare orde.

Artikel 28, vierde lid, brengt expliciet tot uitdrukking dat de aangezochte staat de gevraagde informatie niet kan weigeren op grond van het feit dat hij deze informatie niet nodig heeft voor de eigen belastingheffing.

Artikel 28, vijfde lid, bepaalt dat het enkele feit dat informatie in het bezit is van bijvoorbeeld een bank, een andere financiële instelling of een zaakwaarnemer, of dat de informatie betrekking heeft op eigendomsverhoudingen, geen reden is voor de aangezochte staat om de gevraagde informatie niet te verstrekken aan de verzoekende staat.

Tot slot is in artikel 28, zesde lid, bepaald dat het artikel ook van toepassing is op de inkomensafhankelijke regelingen van de verdragsluitende staten (in het geval van Nederland ook wel 'de toeslagen'). Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag.

II.29. Bijstand bij de invordering van belastingen (artikel 29 van het Verdrag)

Artikel 29 bewerkstelligt dat beide verdragsluitende staten elkaar bijstand bij invordering van uitstaande belastingschulden verlenen. Het artikel komt grotendeels overeen met artikel 27 van het OESO-modelverdrag.

Artikel 29, eerste lid, bevat het principe dat een verdragsluitende staat verplicht is de andere verdragsluitende staat bij te staan bij invordering. Net als het geval is bij de uitwisseling van informatie, is de bijstand bij invordering niet beperkt tot belastingschulden van inwoners van de verdragsluitende staten en evenmin tot de belastingen waarop het Verdrag van toepassing is. Ook is de bijstand niet beperkt wat betreft de hoogte van de belastingschuld.

Artikel 29, tweede lid, bepaalt wat voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder een 'belastingvordering'. Dit begrip kan betrekking hebben op vorderingen met betrekking tot belastingen van elke soort of omschrijving die zijn opgelegd door een verdragsluitende staat, of zijn staatkundige onderdelen of plaatselijke publiekrechtelijke lichamen, mits de belastingheffing niet in strijd is met het Verdrag of een ander instrument waarbij de verdragsluitende staat partij is. Verder heeft het begrip betrekking op interest, bestuurlijke boetes en kosten voor de invordering met betrekking tot de belastingen waarop de invordering ziet.

Een verschil ten opzichte van het OESO-modelverdrag betreft de in artikel 29, derde lid, opgenomen voorwaarden waaronder een verzoek tot invorderingsbijstand kan worden gedaan. In het OESO-modelverdrag moet het verzoek betrekking hebben op een belastingvordering die in rechte ingevorderd kan worden door de verzoekende staat en verschuldigd is door een persoon aan wie geen (rechts)middelen meer ter beschikking staan om de invordering te verhinderen. In artikel 29, derde lid, wordt evenwel onderscheid gemaakt tussen belastingvorderingen verschuldigd door een inwoner van de verzoekende staat en een niet-inwoner van die staat. In geval van een inwoner kan een verzoek om bijstand worden gedaan wanneer de belastingvordering niet meer wordt bestreden. Voor een verzoek ten aanzien van een niet-inwoner zijn de voorwaarden voor het doen van een verzoek strenger. Het is

niet voldoende wanneer de belastingvordering niet meer wordt bestreden; er mogen ook geen mogelijkheden meer zijn om de belastingvordering te bestrijden.[21]

Artikel 29, vierde lid, bepaalt dat een verzoek tot het nemen van conservatoire maatregelen van de bevoegde autoriteit van een verdragsluitende staat, die volgens zijn eigen recht conservatoire maatregelen mag nemen ter behoud van de belastingclaim, door de bevoegde autoriteit van de andere verdragsluitende staat wordt geaccepteerd. Deze staat neemt vervolgens conservatoire maatregelen overeenkomstig de bepalingen van zijn eigen wetgeving.

Artikel 29, vijfde lid, bepaalt dat de tijdslimieten, zoals verjaringstermijnen, van de verdragsluitende staat die een verzoek om bijstand bij invordering heeft geaccepteerd, niet gelden voor de betreffende belastingvordering. Ook volgt uit artikel 29, vijfde lid, dat een verdragsluitende staat aan de belastingvorderingen van de andere verdragsluitende staat geen (lagere) prioritering mag geven ten opzichte van eigen belastingvorderingen.

Artikel 29, zesde lid, stelt zeker dat in de verdragsluitende staat die een verzoek om bijstand bij invordering heeft ontvangen niet geprocedeerd kan worden over het bestaan of de hoogte van de belastingvordering.

Artikel 29, zevende lid, bepaalt dat de verdragsluitende staat die een verzoek om bijstand bij invordering heeft ingediend, de andere verdragsluitende staat op de hoogte stelt als de belastingvordering niet meer invorderbaar is of dat conservatoire maatregelen niet meer mogelijk zijn volgens de nationale wetgeving van de eerstgenoemde staat.

Artikel 29, achtste lid, beschrijft situaties waarbij een verdragsluitende staat niet gehouden is bijstand bij invordering te verlenen. Als de bijstand desalniettemin wordt verleend, is dat overigens niet in strijd met artikel 29 van het Verdrag. In de eerste plaats beschrijft artikel 29, achtste lid, dat een verdragsluitende staat niet gehouden is maatregelen te nemen die verder gaan dan de eigen nationale wetgeving of administratieve praktijk, of de wetgeving of administratieve praktijk van de andere verdragsluitende staat. Dit doet niet af aan artikel 29, vijfde lid, op grond waarvan nationale tijdslimieten van de verdragsluitende staat die een verzoek om bijstand bij invordering heeft ontvangen, niet van toepassing zijn. In de tweede plaats is een verdragsluitende staat niet gehouden maatregelen te nemen die in strijd zijn met de openbare orde. De bijstand bij invordering hoeft in de derde plaats ook niet verleend te worden als de verzoekende staat bij de invordering of zekerstelling niet alle redelijke maatregelen heeft genomen op grond van de wetgeving of administratieve praktijk van die staat. Daarnaast is een verdragsluitende staat niet gehouden bijstand bij invordering te verlenen als het duidelijk is dat de administratieve last niet proportioneel is in verhouding tot het potentiële voordeel van de verzoekende staat.

Tot slot is in artikel 29, negende lid, bepaald dat het artikel ook van toepassing is op de inkomensafhankelijke regelingen (in het geval van Nederland ook wel ‘de toeslagen’). Deze bepaling neemt Nederland in de regel op in het protocol bij een desbetreffend verdrag.

II.30. Diplomatieke en consulaire ambtenaren (artikel 30 van het Verdrag)

[21] Onderdeel 2.16.2 van de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011.

Artikel 30 ziet op de toepassing van het Verdrag in relatie tot leden van een diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging. Conform artikel 28 van het OESO-modelverdrag is bepaald dat fiscale voorrechten toegekend aan leden van een diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging op grond van internationaal recht of internationale overeenkomsten, niet worden aangetast door het onderhavige Verdrag. In het bijbehorende commentaar van artikel 28 van het OESO-modelverdrag, dat van toepassing is op grond van artikel 3, vierde lid, wordt ingegaan op relevante casuïstiek.

Zo is onder meer geregeld dat een diplomaat voor de toepassing van het Verdrag geacht wordt inwoner te zijn van de zendstaat, indien hij onderdaan is van die staat en daarin op dezelfde wijze aan belastingen naar het inkomen en het vermogen is onderworpen als inwoners van die staat. Als aan die voorwaarde is voldaan, kunnen diplomaten een beroep doen op de toepassing van de bepalingen van het Verdrag. De bepaling ziet zowel op diplomaten die door de zendstaat zijn uitgezonden naar de andere verdragsluitende staat als op diplomaten die naar derde staten zijn uitgezonden. Voor Europees Nederland sluit deze bepaling aan bij de woonplaatsfictie van artikel 2.2, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

Verder hebben internationale organisaties en hun organen of hun functionarissen, evenals leden van een diplomatieke vertegenwoordiging of consulaire post van een derde staat, die in een verdragsluitende staat verblijven, geen recht op de voordelen van het Verdrag indien zij niet op dezelfde wijze aan de belastingheffing naar het inkomen of het vermogen zijn onderworpen als inwoners van die staat.

II.31. Inwerkingtreding (artikel 31 van het Verdrag)

Artikel 31 regelt de inwerkingtreding van het Verdrag. De verdragsluitende staten stellen elkaar (via diplomatieke nota's) ervan in kennis dat de in hun staat vereiste wettelijke procedures voor de inwerkingtreding van het Verdrag zijn vervuld. Het Verdrag treedt dan in werking op de laatste dag van de maand volgend op de maand waarin de laatste van de beide kennisgevingen is ontvangen.

Artikel 31, tweede lid, bepaalt wanneer de bepalingen van het Verdrag van toepassing zijn. In Bangladesh zijn, op grond van onderdeel a, de overeengekomen bepalingen van toepassing op bronbelastingen die zijn betaald of gecrediteerd op een rekening op of na 1 juli van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin dit Verdrag in werking treedt. Voor overige belastingen naar het inkomen op of na 1 juli van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin dit Verdrag in werking treedt. In Nederland zijn de bepalingen van dit Verdrag, op grond van onderdeel b, van toepassing voor belastingjaren en –tijdvakken die beginnen, en belastbare gebeurtenissen die zich voordoen, op of na 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin het Verdrag in werking is getreden.

II.32. Intrekking (artikel 32 van het Verdrag)

Het op 13 juli 1993 te Dhaka tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen wordt beëindigd met de inwerkingtreding van het onderhavige Verdrag. De bepalingen van het verdrag van 1993 blijven echter

van toepassing totdat de bepalingen van het Verdrag toepassing vinden in overeenstemming met de bepalingen van artikel 31 van het Verdrag.

II.33. Beëindiging (artikel 33 van het Verdrag)

De eerste zin van artikel 33, eerste lid, bepaalt dat het Verdrag in beginsel voor onbepaalde tijd geldt. Vervolgens is daarna geregeld dat elk van de beide verdragsluitende staten het Verdrag kan beëindigen. Dit gebeurt langs diplomatieke weg door middel van een kennisgeving van de beëindiging. Artikel 33, eerste lid, onderdelen a en b, regelt wanneer de bepalingen van het Verdrag ophouden van toepassing te zijn voor respectievelijk Bangladesh en Nederland. Voor Bangladesh is dat, op grond van onderdeel a, voor belastingen die aan de bron worden geheven op verkregen inkomen en betaalde bedragen die op een rekening zijn gecrediteerd, ter beschikking zijn gesteld of als last zijn geboekt, op of na 1 juli van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de kennisgeving is gedaan, en voor overige belastingen naar het inkomen, voor elk belastingjaar dat begint op of na 1 juli van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan. Voor Nederland houden de bepalingen van het Verdrag, op grond van onderdeel b, op van toepassing te zijn, indien de kennisgeving van beëindiging is gedaan in de eerste zes maanden van een kalenderjaar, bij belastingen geheven op basis van een belastingjaar, voor belastingen voor elk belastingjaar dat begint op of na 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan, en voor de dividendbelasting (en in voorkomend geval de bronbelasting) voor belastbare gebeurtenissen die zich voordoen op of na 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin die kennisgeving is gedaan. Indien de kennisgeving van beëindiging evenwel is gedaan in de laatste zes maanden van een kalenderjaar, houdt het Verdrag op van toepassing te zijn voor belastingjaren die aanvangen na het einde van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan, en voor de dividendbelasting (en in voorkomend geval de bronbelasting) voor belastbare gebeurtenissen die zich voordoen na het einde van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin die kennisgeving is gedaan.

In artikel 33, tweede lid, is opgenomen dat de kennisgeving van beëindiging wordt geacht te zijn gedaan op de datum van ontvangst van die kennisgeving door de andere verdragsluitende staat.

De Staatssecretaris van Financiën,

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Afdeling Verdragen
BZ2631704

AAN DE KONING

Nader rapport inzake het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting; Dhaka, 12 maart 2024 (*Trb*. 2024, 45 en *Trb.* 2026, 18)

’s-Gravenhage, 10 september 2026

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 24 maart 2026, no. 2026000645, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde verdrag rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 17 juni 2026, nr. W02.26.00078/II, bied ik U hierbij aan.

De tekst van het advies treft U hieronder aan, voorzien van mijn reactie.

Bij Kabinetsmissive van 24 maart 2026, no.2026000645, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Buitenlandse Zaken, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting; Dhaka, 12 maart 2024 (Trb. 2024, 45 en Trb. 2026, 18), met toelichtende nota.

Het verdrag met protocol bevat afspraken om dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen te vermijden en om het ontduiken en ontwijken van belasting te voorkomen. Het verdrag is afgesloten voor zowel Europees Nederland als Caribisch Nederland.

Artikel 3, vierde lid, van het verdrag bepaalt dat bepalingen van het verdrag die gelijk of in wezen gelijksoortig zijn aan bepalingen van het OESO- en VN-modelverdrag, worden geïnterpreteerd overeenkomstig het commentaar van de OESO en de VN op het moment van toepassen van het verdrag.

De Afdeling advisering van de Raad van State merkt op dat het de vraag is welke gevolgen een eventuele modification – een aanpassing die de uitleg van de modelverdragsbepaling verandert – van het OESO- of VN-commentaar kan hebben voor de interpretatie en toepassing van het voorliggende verdrag en daarmee voor de daaruit voortvloeiende heffingsbevoegdheden. Ook maakt de toelichting niet duidelijk hoe deze verdragsbepaling zich verhoudt tot de grondwettelijke bevoegdheid van het parlement zoals bedoeld in artikel 91 van de Grondwet om met wijzigingen van een belastingverdrag in te stemmen. Dit mede met het oog op het fiscale legaliteitsbeginsel van artikel 104 van de Grondwet.

De Afdeling adviseert in de toelichting inzicht te verschaffen in de wijze waarop verdragsposterieur OESO- of VN-commentaar doorwerkt in de

interpretatie en toepassing van de verdragsbepalingen, in het bijzonder waar het modifications van het commentaar betreft.

De Afdeling constateert dat het verdrag geen voorrangsregel bevat voor het geval een bepaling in het voorliggende verdrag zowel gelijk of in wezen gelijksoortig is aan een bepaling in het OESO-modelverdrag als aan een bepaling in het VN-modelverdrag, maar de commentaren op deze bepaling uiteen (gaan) lopen. De Afdeling adviseert in de toelichtende nota duidelijk te maken hoe in een dergelijk geval zal worden gehandeld.

Bij de doorgifte van persoonsgegevens adviseert de Afdeling in de toelichtende nota te verduidelijken welke intensiteit van informatie-uitwisseling wordt verwacht. Zij adviseert daarbij nader in te gaan op de gehanteerde grondslag voor het verstrekken van persoonsgegevens en daarbij nader te motiveren dat aan de eisen daarvoor wordt voldaan. Verder adviseert zij in de toelichtende nota in te gaan op de uitwisseling van persoonsgegevens tussen Caribisch Nederland en Bangladesh.

Tot slot adviseert zij in de toelichtende nota nadere aandacht te besteden aan het onder het toepassingsbereik van het verdrag vallen van de minimumbelastingen in Europees en Caribisch Nederland.

In verband daarmee is aanpassing van de toelichtende nota wenselijk.

1. Automatische doorwerking wijzigingen in commentaar op modelverdragen

Het voorliggende verdrag bepaalt in artikel 3, vierde lid, dat bepalingen van het verdrag die gelijk of in wezen gelijksoortig zijn aan bepalingen van het OESO- en VN-modelverdrag, worden geïnterpreteerd overeenkomstig het commentaar van de OESO en de VN op het moment van toepassen van het verdrag.

a. Achtergrond verdragsinterpretatie
Bij het sluiten van belastingverdragen maakt Nederland gebruik van het OESO-modelverdrag[1] en – in relatie met ontwikkelingslanden – het VN-modelverdrag.[2] De commentaren op deze modelverdragen zijn niet juridisch bindend, maar hebben de vorm van aanbevelingen. Wijzigingen worden op ambtelijk niveau uitonderhandeld en aangenomen. Dit kunnen verduidelijkingen of preciseringen van modelverdragsbepalingen (clarifications) betreffen, maar ook aanpassingen die de uitleg van de modelverdragsbepaling veranderen zonder dat het ingewikkeldere proces van wijziging van het modelverdrag hoeft te worden doorlopen (modification).

Bij een modification wordt zonder een feitelijke wijziging van de tekst van de modelverdragsbepaling – via het commentaar – een andere uitleg met een ander rechtsgevolg bewerkstelligd. Dit kan leiden tot een andere verdeling van heffingsrechten tussen de verdragsluitende staten. Er is geen parlementaire betrokkenheid bij voornoemd proces. Evenmin is instemming van het parlement met de einduitkomst vereist. Een modification die doorwerkt naar een bilateraal belastingverdrag kan daarom de facto tot een inhoudelijke wijziging van dat belastingverdrag leiden zonder expliciete parlementaire instemming. Dit in tegenstelling tot een reguliere,

---

[1] *OECD Model Tax Convention on Income and on Capital, Model Tax Convention on Income and on Capital (Full Version) | OECD.*
[2] *United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries, VN-Model Verdrag inzake dubbele belasting tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden [2021] | Financieringsbureau voor duurzame ontwikkeling.*

rechtstreekse wijziging van een bilateraal belastingverdrag die door het parlement moet worden geratificeerd.[3]

b. Reikwijdte verdragsbepaling inzake dynamische interpretatie
Bij de uitleg van een verdragsbepaling kan het commentaar worden toegepast zoals dat luidde ten tijde van de totstandkoming van het verdrag. Dit wordt aangeduid als statische interpretatie. Een andere mogelijkheid is het commentaar toe te passen zoals dat luidt op het moment van het toepassen van het verdrag. Dit wordt aangeduid als dynamische interpretatie. Bij laatstgenoemde vorm zijn de hiervoor genoemde varianten van clarification en modification te onderscheiden.

Artikel 3, vierde lid, van het verdrag gaat uit van dynamische interpretatie. Met deze bepaling lijken de verdragslanden zich onverkort te verplichten zowel een clarification als een modification van de modelcommentaren door te laten werken naar het voorliggende verdrag. Dit roept de vraag op hoe deze verdragsbepaling zich verhoudt tot de grondwettelijke bevoegdheid van het parlement om met wijzigingen van een belastingverdrag in te stemmen.[4][5]

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 14 oktober 2022[6] *voor de situatie dat hier in het verdrag zelf géén bepaling over opgenomen was, overwogen dat commentaar dat is gepubliceerd nadat een dergelijk belastingverdrag is gesloten (verdragsposterieur commentaar) van belang kan zijn voor de interpretatie van een verdragsbepaling als het een clarification betreft. Daarbij heeft de Hoge Raad aangegeven dat verdragsposterieur commentaar in dat geval niet kan leiden tot een afwijkende uitleg (modification). De Hoge Raad overwoog dat een andere opvatting zou meebrengen dat het vaststellen of wijzigen van de inhoud van voor Nederland uit een belastingverdrag voortvloeiende verplichtingen wordt onttrokken aan de daartoe bij of krachtens de Grondwet als bevoegd aangewezen organen.*[7]

De Hoge Raad heeft benadrukt dat het voorgaande niet geldt voor zover in het belastingverdrag wel een bepaling over interpretatie is opgenomen.[8] *Zo'n bepaling is opgenomen in artikel 3, vierde lid, van het voorliggende verdrag. De Hoge Raad heeft zich nog niet uitgelaten over wat er in zo'n situatie geldt en dus ook niet of in deze situatie automatische doorwerking van modifications aanvaardbaar is en wat dan de relatie is met de grondwettelijke rol van het parlement.*

Het is de vraag welke gevolgen een eventuele modification van het OESO- of VN-commentaar kan hebben voor de interpretatie en toepassing van het

---

[3] *Het parlement is in algemene zin geïnformeerd over de toepassing van modelverdragen en het commentaar daarop bij de totstandkoming van belastingverdragen. In de Nederlandse Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2020 die aan het parlement is voorgelegd (Kamerstukken II 2019/20, 25087, nr. 256 en blg-959334), is in de paragrafen 2.6 en 2.7 ingegaan op de inzet van Nederland om aan te sluiten bij de hiervoor genoemde modelverdragen en het commentaar daarop. Dit is echter niet gelijk te stellen aan het instemmen met verdragswijzigingen.*

[4] *Artikel 91 van de Grondwet, mede met het oog op het fiscale legaliteitsbeginsel (artikel 104 van de Grondwet).*

[5] *Ook in de internationale literatuur zijn vanwege het ontbreken van parlementaire betrokkenheid bij aanpassingen in het commentaar vraagtekens gezet bij het van toepassing verklaren van modifications op eerder tot stand gekomen verdragen. Zie onder meer M. Lang, "Last Commentaries of the OECD Committee on Fiscal Affairs, not to Affect the interpretation of Previously Concluded Tax Treaties" Intertax vol 25 iss 1, 1997, p. 7-9; W. Morawski, Impact of changing the content of the OECD commentaries to the OECD model convention on the interpretation of a double taxation convention – between interpretive dynamism and unacceptable change" Acta Universitatis Carolinae – Juridica 2022, p. 29-42; ; Bruno Peeters, "De uitbesteding door verwijzing van fiscale regelgeving," in Gribnau bundel, ed. S. Dusarduijn, D. van Hout, C. Peters & S. Stevens, (Wolters Kluwer, 2025): 291-303; P.J. Wattel and O. Marres, "The Legal Status of the OECD Commentary and Static or Ambulatory Interpretation of Tax Treaties" European Taxation July/August 2003, p. 222-235; R. Prokisch, "Sources of law and legal methods in international tax law" in: Florian Haase, Georg Kofler (eds.), The Oxford Handbook of International Tax Law, Oxford University Press, 2023: 47-63.*

[6] *Hoge Raad 14 oktober 2022, ECLI:NL:HR:2022:1436.*

[7] *r.o. 3.2.2.*

[8] *In de woorden van de Hoge Raad een 'afwijkende regeling', r.o. 3.2.4.*

voorliggende verdrag en daarmee voor de daaruit voortvloeiende heffingsbevoegdheden en of de regering en het parlement zich bewust zijn van die mogelijke gevolgen. De toelichting geeft geen inzicht in hoe de regering aankijkt tegen een modification en of en op welke wijze zij het parlement daarbij wil betrekken.

Het is verder onduidelijk of artikel 3, vierde lid, van het verdrag in lijn is met de Nederlandse Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2020.[9] In de notitie wordt het belang van het OESO-commentaar beschreven en dat door het OESO-commentaar OESO-conforme verdragsbepalingen internationaal zoveel mogelijk eenduidig worden uitgelegd. Ook wordt aangegeven dat Nederland ernaar streeft om dit in een algemene bepaling in het belastingverdrag te bevestigen.[10] Dat deze algemene bepaling daarmee ook een modification van het modelcommentaar zou moeten omvatten, blijkt daar niet uit.[11]

De Afdeling adviseert in de toelichting op het voorgaande in te gaan en daarbij inzicht te verschaffen in de wijze waarop verdragsposterieur OESO- of VN-commentaar doorwerkt in de interpretatie en toepassing van de betreffende voorliggende verdragsbepalingen, in het bijzonder waar het modifications van het commentaar betreft.

Aan het advies van de Raad van State is gevolg gegeven door in paragraaf II.3 van de toelichtende nota op te nemen dat het OESO-en VN-commentaar van belang is bij de uitleg van de bepalingen van het Verdrag zoals dat luidt op het moment van toepassing van het Verdrag (verdragsposterieur commentaar) en niet zoals dat commentaar luidde ten tijde van de totstandkoming van het Verdrag, ongeacht of de wijzigingen in het commentaar sinds het sluiten van het Verdrag een precisering of verduidelijking betreffen dan wel verder gaan dan een precisering of verduidelijking (modification). Voorts is nader toegelicht dat artikel 3, vierde lid, in lijn is met de NFV 2020. Deze inzet is door het parlement goedgekeurd. Daarnaast wordt het onderhavige Verdrag ter goedkeuring aan het parlement voorgelegd. Daarmee wordt het vaststellen of wijzigen van de inhoud van voor Nederland uit een belastingverdrag voortvloeiende verplichtingen niet onttrokken aan de daartoe bij of krachtens de Grondwet als bevoegd aangewezen organen.

c. Voorrangsregel bij divergentie in OESO- en VN-commentaar
Het verdrag bevat geen voorrangsregel voor het geval een bepaling in het voorliggende verdrag zowel gelijk of in wezen gelijksoortig is aan een bepaling in het OESO-modelverdrag als aan een bepaling in het VN-modelverdrag, maar de commentaren op deze bepaling uiteen (gaan) lopen. Ook de toelichting maakt niet duidelijk hoe in een dergelijk geval zal worden gehandeld[12] en of hierbij bijvoorbeeld gebruik zal worden gemaakt van de onderlinge overlegprocedure.[13] De Afdeling adviseert hierover in de toelichting duidelijkheid te geven.

In paragraaf I.6 van de toelichtende nota is opgenomen dat Nederland in lijn met paragraaf 2.6 van de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2020 streeft naar opname van een bepaling waarin is vastgelegd dat voor de uitleg van het

---

[9] *Kamerstukken II 2019/20, 25087, nr. 256, blg-959334.*
[10] *Paragraaf 2.6 van de notitie.*
[11] *Paragraaf 2.6 van de notitie gaat niet in op de mogelijke gevolgen van een ingrijpende wijziging van het modelcommentaar en de tekst van de notitie maakt de bedoeling van de algemene verdragsbepaling, onder meer vanwege de onduidelijke verwijzing "dit", niet expliciet.*
[12] *En in hoeverre daarbij relevant is dat Bangladesh geen lid is van de OESO en dus anders dan Nederland niet is betrokken bij wijzigingen van het commentaar op het OESO-modelverdrag.*
[13] *Opgenomen in artikel 27 van het verdrag.*

verdrag aansluiting wordt gezocht bij het Commentaar van het OESO-modelverdrag. De reden hiervoor is dat door de opname van een dergelijke bepaling wordt verduidelijkt dat de interpretatie van verdragsbepalingen die gelijk of in wezen gelijksoortig zijn aan de bepalingen van het OESO-modelverdrag met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, worden geïnterpreteerd overeenkomstig het commentaar van de OESO daarop op het moment van de toepassing van het Verdrag. Aangezien in het Verdrag met Bangladesh ook bepalingen zijn opgenomen die gelijk of in wezen gelijksoortig zijn aan de bepalingen van het VN-modelverdrag is deze bepaling uitgebreid en omvat het ook verwijzing naar het VN-commentaar. Indien het VN- en OESO-commentaar bij een bepaling die in beide modelverdragen gelijk is van elkaar afwijkt, zal Nederland het OESO-commentaar volgen. Indien dit leidt tot dubbele belasting staat toegang open tot een onderlinge overlegprocedure op grond van artikel 27.

2. Doorgifte van persoonsgegevens

In het kader van dit verdrag kunnen persoonsgegevens worden doorgegeven aan Bangladesh. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geldt niet in Bangladesh. De AVG staat doorgifte van persoonsgegevens vanuit Europees Nederland aan een derde land toe indien de Europese Commissie een adequaatheidsbesluit voor het derde land heeft genomen.[14] Een dergelijk besluit is voor Bangladesh niet genomen.

Doorgifte van persoonsgegevens zonder adequaatheidsbesluit is toegestaan als de verwerkingsverantwoordelijke passende waarborgen biedt en betrokkenen over afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen beschikken.[15]

Artikel 28 van het verdrag geeft de mogelijkheid van informatie-uitwisseling tussen de verdragslanden. Volgens de toelichting kan deze uitwisseling op verzoek, automatisch of spontaan plaatsvinden. De toelichting vermeldt dat onder het huidige verdrag de afgelopen jaren geen uitwisseling van informatie op verzoek heeft plaatsgevonden en Nederland en Bangladesh niet op automatische basis informatie uitwisselen.[16]

De toelichting maakt niet duidelijk of dit onder het nieuwe verdrag zal veranderen, nu genoemd artikel 28 wel de mogelijkheid van automatische uitwisseling biedt. Er lijken geen afspraken tussen Nederland en Bangladesh te zijn gemaakt over de waarborgen voor de verwerking van persoonsgegevens, afdwingbare rechten en doeltreffende rechtsmiddelen, hoewel het verdrag die mogelijkheid wel biedt.[17] Een memorandum van overeenstemming dat daarop betrekking heeft, kan als instrument dienen voor het bieden van passende waarborgen.[18]

De toelichting constateert dat op grond van de wetgeving in Bangladesh alle fiscale informatie als vertrouwelijk wordt behandeld, maar geeft niet aan dat aan de andere vereisten is voldaan om een passend beschermingsniveau te

---

[14] *Artikel 45, derde lid, AVG. Zie voor de derde landen waarvoor een adequaatheidsbesluit is genomen https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/adequacy-decisions_en.*

[15] *Artikel 46, eerste lid, AVG. Incidenteel kan doorgifte eveneens plaatsvinden om gewichtige redenen van algemeen belang (artikel 49, eerste lid, onder d, AVG), mits de door de AVG gewaarborgde beschermingsniveau niet wordt ondermijnd (artikel 44 AVG). Vgl. EDPB, Guidelines 2/2018 on derogations of Article 49 under Regulation 2016/679, 25 mei 2018, p. 11.*

[16] *Nota van toelichting, toelichting op artikel 28.*

[17] *Artikel 28, eerste lid, laatste zin, van het verdrag.*

[18] *Overweging 108 AVG.*

waarborgen.[19] *Dit is onvoldoende om op grond van de AVG persoonsgegevens door te geven aan een derde land. Volgens de toelichting kan in dat geval toch uitwisseling plaatsvinden als deze noodzakelijk is vanwege gewichtige redenen van algemeen belang. De regering lijkt zich hiermee te beroepen op artikel 49, eerste lid, onderdeel a, AVG.*

De Afdeling wijst erop dat artikel 49 AVG een uitzonderingsgrond is voor specifieke situaties die restrictief moet worden uitgelegd.[20] *Daarbij kan doorgifte alleen incidenteel en niet-repetitief plaatsvinden en bovendien alleen als het door de AVG gewaarborgde beschermingsniveau niet wordt ondermijnd.*[21] *De uitzondering van artikel 49 AVG kan alleen worden toegepast als de mogelijkheden om de doorgifte te laten verlopen via de artikelen 45 en 46 AVG geen soelaas bieden. Dat er in de uitwisseling met Bangladesh nog niet is voorzien in aanvullende waarborgen om een passend beschermingsniveau in de zin van artikel 46 AVG te bieden,*[22] *maakt niet dat daarom artikel 49 AVG kan worden toegepast.*

Verder wijst de Afdeling erop dat de AVG voor Caribisch Nederland niet van toepassing is. Daarvoor wordt de gegevensbescherming geregeld door de Wet bescherming persoonsgegevens BES. De toelichting besteedt echter geen aandacht aan de voor Caribisch Nederland geldende wettelijke en administratieve bepalingen voor de bescherming van persoonsgegevens.

De Afdeling adviseert om in de toelichting duidelijk te maken welke intensiteit van informatie-uitwisseling wordt verwacht. Zij adviseert daarbij nader in te gaan op de gehanteerde grondslag voor het verstrekken van persoonsgegevens en daarbij nader te motiveren dat aan de eisen daarvoor wordt voldaan. Voorts adviseert zij in de toelichtende nota in te gaan op de uitwisseling van persoonsgegevens tussen Caribisch Nederland en Bangladesh.

Aan het advies van de Raad van State is gevolg gegeven door in paragraaf II.28 van de toelichtende nota op te nemen dat de verwachting is dat de frequentie van de uitwisseling van inlichtingen op basis van het Verdrag nauwelijks zal veranderen ten opzichte van de uitwisseling van inlichtingen onder het verdrag van 1993. Voorts is opgenomen dat op grond van het belastingverdrag niet op automatische basis informatie wordt verstrekt. Indien het voornemen bestaat om op automatische basis gegevens met Bangladesh uit te wisselen voor belastingdoeleinden dienen er met Bangladesh nadere afspraken te worden gemaakt in een uitvoeringsovereenkomst. Een dergelijke gegevensverstrekking op grond van een uitvoeringsovereenkomst zou uiteraard tevens dienen te voldoen aan de vereisten van de AVG.
Hetgeen is opgenomen in paragraaf II.28 van de toelichtende nota geldt ook voor de doorgifte van gegevens door Caribisch Nederland aan Bangladesh, aangezien de Nederlandse Belastingdienst deze gegevens verwerkt ten behoeve van de doorgifte aan Bangladesh.

---

[19] *Nota van toelichting, toelichting op artikel 28.*

[20] *Overwegingen 111 en 112 AVG. Zie ook EPDB, Richtsnoeren 2/2020 betreffende artikel 46, tweede lid, punt a), en derde lid, punt b), van Verordening 2016/679 inzake doorgiften van persoonsgegevens tussen overheidsinstanties en overheidsorganen binnen en buiten de EER, p. 4.*

[21] *Artikel 44 AVG. Zie ook EDPB, Richtsnoeren 2/2018 inzake afwijkingen op grond van artikel 49 van Verordening 2016/679, p. 5 waar is aangegeven "Deze termen duiden erop dat dergelijke doorgiften meer dan eens – doch niet regelmatig – kunnen gebeuren en geen deel dienen uit te maken van de algemene aanpak, maar bijvoorbeeld, onder willekeurige, onbekende omstandigheden en met onregelmatige intervallen. Zo kan een gegevensdoorgifte die regelmatig plaatsvindt binnen een stabiele relatie tussen de gegevensexporteur en een bepaalde gegevensimporteur over het algemeen als systematisch en repetitief worden aangemerkt en dus niet als incidenteel en niet-repetitief gelden."*

[22] *Artikel 28, eerste lid, laatste zin, van het verdrag biedt die mogelijkheid.*

3. Minimumbelasting

Het verdrag met protocol is op 12 maart 2024 ondertekend. Het verdrag bevat een opsomming van de op het moment van ondertekening van kracht zijnde belastingen in Europees Nederland, Caribisch Nederland en Bangladesh waarop het verdrag van toepassing is. Het verdrag is ingevolge artikel 2, vierde lid, ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na ondertekening van het verdrag naast of in de plaats van de opgesomde belastingen worden geheven. De verdragslanden dienen elkaar in kennis te stellen (te notificeren) van alle wezenlijke wijzigingen in hun nationale belastingwetgeving.[23]

De toelichtende nota besteedt aandacht aan de per 31 december 2023 in Europees Nederland ingevoerde Wet minimumbelasting 2024, maar niet aan de voor Caribisch Nederland eveneens per die datum ingevoerde overeenkomstige minimumbelasting in de Belastingwet BES.[24] *Uit de toelichtende nota volgt dat de minimumbelasting niet in beeld was tijdens de onderhandelingen over het verdrag en daarom niet in de opsomming van belastingen in artikel 2, derde lid, van het verdrag is opgenomen. Wel wordt deze belasting volgens de toelichting beschouwd als een gelijke of in wezen gelijksoortige belasting en zal Bangladesh hierover worden geïnformeerd.*

De Afdeling wijst erop dat de minimumbelasting al was ingevoerd ten tijde van de ondertekening van het verdrag en daarmee een bestaande belasting in de zin van artikel 2, derde lid, van het verdrag is. Artikel 2, vierde lid, van het verdrag is hierop daarom niet van toepassing. De Afdeling adviseert in de toelichtende nota te verduidelijken of het verdrag van toepassing is op de minimumbelasting en daarbij ook de voor Caribisch Nederland ingevoerde minimumbelasting te betrekken.

In paragraaf II.2 van de toelichtende nota is verduidelijkt dat ten tijde van de onderhandelingen nog niet bekend was dat per 31 december 2024 in Europees Nederland de Wet minimumbelasting 2024 in werking zou treden en in Caribisch Nederland per dezelfde datum een overeenkomstige minimumbelasting in werking zou treden in de Belastingwet BES. De bepalingen van het Verdrag zijn echter wel van toepassing op minimumbelasting in de zin van de Wet minimumbelasting 2024 aangezien de minimumbelasting kan worden aangemerkt als een belasting naar het inkomen in de zin van artikel 2, eerste lid, van het Verdrag.

[23] *Artikel 2, vierde lid, van het verdrag.*
[24] *Hoofdstuk VIIb van de Belastingwet BES.*

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het verdrag en adviseert daarmee rekening te houden voordat het verdrag aan de beide Kamers der Staten-Generaal wordt overgelegd.

De vice-president van de Raad van State,
mr. Th. C. de Graaf

Voorts is van de gelegenheid gebruikgemaakt om in de toelichtende nota enkele redactionele verbeteringen door te voeren en enige verduidelijkingen aan te brengen.

Ik verzoek U, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, mij te machtigen gevolg te geven aan mijn voornemen het verdrag vergezeld van de gewijzigde toelichtende nota ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen aan de Eerste en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

6 (2024) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2024 Nr. 45

A. TITEL

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting;
Dhaka, 12 maart 2024

Voor een overzicht van de verdragsgegevens, zie verdragsnummer 012949 in de Verdragenbank.

B. TEKST

Agreement between the Kingdom of the Netherlands and the People's Republic of Bangladesh for the elimination of double taxation with respect to taxes on income and the prevention of tax evasion and avoidance

The Kingdom of the Netherlands

and

the People's Republic of Bangladesh,

Desiring to further develop their economic relationship and to enhance their cooperation in tax matters,

Intending to conclude an Agreement for the elimination of double taxation with respect to taxes on income without creating opportunities for non-taxation or reduced taxation through tax evasion or avoidance (including through treaty-shopping arrangements aimed at obtaining reliefs provided in this Agreement for the indirect benefit of residents of third States),

Have agreed as follows;

CHAPTER I

SCOPE OF THE AGREEMENT

Article 1

Persons covered

1. This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

2. For the purposes of this Agreement income derived by or through an entity or arrangement that is treated as wholly or partly fiscally transparent under the tax law of either Contracting State shall be considered to be income of a resident of a Contracting State but only to the extent that the income is treated, for purposes of taxation by that State, as the income of a resident of that State.

3. In no case shall the provisions of paragraph 2 be construed to affect the right of a Contracting State to tax the residents of that Contracting State.

4. The benefits of Articles 10, 11, 12, 13, 14, 23 and 24 shall not apply to a person who is a Tax Exempt Investment Institution (Vrijgestelde Beleggingsinstelling) for the purposes of the company tax of the Netherlands.

5. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement decide to which extent a resident of a Contracting State that is subject to any other special regime shall not be entitled to the benefits of this Agreement.

Article 2

Taxes covered

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:
a) in the European part of the Netherlands:
   (i) the income tax (de inkomstenbelasting);
   (ii) the wages tax (de loonbelasting);
   (iii) the company tax (de vennootschapsbelasting) including the Government share in the net profits of the exploitation of natural resources levied pursuant to the Mining Act (de Mijnbouwwet);
   (iv) the dividend tax (de dividendbelasting);
   (v) the withholding tax (de bronbelasting); and
b) in the Caribbean part of the Netherlands:
   (i) the income tax (de inkomstenbelasting);
   (ii) the wages tax (de loonbelasting);
   (iii) the property tax (de vastgoedbelasting);
   (iv) the revenue tax (de opbrengstbelasting);
   (v) the Government share in the net profits of the exploitation of natural resources levied pursuant to the Mining Act BES (de Mijnwet BES), the Mining Decree BES (het Mijnbesluit BES) or the Petroleum Act Saba Bank BES (de Petroleumwet Saba Bank BES);
   (hereinafter referred to as "Netherlands tax");
c) in the case of Bangladesh,
   the income tax, including any surcharge on income or income tax (hereinafter referred to as "Bangladesh tax").

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed under the laws of a Contracting State after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their respective taxation laws.

CHAPTER II

DEFINITIONS

Article 3

General definitions

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:
a) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean the People's Republic of Bangladesh, or the Kingdom of the Netherlands, in respect of the Netherlands, as the context requires;
b) the term "Bangladesh" means all the territory of the People's Republic of Bangladesh including the part of the seabed and its sub-soil thereof, to the extent that that area in accordance with international law has been or may hereafter be designated under Bangladesh law as an area within which Bangladesh may exercise sovereign rights with respect to the exploration and exploitation of the natural resources of the seabed or its sub-soil;
c) the term "the Netherlands" means:
   (i) the European part of the Netherlands, including its territorial sea and any area beyond and adjacent to its territorial sea within which the Kingdom of the Netherlands, in accordance with international law, exercises jurisdiction or sovereign rights; and
   (ii) the Caribbean part of the Netherlands which is situated in the Caribbean Sea and consists of the islands of Bonaire, Sint Eustatius and Saba, including its territorial sea and any area beyond and adjacent to its territorial sea within which the Kingdom of the Netherlands, in accordance with international law, exercises jurisdiction or sovereign rights, but excluding the parts thereof relating to Aruba, Curaçao and Sint Maarten;
d) the term "competent authority" means:

(i) in the Netherlands, the Minister of Finance or his authorised representative;
(ii) in the case of Bangladesh, the National Board of Revenue or its authorised representative;

e) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;
f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
g) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft except when the ship or aircraft is operated solely between places in a Contracting State and the enterprise that operates the ship or aircraft is not an enterprise of that State;
h) the term "national", in relation to a Contracting State, means any individual possessing the nationality of that Contracting State and any legal person, partnership or association or other entity deriving its status as such from the laws in force in that Contracting State;
i) the term "person" includes an individual, a company, any other body of persons or any other entity;
j) the term "recognised pension fund" of a Contracting State means an entity or arrangement established in that State that is treated as a separate person under the taxation laws of that State and:
(i) that is established and operated exclusively or almost exclusively to administer or provide retirement benefits and ancillary or incidental benefits to individuals and that is regulated as such by that State or one of its political subdivisions or local authorities; or
(ii) that is established and operated exclusively or almost exclusively to invest funds for the benefit of entities or arrangements referred to in subdivision (i).

2. For the purposes of this Agreement, rights to the exploration and exploitation of natural resources shall be regarded as immovable property located in the Contracting State to whose territorial sea and any area beyond and adjacent to its territorial sea (including the exclusive economic zone and continental shelf) within which that State, in accordance with international law, exercises jurisdiction or sovereign rights, including the seabed and subsoil thereof, these rights apply, and these rights are regarded as assets of a permanent establishment in that State. Furthermore, the aforementioned rights include rights to interests in, or benefits from assets that arise from, that exploration or exploitation.

3. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

4. It is understood that the provisions of this Agreement which are identical or in substance similar to the provisions of the OECD Model Tax Convention on Income and on Capital or the United Nations Model Double Taxation Convention between Developed and Developing Countries shall be interpreted in accordance with the OECD and United Nations Commentaries thereon at the moment of the application of this Agreement.

Article 4

Resident

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of incorporation, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof.

2. A person, other than an individual, shall be regarded to be liable to tax:
a) in the Netherlands, if the person is a resident of the Netherlands for the purposes of the company tax or the revenue tax;
b) in Bangladesh, if the person is a resident of Bangladesh for the purposes of the income tax;
provided that the income derived by that person is treated under the tax laws of that State as income of that person and not as the income of the person's beneficiaries, members or participants.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, the term "resident of a Contracting State" does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

4. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

5. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to determine by mutual agreement the Contracting State of which such person shall be deemed to be a resident for the purposes of the Agreement, having regard to its place of effective management, the place where it is incorporated or otherwise constituted and any other relevant factors. In the absence of such agreement, such person shall not be entitled to any relief or exemption from tax provided by this Agreement except to the extent and in such manner as may be agreed upon by the competent authorities of the Contracting States.

Article 5

Permanent establishment

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:
a) a place of management;
b) a branch;
c) an office;
d) a factory;
e) a workshop;
f) a warehouse, in relation to a person providing storage facilities for others;
g) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources;
h) a premises used as a sales outlet; and
i) a farm, plantation or other place where agriculture, forestry, plantation, or related activities are carried on.

3. The term "permanent establishment" also encompasses:
a) a building site, a construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith, but only where such site, project or activities continue for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned;
b) the furnishing of services, including consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only if activities of that nature continue within a Contracting State for a period or periods aggregating more than 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned.

4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1, 2 and 3, an enterprise of a Contracting State which carries on activities in the territorial sea of the other Contracting State or in any area beyond and adjacent to its territorial sea within which that other Contracting State, in accordance with international law, exercises jurisdiction or sovereign rights (offshore activities), shall be deemed to carry on, in respect of those activities, business in that other State through a permanent establishment situated therein, unless the activities in question are carried on in the other State for a period or periods of less than in the aggregate ten days in any twelve-month period.

5. For the purpose of paragraph 4, the term "offshore activities" shall be deemed not to include:
a) one or any combination of the activities mentioned in paragraph 7;
b) towing or anchor handling by ships primarily designed for that purpose and any other activities performed by such ships;
c) the transport of supplies or personnel by ships or aircraft in international traffic.

6. For the sole purpose of determining the duration of:
a) a building site or construction, assembly or installation project under paragraph 3, subparagraph a), where an enterprise of a Contracting State carries on activities in the other Contracting State at a place that constitutes a building site or construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith and these activities are carried on during one or more periods of time that, in the aggregate, exceed 30 days without exceeding 183 days, and connected activities are carried on at the same building site or construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith during different periods of time, each exceeding 30 days, by one or more enterprises closely related to the first-mentioned enterprise; these different periods of time shall be added to the period of

time during which the first-mentioned enterprise has carried on activities at that building site or construction, assembly or installation project or supervisory activities in connection therewith; and

b) the furnishing of services under paragraph 3, subparagraph b), where an enterprise of a Contracting State furnishes services in the other Contracting State and these services are furnished during one or more periods of time that, in the aggregate, exceed 30 days without exceeding 183 days, and connected services are furnished in that other State during different periods of time, each exceeding 30 days, by one or more enterprises closely related to the first-mentioned enterprise; these different periods of time shall be added to the period of time during which the first-mentioned enterprise has furnished services in that other Contracting State; and

c) offshore activities under paragraph 4, where an enterprise of a Contracting State carries on offshore activities in the other Contracting State and connected activities are carried on in that State by one or more enterprises closely related to the first-mentioned enterprise, the periods of time during which such connected activities are carried on by those enterprises shall be added to the period of time during which the first-mentioned enterprise has carried on offshore activities in that other Contracting State.

7. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

a) the use of facilities solely for the purpose of storage or display of goods or merchandise belonging to the enterprise;

b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage or display;

c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise, or of collecting information, for the enterprise;

e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs a) to e);

provided that such activity or, in the case of subparagraph f), the overall activity of the fixed place of business, is of a preparatory or auxiliary character.

8. Paragraph 7 shall not apply to a fixed place of business that is used or maintained by an enterprise if the same enterprise or a closely related enterprise carries on business activities at the same place or at another place in the same Contracting State and:

a) that place or other place constitutes a permanent establishment for the enterprise or the closely related enterprise under the provisions of this Article, or

b) the overall activity resulting from the combination of the activities carried on by the two enterprises at the same place, or by the same enterprise or closely related enterprises at the two places, is not of a preparatory or auxiliary character;

provided that the business activities carried on by the two enterprises at the same place, or by the same enterprise or closely related enterprises at the two places, constitute complementary functions that are part of a cohesive business operation.

9. For the purposes of this Article, a person or enterprise is closely related to another enterprise if, based on all the relevant facts and circumstances, one has control of the other or both are under the control of the same persons or enterprises. In any case, a person or an enterprise shall be considered to be closely related to another enterprise if one possesses directly or indirectly more than 50 percent of the beneficial interest in the other (or, in the case of a company, more than 50 per cent of the aggregate vote and value of the company's shares or of the beneficial equity interest in the company) or if another person or enterprise possesses directly or indirectly more than 50 per cent of the beneficial interest (or, in the case of a company, more than 50 per cent of the aggregate vote and value of the company's shares or of the beneficial equity interest in the company) in the person and the enterprise or in the two enterprises.

10. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1, 2 and 4, where a person – other than an agent of an independent status to whom paragraph 12 applies – is acting in a Contracting State on behalf of an enterprise of the other Contracting State, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in the first-mentioned Contracting State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, if such a person:

a) has and habitually exercises in that State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 7 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph; or

b) has no such authority, but habitually maintains in the first-mentioned State a stock of goods or merchandise from which he regularly delivers goods or merchandise on behalf of the enterprise.

11. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, an insurance enterprise of a Contracting State shall be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in the territory of that other State or insures risks situated therein through a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 12 applies.

12. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business. Where, however, a person acts exclusively or almost exclusively on behalf of one or more enterprises to which it is closely related, that person shall not be considered to be an independent agent within the meaning of this paragraph with respect to any such enterprise.

13. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

CHAPTER III

TAXATION OF INCOME

Article 6

Income from immovable property

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to the exploration and exploitation of natural resources or standing timber and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, quarries, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

Business profits

1. Profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits that are attributable to the permanent establishment in accordance with the provisions of paragraph 2 may be taxed in that other State.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In the determination of the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the business of the permanent establishment including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere. However, no such deduction shall be allowed in respect of amounts, if any, paid (otherwise than towards reimbursement of actual expenses) by the permanent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission, for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the permanent establishment. Likewise, no account shall be taken, in the determination of the profits of a permanent establishment, for amounts charged (otherwise than towards reimbursement of actual expenses), by the per-

manent establishment to the head office of the enterprise or any of its other offices, by way of royalties, fees or other similar payments in return for the use of patents or other rights, or by way of commission for specific services performed or for management, or, except in the case of a banking enterprise, by way of interest on moneys lent to the head office of the enterprise or any of its other offices.

4. Where, in accordance with paragraph 2, a Contracting State adjusts the profits that are attributable to a permanent establishment of an enterprise of one of the Contracting States and taxes accordingly profits of the enterprise that have been charged to tax in the other State, the other State shall, to the extent necessary to eliminate double taxation on these profits, make an appropriate adjustment if it agrees with the adjustment made by the first-mentioned State; if the other Contracting State does not so agree, the Contracting States shall eliminate any double taxation resulting therefrom by mutual agreement.

5. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

Shipping and air transport

1. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.

2. Profits of an enterprise of a Contracting State from the operation of ships in international traffic shall be taxable only in that State. However, profits from the operation of ships in international traffic in the other Contracting State may also be taxed in that other State, but the rate of tax chargeable in that other State shall in no case exceed 4 per cent.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

Associated enterprises

1. Where
a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State;

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State – and taxes accordingly – profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits where that other State considers the adjustment justified. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and for this purpose the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

3. The provisions of paragraph 2 shall not apply where judicial, administrative or other legal proceedings have resulted in a final ruling that by actions giving rise to an adjustment of profits under paragraph 1, one of the enterprises concerned is liable to penalty with respect to fraud, gross negligence or wilful default.

Article 10

Dividends

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State may also be taxed in that State according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed:

a) 10 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company which holds directly at least 10 percent of the capital of the company paying the dividends throughout a 365-day period that includes the day of the payment of the dividend (for the purpose of computing that period, no account shall be taken of changes of ownership that would directly result from a corporate reorganisation, such as a merger or divisive reorganisation, of the company that holds the shares or that pays the dividend);
b) 10 percent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a recognised pension fund of a Contracting State that is generally exempt from taxes on income in that State;
c) 15 percent of the gross amount of the dividends in all other cases.

3. The provisions of paragraph 2, subparagraphs a) and b), shall not apply to dividends paid by or to a person who is a Fiscal Investment Institution (Fiscale Beleggingsinstelling) for the purposes of the company tax of the Netherlands.

4. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of paragraph 2.

5. The provisions of paragraph 2 shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

6. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt- claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident. Income received in connection with the (partial) liquidation of a company or a purchase of own shares by a company is treated as income from shares.

7. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated in that other Contracting State, or performs in that other Contracting State independent personal services from a fixed base situated in that other Contracting State, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 15, as the case may be, shall apply.

8. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

Interest

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and beneficially owned by a resident of the other Contracting State shall be taxable only in the Contracting State of which the beneficial owner is a resident, if one of the following requirements is fulfilled:
a) the payer or the beneficial owner of the interest is a Contracting State, a political subdivision or local authority thereof or the central bank of a Contracting State; or
b) the interest is paid in respect of a loan, debt-claim or credit that is owed to, or made, provided, guaranteed or insured by, a Contracting State or a political subdivision, local authority or export financing agency thereof.

4. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of paragraphs 2 and 3.

5. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particu-

lar, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. However, penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

6. The provisions of paragraphs 1, 2 and 3 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other Contracting State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 15, as the case may be, shall apply.

7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt- claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

Royalties

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of paragraph 2.

4. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 15, as the case may be, shall apply.

6. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

7. Where by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

Fees for technical services

1. Fees for technical services arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, notwithstanding the provisions of Article 15 and subject to the provisions of Articles 8, 17 and 18, fees for technical services may also be taxed in the Contracting State in which the fees arise and according to the laws of that State but if the beneficial owner of the fees is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the payments.

3. The term "fees for technical services" as used in this Article means any payment in consideration for any service of a managerial, technical or consultancy nature, unless the payment is made:
a) to an employee of the person making the payment;
b) for teaching in an educational institution or for teaching by an educational institution; or
c) by an individual for services for the personal use of an individual.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of fees for technical services, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the fees for technical services arise through a permanent establishment situated in that other State, or performs in the other State independent personal services from a fixed base situated in that other State, and the fees for technical services are effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 15, as the case may be, shall apply.

5. For the purposes of this Article, subject to the provisions of paragraph 6, fees for technical services shall be deemed to arise in a Contracting State if:
a) the payer is a resident of that State or if the person paying the fees, whether that person is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the obligation to pay the fees was incurred, and such fees are borne by the permanent establishment or fixed base, and
b) the services are performed in that State.

6. For the purposes of this Article, fees for technical services shall be deemed not to arise in a Contracting State if the payer is a resident of that State and carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated in that State or performs in the other state independent personal services from a fixed base situated in that other State and such fees are borne by that permanent establishment or that fixed base.

7. Where by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the fees, having regard to services for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 14

Capital gains

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of any property, other than immovable property referred to in Article 6, forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of such property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains that an enterprise of a Contracting State that operates ships or aircraft in international traffic derives from the alienation of such ships or aircraft, or of any property, other than immovable property referred to in Article 6, pertaining to the operation of such ships or aircraft, shall be taxable only in that State.

4. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares or comparable interests, such as interests in a partnership or trust, may be taxed in the other Contracting State if, at any time during the 365 days preceding the alienation, these shares or comparable interests derived more than 50 per cent of

their value directly or indirectly from immovable property, as defined in Article 6, situated in that other State, other than immovable property in which a business is carried on. However, such gains shall be taxable only in the first-mentioned State where the gains are derived in the course of a corporate reorganisation, amalgamation, division or similar transaction.

5. Gains from the alienation of any property, other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

6. Where an individual has been a resident of a Contracting State and has become a resident of the other Contracting State, the provisions of paragraph 5 shall not prevent the first-mentioned State from taxing under its domestic law the capital appreciation of shares, profit sharing certificates, call options and usufruct on shares and profit sharing certificates, in and debt-claims on a company for the period of residency of that individual in the first-mentioned State. In such case, the appreciation of capital taxed in the first-mentioned State shall not be included in the tax base when determining the appreciation of capital by the other State.

Article 15

Independent personal services

1. Income derived by an individual who is a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that Contracting State except in the following circumstances, when such income may also be taxed in the other Contracting State:
a) if he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities; in that case, only so much of the income as is attributable to that fixed base may be taxed in that other Contracting State; or
b) if his stay in the other Contracting State is for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year concerned; in that case, only so much of the income as is derived from his activities performed in that other State may be taxed in that other State.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 16

Income from employment

1. Subject to the provisions of Articles 17, 18, 19 and 20, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:
a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period commencing or ending in the fiscal year or the taxable period, as the case may be, of that State; and
b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State; and
c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment, as a member of the regular complement of a ship or aircraft, that is exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, other than aboard a ship or aircraft operated solely within the other Contracting State, shall be taxable only in the first-mentioned State.

Article 17

Directors' fees

1. Directors' fees and other remuneration derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. For the purpose of the provisions of paragraph 1, the term "member of the board of directors" includes any person who is charged with the general management of the company and any person who is charged with the supervision thereof.

Article 18

Entertainers and sportspersons

1. Notwithstanding the provisions of Articles 15 and 16, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsperson, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State may be taxed in that other State. However, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the payments.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsperson in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsperson himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 15 and 16, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsperson are exercised. However, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the payments.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply to income derived from activities performed in a Contracting State by entertainers or sportspersons if the visit to that State is wholly or mainly supported by public funds of one or both of the Contracting States or political subdivisions or local authorities thereof. In such a case, the income shall be taxable only in the Contracting State of which the entertainer or the sportsperson is a resident.

Article 19

Pensions, annuities and social security payments

1. Pensions and other similar remuneration, as well as annuities, arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in the first-mentioned State.

2. Pensions paid and other payments made under the provisions of the social security legislation of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in the first-mentioned State.

3. A pension, other similar remuneration or an annuity shall be deemed to arise in a Contracting State insofar as the contributions or payments associated with that pension or other similar remuneration or annuity, or the entitlements received from that pension or other similar remuneration or annuity, qualified for relief from tax in that State.

4. The term "annuity" means a stated sum payable periodically at stated times during life or during a specified or ascertainable period of time under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money's worth.

5. The provisions of this Article shall also apply to a lump sum payment in lieu of a pension or any other similar remuneration or an annuity.

Article 20

Government service

1. Subject to the provisions of Article 19, salaries, wages and other similar remuneration paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority may be taxed in that State.

2. However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:
(i) is a national of that State; or
(ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

3. The provisions of Articles 16, 17, 18 and 19 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State, a political subdivision, or a local authority thereof.

Article 21

Students and trainees

An individual who is a resident of a Contracting State immediately before making a visit to the other Contracting State and who is temporarily present in that other State solely:

a) as a student at a recognised university, college, school or other similar recognised educational institution in that other State;
b) as a business or technical apprentice; or
c) as a recipient of a grant, allowance or award for the primary purpose of education, study, research or training from the Government of either State or from a scientific, educational, religious or charitable organisation or under a technical assistance programme entered into by the Government of either State,

shall be exempt from tax in that other State on:

(i) all remittances from abroad for the purposes of his maintenance, education, study, research or training;
(ii) the amount of such grant, allowance or award; and
(iii) any remuneration not exceeding EUR 5,000.00 or its equivalent in Bangladeshi Taka per fiscal year in respect of services performed in that other State, provided the services are performed in connection with his education, study, research or training or are necessary for the purposes of his maintenance.

Article 22

Professors, teachers and research scholars

1. A professor, teacher or research scholar, being an individual, who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who, at the invitation of the Government of the first-mentioned Contracting State or of a university college, school, museum, cultural institution, or other similar approved institution in that first-mentioned Contracting State or under an official programme of cultural exchange, is present in that Contracting State solely for the purpose of teaching, giving lectures or carrying out research at such institution for a period not exceeding two years shall be exempt from tax in that Contracting State on his remuneration for such activity.

2. For the purpose of paragraph 1 "approved institution" means an institution which has been approved in this regard by the Government of the concerned Contracting State.

Article 23

Other income

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 15, as the case may be, shall apply.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, items of income of a resident of a Contracting State not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement and arising in the other Contracting State may also be taxed in that other State.

CHAPTER IV

METHODS FOR ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

Article 24

Methods for elimination of double taxation

1. In the case of Bangladesh, double taxation shall be eliminated as follows:

a) Where a resident of Bangladesh derives income which, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in the Netherlands, Bangladesh shall allow as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in the Netherlands. Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income which may be taxed in the Netherlands.

b) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived by a resident of Bangladesh is exempt from tax in Bangladesh, Bangladesh may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income of such resident, take into account the exempted income.

2. In the case of the Netherlands, double taxation shall be eliminated as follows:

a) The Netherlands may include in the basis upon which taxes are imposed on its residents, the items of income which according to the provisions of this Agreement may be taxed in Bangladesh. In such cases, however, the Netherlands shall allow a reduction of or a deduction from the Netherlands tax according to the provisions of paragraph 2, subparagraphs b), c), d), e) and f).

b) Where a resident of the Netherlands derives items of income which according to paragraphs 1, 3 and 4 of Article 6, paragraph 1 of Article 7, paragraph 7 of Article 10, paragraph 6 of Article 11, paragraph 5 of Article 12, paragraph 4 of Article 13, paragraphs 1 and 2 of Article 14, paragraph 1 of Article 15, paragraph 1 of Article 16, paragraphs 1 and 2 of Article 19, paragraph 1 of Article 20 and paragraph 2 of Article 23 of this Agreement may be taxed in Bangladesh, and are included in the basis referred to in subparagraph a), the Netherlands shall exempt such items of income by allowing a reduction of its tax. This reduction shall be computed in conformity with the provisions of the Netherlands law for the elimination of double taxation. For that purpose the said items of income shall be deemed to be included in the amount of the items of income which are exempt from Netherlands tax under those provisions.

c) The provisions of subparagraph b) shall not apply to items of income derived by a resident of the Netherlands where Bangladesh applies the provisions of this Agreement to exempt such items of income from tax or applies the provisions of paragraph 2 of Article 10, paragraph 2 of Article 11 or paragraph 2 of Article 12 to such items of income. In such case, the provisions of subparagraph d) shall apply accordingly.

d) Notwithstanding the provisions of subparagraph b), the Netherlands shall allow a deduction from the Netherlands tax for the tax paid in Bangladesh on items of income which according to paragraph 1 of Article 7, paragraph 7 of Article 10, paragraph 6 of Article 11, paragraph 5 of Article 12, paragraph 4 of Article 13 and paragraph 2 of Article 23 of this Agreement may be taxed in Bangladesh, to the extent that these items of income are included in the basis referred to in subparagraph a), insofar as the Netherlands under the provisions of the Netherlands law for the elimination of double taxation allows a reduction of the Netherlands tax for the tax levied in another country on such items of income. For the computation of this reduction the provisions of subparagraph e) shall apply accordingly.

e) Where a resident of the Netherlands derives items of income which according to paragraph 2 of Article 8, paragraph 2 of Article 10, paragraph 2 of Article 11, paragraph 2 of Article 12, paragraph 2 of Article 13, paragraphs 4 and 6 of Article 14, paragraph 1 of Article 17, paragraphs 1 and 2 of Article 18, paragraph 5 of Article 19 and paragraph 3 of Article 23 of this Agreement may be taxed in Bangladesh, shall allow a deduction from its tax to the extent that these items are included in the basis referred to in subparagraph a). The amount of this deduction shall be equal to the tax paid in Bangladesh on these items of income, but shall, in case the provisions of the Netherlands law for the elimination of double taxation provide so, not exceed the amount of the deduction which would be allowed if the items of income so included were the sole items for which the Netherlands gives a reduction under the provisions of the Netherlands law for the elimination of double taxation.

f) The provisions of subparagraph e) shall not restrict allowance now or hereafter accorded by the provisions of the Netherlands law for the elimination of double taxation, but only as far as the calculation of the amount of the reduction of Netherlands tax is concerned with respect to the aggregation of income from more than one jurisdiction and the carry forward of the tax paid in Bangladesh on the said items of income to subsequent years.

Article 25

Entitlement to benefits

1. Notwithstanding the other provisions of this Agreement, a benefit under this Agreement shall not be granted in respect of an item of income if it is reasonable to conclude, having regard to all relevant facts and circumstances, that obtaining that benefit was one of the principal purposes of any arrangement or transaction that resulted directly or indirectly in that benefit, unless it is established that granting that benefit in these circumstances would be in accordance with the object and purpose of the relevant provisions of this Agreement. The competent authority of a Contracting State shall notify the competent authority of the other Contracting State before denying a benefit under this paragraph.

2. Where a benefit under this Agreement is denied to a person under paragraph 1, the competent authority of the Contracting State that would otherwise have granted this benefit shall nevertheless treat that person as being entitled to this benefit, or to different benefits with respect to a specific item of income, if such competent authority, upon request from that person and after consideration of the relevant facts and circumstances, determines that such benefits would have been granted in the absence of the transaction or arrangement referred to in paragraph 1. The competent authority of the Contracting State to which the request has been made shall notify the competent authority of the other State before rejecting a request made under this paragraph by a resident of that other State.

3. Where
a) an enterprise of a Contracting State derives an item of income from the other Contracting State and the first-mentioned State treats such item of income as attributable to a permanent establishment of the enterprise situated in a third jurisdiction; and
b) the profits attributable to that permanent establishment are exempt from tax in the first- mentioned State; the benefits of this Agreement shall not apply to any item of income on which the tax in the third jurisdiction is less than 60 per cent of the tax that would be imposed in the first- mentioned State on that item of income if that permanent establishment were situated in the first-mentioned State. In such a case any item of income to which the provisions of this paragraph apply shall remain taxable according to the domestic law of the other State, notwithstanding any other provisions of the Agreement.

4. The provisions of paragraph 3 shall not apply if the item of income derived from the other State emanates from, or is incidental to, the active conduct of a business carried on through the permanent establishment (other than the business of making, managing or simply holding investments for the enterprise's own account, unless these activities are banking, insurance or securities activities carried on by a bank, insurance enterprise or registered securities dealer, respectively).

CHAPTER V

SPECIAL PROVISIONS

Article 26

Non-discrimination

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other Contracting State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances, in particular with respect to residence are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other Contracting State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 8 of Article 11, paragraph 7 of Article 12 or paragraph 7 of Article 13 apply, interest, royalties, fees for technical services and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State. shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 27

Mutual agreement procedure

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of either Contracting State. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 28

Exchange of information

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Agreement or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.

2. Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying State authorises such use.

3. In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

4. If information is requested by a Contracting State in accordance with this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.

5. In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.

6. The provisions of this Article shall apply accordingly to the income related regulations of the Contracting States.

Article 29

Assistance in the collection of taxes

1. The Contracting States shall lend assistance to each other in the collection of revenue claims. This assistance is not restricted by Articles 1 and 2. The competent authorities of the Contracting States may by mutual agreement settle the mode of application of this Article.

2. The term "revenue claim" as used in this Article means an amount owed in respect of taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to this Agreement or any other instrument to which the Contracting States are parties as well as interest, administrative penalties and costs of collection or conservancy related to such amount.

3. The provisions of this Article shall apply only to a revenue claim that forms the subject of an instrument permitting enforcement in the requesting State and, unless otherwise agreed between the competent authorities, that is not contested. However, where the claim relates to a liability to tax of a person as a non-resident of the requesting State, this Article shall only apply, unless otherwise agreed between the competent authorities, where the claim may no longer be contested. The revenue claim shall be collected by that other State in accordance with the provisions of its laws applicable to the enforcement and collection of its own taxes as if the revenue claim were a revenue claim of that requested State.

4. When a revenue claim of a Contracting State is a claim in respect of which that State may, under its law, take measures of conservancy with a view to ensure its collection, that revenue claim shall, at the request of the competent authority of that State, be accepted for purposes of taking measures of conservancy by the competent authority of the other Contracting State. That other State shall take measures of conservancy in respect of that revenue claim in accordance with the provisions of its laws as if the revenue claim were a revenue claim of that other State even if, at the time when such measures are applied, the revenue claim is not enforceable in the first-mentioned State or is owed by a person who has a right to prevent its collection.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 4, a revenue claim accepted by a Contracting State for purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, be subject to the time limits or accorded any priority applicable to a revenue claim under the laws of that State by reason of its nature as such. In addition, a revenue claim accepted by a Contracting State for the purposes of paragraph 3 or 4 shall not, in that State, have any priority applicable to that revenue claim under the laws of the other Contracting State.

6. Proceedings with respect to the existence, validity or the amount of a revenue claim of a Contracting State shall not be brought before the courts or administrative bodies of the other Contracting State.

7. Where, at any time after a request has been made by a Contracting State under paragraph 3 or 4 and before the other Contracting State has collected and remitted the relevant revenue claim to the first-mentioned State, the relevant revenue claim ceases to be:
a) in the case of a request under paragraph 3, a revenue claim of the first-mentioned State that is enforceable under the laws of that State and is owed by a person who, at that time, cannot, under the laws of that State, prevent its collection, or
b) in the case of a request under paragraph 4, a revenue claim of the first-mentioned State in respect of which that State may, under its laws, take measures of conservancy with a view to ensure its collection;
the competent authority of the first-mentioned State shall promptly notify the competent authority of the other State of that fact and at the option of the other State, the first- mentioned State shall either suspend or withdraw its request.

8. In no case shall the provisions of this Article be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:
a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
b) to carry out measures which would be contrary to public policy *(ordre public)*;
c) to provide assistance if the other Contracting State has not pursued all reasonable measures of collection or conservancy, as the case may be, available under its laws or administrative practice;
d) to provide assistance in those cases where the administrative burden for that State is clearly disproportionate to the benefit to be derived by the other Contracting State.

9. The provisions of this Article shall apply accordingly to the income related regulations of the Contracting States.

Article 30

Members of diplomatic missions and consular posts

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts, under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

CHAPTER VI

FINAL PROVISIONS

Article 31

Entry into force

1. Each of the Contracting States shall notify the other Contracting State in writing, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by its domestic law for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the last day of the month following the month in which the later of these notifications has been received.

2. The provisions of the Agreement shall thereupon have effect:
a) in Bangladesh:
   (i) in respect of taxes withheld at source, to amounts paid or credited on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force; and
   (ii) in respect of other taxes on income, to income in any income year beginning on or after the first day of July next following the date upon which the Agreement enters into force;
b) in the Netherlands for taxable years and periods beginning, and taxable events occurring, on or after the first day of January in the calendar year following that in which the Agreement has entered into force.

Article 32

Repeal

The Convention between the Kingdom of the Netherlands and the People's Republic of Bangladesh for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income, signed at Dhaka on 13 July 1993, shall cease to have effect from the dates on which this Agreement becomes effective in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 31.

Article 33

Termination

1. This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, by giving the other Contracting State written notice of termination through diplomatic channels. In such event, the Agreement shall cease to have effect:
a) in Bangladesh:
   (i) in respect of taxes withheld at source, to amounts paid or credited on or after the first day of July next following the date in which the notice is given; and
   (ii) in respect of other taxes on income, to income in any income year beginning on or after the first day of July next following the date in which the notice is given;
b) in the Netherlands:
   (i) if the notice has been given in the first six months of a calendar year, for taxable years and periods beginning, and taxable events occurring, after the end of the calendar year in which the notice of termination has been given;
   (ii) if the notice has been given in the last six months of a calendar year, for taxable years and periods beginning, and taxable events occurring, after the end of the calendar year following the calendar year in which the notice of the termination has been given.

2. Notice of termination shall be regarded as having been given by a Contracting State on the date of receipt of such notice by the other Contracting State.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto by the respective Contracting Parties, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Dhaka this 12th day of March 2024, in the English language.

For the Kingdom of the Netherlands,

M.L.A. VAN RIJ

For the People's Republic of Bangladesh,

ABUL HASSAN MAHMOOD ALI

D. PARLEMENT

Het Verdrag behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Verdrag kan worden gebonden.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 31, eerste lid, van het Verdrag in werking treden op de laatste dag van de maand die volgt op de maand waarin de laatste van de kennisgevingen is ontvangen waarin de verdragsluitende Staten elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de procedures, die door hun wetgeving voor de inwerkingtreding van het Verdrag zijn vereist.

Uitgegeven de *zesentwintigste* maart 2024.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H.G.J. BRUINS SLOT

trb-2024-45
ISSN 0920 - 2218
's-Gravenhage 2024

6 (2024) Nr. 2

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2026 Nr. 18

A. TITEL

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting;
Dhaka, 12 maart 2024

Voor een overzicht van de verdragsgegevens, zie verdragsnummer 012949 in de Verdragenbank.

C. VERTALING

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting

Het Koninkrijk der Nederlanden

en

de Volksrepubliek Bangladesh,

Geleid door de wens hun economische betrekkingen verder te ontwikkelen en hun samenwerking op het gebied van belastingzaken te verbeteren,

Voornemens een verdrag te sluiten tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen zonder daarbij mogelijkheden te scheppen tot niet-heffing of verminderde heffing van belasting door het ontduiken of ontwijken van belasting (daaronder begrepen het gebruikmaken van treaty-shopping-structuren die als doel hebben in dit Verdrag voorziene tegemoetkomingen te verkrijgen in het indirecte voordeel van inwoners van derde staten),

Zijn het volgende overeengekomen:

HOOFDSTUK I

REIKWIJDTE VAN HET VERDRAG

Artikel 1

Personen op wie het Verdrag van toepassing is

1. Dit Verdrag is van toepassing op personen die inwoner zijn van een of van beide verdragsluitende staten.

2. Voor de toepassing van dit Verdrag wordt inkomen dat is verkregen door of door tussenkomst van een entiteit of een constructie die op grond van de belastingwetgeving van een van de verdragsluitende staten als geheel of gedeeltelijk fiscaal transparant behandeld wordt, geacht inkomen te zijn van een inwoner van een verdragsluitende staat, maar uitsluitend voor zover dat inkomen door die staat voor belastingdoeleinden behandeld wordt als inkomen van een inwoner van die staat.

3. In geen geval worden de bepalingen van het tweede lid zo uitgelegd dat ze afbreuk doen aan het recht van een verdragsluitende staat om de inwoners van die verdragsluitende staat te belasten.

4. De voordelen van de artikelen 10, 11, 12, 13, 14, 23 en 24 zijn niet van toepassing op een persoon die voor de toepassing van de Nederlandse vennootschapsbelasting een vrijgestelde beleggingsinstelling is.

5. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten beslissen in onderling overleg in hoeverre een inwoner van een verdragsluitende staat die onder enig ander bijzonder regime valt geen aanspraak kan maken op de voordelen van dit Verdrag.

Artikel 2

Belastingen waarop het Verdrag van toepassing is

1. Dit Verdrag is van toepassing op belastingen naar het inkomen die worden geheven ten behoeve van een verdragsluitende staat of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke publiekrechtelijke lichamen daarvan, ongeacht de wijze van heffing.

2. Als belastingen naar het inkomen worden beschouwd alle belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen of naar inkomensbestanddelen, waaronder begrepen belastingen naar voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende zaken, belastingen naar het totale bedrag van de door ondernemingen betaalde lonen of salarissen, alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

3. De bestaande belastingen waarop het Verdrag van toepassing is, zijn met name:
a. in het Europese deel van Nederland:
   i. de inkomstenbelasting;
   ii. de loonbelasting;
   iii. de vennootschapsbelasting, daaronder begrepen het aandeel van de regering in de nettowinsten behaald met de exploitatie van natuurlijke rijkdommen geheven krachtens de Mijnbouwwet;
   iv. de dividendbelasting;
   v. de bronbelasting; en
b. in het Caribische deel van Nederland:
   i. de inkomstenbelasting;
   ii. de loonbelasting;
   iii. de vastgoedbelasting;
   iv. de opbrengstbelasting;
   v. het aandeel van de regering in de nettowinsten behaald met de exploitatie van natuurlijke rijkdommen geheven krachtens de Mijnwet BES, het Mijnbesluit BES of de Petroleumwet Saba Bank BES;
   (hierna te noemen: „Nederlandse belasting”);
c. in Bangladesh:
   de inkomstenbelasting, met inbegrip van elke toeslag op inkomen of inkomstenbelasting (hierna te noemen „Bengaalse belasting”).

4. Het Verdrag is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die ingevolge de wetgeving van een verdragsluitende staat na de datum van ondertekening van het Verdrag naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten stellen elkaar in kennis van alle wezenlijke wijzigingen die in hun onderscheiden belastingwetgeving zijn aangebracht.

HOOFDSTUK II

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 3

Algemene begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van dit Verdrag, tenzij de context anders vereist:
a. betekenen de uitdrukkingen „een verdragsluitende staat” en „de andere verdragsluitende staat” de Volksrepubliek Bangladesh, of het Koninkrijk der Nederlanden, ten behoeve van Nederland, al naargelang de context vereist;
b. betekent de uitdrukking „Bangladesh” het gehele grondgebied van de Volksrepubliek Bangladesh, met inbegrip van het deel van de zeebodem en de ondergrond daarvan, voor zover dat gebied in overeenstemming met internationaal recht krachtens de wetgeving van Bangladesh is of zal worden aangemerkt als een gebied waarbinnen Bangladesh soevereine rechten kan uitoefenen ter zake van de exploratie en exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van de zeebodem of de ondergrond daarvan;
c. betekent de uitdrukking „Nederland”:
   i. het Europese deel van Nederland, met inbegrip van zijn territoriale zee en elk gebied buiten en grenzend aan zijn territoriale zee waarbinnen het Koninkrijk der Nederlanden, in overeenstemming met internationaal recht, rechtsmacht of soevereine rechten uitoefent; en

ii. het Caribische deel van Nederland dat is gelegen in de Caribische Zee en bestaat uit de eilandgebieden Bonaire, Sint Eustatius en Saba, met inbegrip van zijn territoriale zee en elk gebied buiten en grenzend aan zijn territoriale zee waarin het Koninkrijk der Nederlanden, in overeenstemming met internationaal recht, rechtsmacht of soevereine rechten uitoefent, maar met uitzondering van de delen die betrekking hebben op Aruba, Curaçao en Sint Maarten;

d. betekent de uitdrukking „bevoegde autoriteit":
   i. in Nederland de minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger;
   ii. in Bangladesh de „National Board of Revenue" of de bevoegde vertegenwoordiger daarvan;
e. betekent de uitdrukking „lichaam" elke rechtspersoon of elke entiteit die voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;
f. betekenen de uitdrukkingen „onderneming van een verdragsluitende staat" en „onderneming van de andere verdragsluitende staat" onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een verdragsluitende staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere verdragsluitende staat;
g. betekent de uitdrukking „internationaal verkeer" alle vervoer met een schip of luchtvaartuig, behalve wanneer het schip of luchtvaartuig uitsluitend wordt geëxploiteerd tussen plaatsen die in een verdragsluitende staat zijn gelegen en de onderneming die het schip of luchtvaartuig exploiteert geen onderneming van die staat is;
h. betekent de uitdrukking „onderdaan", in relatie tot een verdragsluitende staat, elke natuurlijke persoon die de nationaliteit van die verdragsluitende staat bezit en elke rechtspersoon, vennootschap of vereniging of andere entiteit die zijn of haar rechtspositie als zodanig ontleent aan de wetgeving die in die verdragsluitende staat van kracht is;
i. omvat de uitdrukking „persoon" een natuurlijke persoon, een lichaam of elke andere vereniging van personen of elke andere entiteit;
j. betekent de uitdrukking „erkend pensioenfonds" van een verdragsluitende staat een in die staat opgerichte entiteit of constructie die op grond van de belastingwetgeving van die staat als een afzonderlijk persoon behandeld wordt en:
   i. uitsluitend of nagenoeg uitsluitend is opgericht en werkzaam is voor het beheren van of het voorzien in oudedagsvoorzieningen en ondergeschikte of bijkomstige uitkeringen aan natuurlijke personen en als dusdanig gereguleerd wordt door die staat of door een staatkundig onderdeel of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan; of
   ii. uitsluitend of nagenoeg uitsluitend is opgericht en werkzaam is om gelden te beleggen ten voordele van entiteiten of constructies zoals bedoeld in onderdeel i.

2. Voor de toepassing van dit Verdrag worden rechten tot de exploratie en exploitatie van natuurlijke rijkdommen beschouwd als onroerende zaken die zijn gelegen in de verdragsluitende staat op wiens territoriale zee en elk gebied buiten en grenzend aan zijn territoriale zee (inclusief de exclusieve economische zone en het continentaal plat) waarin deze staat, in overeenstemming met internationaal recht, rechtsmacht of soevereine rechten uitoefent, met inbegrip van de zeebodem en ondergrond daarvan, deze rechten betrekking hebben en worden deze rechten geacht te behoren tot de activa van een vaste inrichting in die staat. Voorts omvatten de hiervoor genoemde rechten ook rechten op belangen bij of voordelen uit vermogensbestanddelen die voortvloeien uit die exploratie of exploitatie.

3. Voor de toepassing van het Verdrag door een verdragsluitende staat op enig moment heeft elke daarin niet omschreven uitdrukking, tenzij de context anders vereist, de betekenis welke deze op dat moment heeft volgens de wetgeving van die staat met betrekking tot de belastingen waarop het Verdrag van toepassing is, waarbij elke betekenis volgens de toepasselijke belastingwetgeving van die staat prevaleert boven een betekenis die volgens andere wetgeving van die staat aan die uitdrukking wordt gegeven.

4. Het is wel te verstaan dat de bepalingen van dit Verdrag die gelijk of in wezen gelijksoortig zijn aan de bepalingen van het OESO-modelverdrag met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen of het VN-modelverdrag inzake dubbele belasting tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden, worden geïnterpreteerd overeenkomstig het commentaar van de OESO en de Verenigde Naties daarop op het moment van de toepassing van dit Verdrag.

Artikel 4

Inwoner

1. Voor de toepassing van dit Verdrag betekent de uitdrukking „inwoner van een verdragsluitende staat" iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van oprichting, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid en omvat tevens de staat zelf en elk staatkundig onderdeel of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan.

2. Een persoon, niet zijnde een natuurlijke persoon, wordt geacht aan belasting onderworpen te zijn:
a. in Nederland, indien de persoon voor de vennootschapsbelasting of opbrengstbelasting inwoner is van Nederland;

b. in Bangladesh, indien de persoon voor de inkomstenbelasting inwoner is van Bangladesh;
mits het door die persoon verworven inkomen krachtens de belastingwetgeving van die staat wordt behandeld als inkomen van die persoon en niet als het inkomen van de rechthebbenden, leden of deelnemers van die persoon.

3. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste en tweede lid omvat de uitdrukking „inwoner van een verdragsluitende staat" niet een persoon die in die staat slechts aan belasting is onderworpen ter zake van inkomen uit bronnen in die staat.

4. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van het eerste lid inwoner van beide verdragsluitende staten is, wordt zijn positie als volgt bepaald:
a. hij wordt geacht slechts inwoner te zijn van de staat waarin hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht slechts inwoner te zijn van de staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);
b. indien niet kan worden bepaald in welke staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft, of indien hij in geen van de staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht slechts inwoner te zijn van de staat waarin hij gewoonlijk verblijft;
c. indien hij in beide staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht slechts inwoner te zijn van de staat waarvan hij onderdaan is;
d. indien hij onderdaan is van beide staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.

5. Indien een persoon, niet zijnde een natuurlijke persoon, ingevolge de bepalingen van het eerste lid inwoner van beide verdragsluitende staten is, trachten de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderlinge overeenstemming te bepalen van welke verdragsluitende staat de persoon voor de toepassing van het Verdrag geacht wordt inwoner te zijn, daarbij rekening houdend met zijn plaats van werkelijke leiding, de plaats waar hij is opgericht of anderszins tot stand is gekomen en alle andere relevante factoren. Wanneer dergelijke overeenstemming ontbreekt, is die persoon niet gerechtigd tot enige belastingvermindering of -vrijstelling waarin dit Verdrag voorziet, behalve in de mate waarin en de wijze waarop de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten daarover overeenstemming hebben bereikt.

Artikel 5

Vaste inrichting

1. Voor de toepassing van dit Verdrag betekent de uitdrukking „vaste inrichting" een vaste bedrijfsinrichting door middel waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeeltelijk worden verricht.

2. De uitdrukking „vaste inrichting" omvat in het bijzonder:
a. een plaats waar leiding wordt gegeven;
b. een filiaal;
c. een kantoor;
d. een fabriek;
e. een werkplaats;
f. een pakhuis voor zover het gebruikt wordt door een persoon om opslagruimte ter beschikking te stellen aan derden;
g. een mijn, een olie- of gasbron, een (steen)groeve of een andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen;
h. een ruimte gebruikt als verkoopgelegenheid; en
i. een boerderij, plantage of een andere plaats waar werkzaamheden op het gebied van landbouw, bosbouw, plantage of daarmee verband houdende werkzaamheden worden verricht.

3. De uitdrukking „vaste inrichting" omvat eveneens:
a. een plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructie-, montage- of installatiewerkzaamheden of daarmee verband houdende toezichthoudende activiteiten, maar alleen indien een dergelijke plaats van uitvoering, of dergelijke werkzaamheden of activiteiten, in een verdragsluitende staat voor een tijdvak dat of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden beginnend of eindigend in het desbetreffende belastingjaar in totaal meer dan 183 dagen voortduurt of voortduren;
b. het verlenen van diensten, daaronder begrepen diensten van adviserende aard, door een onderneming door middel van werknemers of andere personeelsleden die door de onderneming daartoe zijn aangesteld, maar alleen indien dergelijke werkzaamheden in een verdragsluitende staat voor een tijdvak dat of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden beginnend of eindigend in het desbetreffende belastingjaar in totaal meer dan 183 dagen voortduurt of voortduren.

4. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste, tweede en derde lid wordt een onderneming van een verdragsluitende staat die werkzaamheden verricht in de territoriale zee van de andere verdragsluitende staat of

in elk gebied buiten en grenzend aan zijn territoriale zee, waarbinnen die andere verdragsluitende staat in overeenstemming met internationaal recht rechtsmacht heeft of soevereine rechten uitoefent (werkzaamheden buitengaats), geacht ter zake van die werkzaamheden een bedrijf uit te oefenen door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting, tenzij de werkzaamheden in kwestie in de andere staat worden verricht gedurende een tijdvak dat of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden in totaal minder dan tien dagen voortduurt of voortduren.

5. Voor de toepassing van het vierde lid van dit artikel wordt de uitdrukking „werkzaamheden buitengaats" geacht niet te omvatten:
a. een van de activiteiten of een combinatie daarvan als genoemd in het zevende lid;
b. sleep- of ankerwerkzaamheden door schepen die in de eerste plaats voor dat doel zijn ontworpen alsmede andere door zulke schepen verrichte werkzaamheden;
c. het vervoer van voorraden of personeel door schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer.

6. Uitsluitend teneinde de duur vast te stellen van:
a. een plaats van uitvoering van een bouwwerk, van constructie-, montage- of installatiewerkzaamheden ingevolge het derde lid, onderdeel a, wanneer een onderneming van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat werkzaamheden uitoefent op een plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructie-, montage- of installatiewerkzaamheden of toezichthoudende activiteiten die daarmee verband houden, en die werkzaamheden worden uitgeoefend gedurende een of meer tijdvakken die in totaal langer duren dan 30 dagen zonder de termijn van 183 dagen te overschrijden en op diezelfde plaats van uitvoering van een bouwwerk, van constructie-, montage- of installatiewerkzaamheden of toezichthoudende activiteiten die daarmee verband houden gedurende verschillende tijdvakken, die elk langer duren dan 30 dagen, daarmee verband houdende werkzaamheden worden uitgeoefend door een of meer ondernemingen die nauw verbonden zijn met eerstgenoemde onderneming, worden die verschillende tijdvakken bij het totale tijdvak gevoegd gedurende welke de eerstgenoemde onderneming werkzaamheden heeft uitgeoefend op die plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructie-, montage- of installatiewerkzaamheden of toezichthoudende activiteiten die daarmee verband houden; en
b. het verlenen van diensten uit hoofde van het derde lid, onderdeel b, wanneer een onderneming van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat diensten verleent en deze diensten worden verleend gedurende een of meer tijdvakken die in totaal langer duren dan 30 dagen, zonder de termijn van 183 dagen te overschrijden, en daarmee verband houdende diensten worden verleend in die andere staat gedurende verschillende tijdvakken, die elk langer duren dan 30 dagen, door een of meer ondernemingen die nauw verbonden zijn met de eerstgenoemde onderneming, worden deze verschillende tijdvakken bij het tijdvak gevoegd gedurende welke de eerstgenoemde onderneming diensten heeft verleend in die andere verdragsluitende staat; en
c. werkzaamheden buitengaats ingevolge het vierde lid, wanneer een onderneming van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat werkzaamheden buitengaats uitoefent en daarmee verband houdende werkzaamheden in die andere staat gedurende verschillende tijdvakken worden uitgeoefend door een of meer ondernemingen die nauw verbonden zijn met de eerstgenoemde onderneming, worden die verschillende tijdvakken bij het totale tijdvak gevoegd gedurende welke de eerstgenoemde onderneming werkzaamheden buitengaats heeft uitgeoefend in die andere verdragsluitende staat.

7. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt de uitdrukking „vaste inrichting" geacht niet te omvatten:
a. het gebruikmaken van inrichtingen, uitsluitend voor opslag of uitstalling van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar;
b. het aanhouden van een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar, uitsluitend voor opslag of uitstalling;
c. het aanhouden van een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar, uitsluitend voor bewerking of verwerking door een andere onderneming;
d. het aanhouden van een vaste bedrijfsinrichting, uitsluitend om voor de onderneming goederen of koopwaar aan te kopen of informatie in te winnen;
e. het aanhouden van een vaste bedrijfsinrichting, uitsluitend om voor de onderneming enige andere werkzaamheid te verrichten;
f. het aanhouden van een vaste bedrijfsinrichting met als enig doel een combinatie van de in de onderdelen a tot en met e genoemde werkzaamheden te verrichten;
op voorwaarde dat die werkzaamheid, of, in het geval van onderdeel f, het geheel van de werkzaamheden van de vaste bedrijfsinrichting, van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheid heeft.

8. Het zevende lid is niet van toepassing op een vaste bedrijfsinrichting die door een onderneming gebruikt of aangehouden wordt indien dezelfde onderneming of een nauw daarmee verbonden onderneming op dezelfde plaats of op een andere plaats in dezelfde verdragsluitende staat bedrijfsactiviteiten verricht, en
a. die plaats of die andere plaats voor de onderneming of voor de nauw daarmee verbonden onderneming een vaste inrichting vormt op grond van de bepalingen van dit artikel; of

b. het geheel van de activiteiten dat resulteert uit de combinatie van de activiteiten die door de twee ondernemingen op dezelfde plaats, of door dezelfde onderneming of nauw daarmee verbonden ondernemingen op de twee plaatsen worden uitgeoefend, niet van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheid heeft;

op voorwaarde dat de bedrijfsactiviteiten die door de twee ondernemingen op dezelfde plaats, of door dezelfde onderneming of nauw daarmee verbonden ondernemingen op de twee plaatsen, worden uitgeoefend aanvullende taken zijn die deel uitmaken van een samenhangende bedrijfsvoering.

9. Ten behoeve van de toepassing van dit artikel, wordt een persoon of onderneming geacht nauw te zijn verbonden met een onderneming indien uit alle relevante feiten en omstandigheden blijkt dat de ene zeggenschap heeft over de andere of dat beide onder zeggenschap staan van dezelfde personen of ondernemingen. In elk geval wordt een persoon of een onderneming geacht nauw verbonden te zijn met een andere onderneming indien de ene direct of indirect meer dan 50 percent bezit van het uiteindelijke belang in de ander (of, in het geval van een lichaam, meer dan 50 percent bezit van het totale aantal stemmen en de waarde van de aandelen van het lichaam of van het uiteindelijke belang in het vermogen van het lichaam) of indien een andere persoon of onderneming direct of indirect meer dan 50 percent bezit van het uiteindelijke belang (of, in het geval van een lichaam, meer dan 50 percent bezit van het totale aantal stemmen en de waarde van de aandelen van het lichaam of van het uiteindelijke belang in het vermogen van het lichaam) in de persoon en in de onderneming of in de twee ondernemingen.

10. Indien een persoon – niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger waarop het twaalfde lid van toepassing is – voor een onderneming van de andere verdragsluitende staat in een verdragsluitende staat werkzaam is, wordt die onderneming niettegenstaande de bepalingen van het eerste, tweede en vierde lid, geacht in de eerstgenoemde verdragsluitende staat een vaste inrichting te hebben met betrekking tot de werkzaamheden die die persoon voor de onderneming verricht, indien die persoon:

a. een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten te sluiten en dit recht in die verdragsluitende staat gewoonlijk uitoefent, tenzij de werkzaamheden van deze persoon beperkt blijven tot de werkzaamheden genoemd in het zevende lid, die, indien zij zouden worden uitgeoefend door middel van een vaste bedrijfsinrichting, deze vaste bedrijfsinrichting op grond van de bepalingen van dat lid niet tot een vaste inrichting zouden maken; of
b. een dergelijke machtiging niet bezit, maar in de eerstgenoemde staat gewoonlijk een voorraad goederen of koopwaar aanhoudt waaruit hij namens de onderneming regelmatig goederen of koopwaar levert.

11. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel, wordt een verzekeringsmaatschappij van een verdragsluitende staat geacht een vaste inrichting in de andere verdragsluitende staat te bezitten, indien zij premies int op het grondgebied van die andere staat of aldaar bestaande risico's verzekert via een persoon niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger op wie het twaalfde lid van toepassing is.

12. Een onderneming van een verdragsluitende staat wordt niet geacht een vaste inrichting in de andere verdragsluitende staat te bezitten alleen op grond van de omstandigheid dat zij in die andere staat zaken doet door bemiddeling van een makelaar, commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, mits deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen. Wanneer een persoon evenwel uitsluitend of nagenoeg uitsluitend optreedt voor een of meer ondernemingen waarmee hij nauw verbonden is, wordt die persoon ten opzichte van elke dergelijke onderneming niet geacht een onafhankelijk vertegenwoordiger te zijn in de zin van dit lid.

13. De omstandigheid dat een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende staat een lichaam beheerst of door een lichaam wordt beheerst dat inwoner is van de andere verdragsluitende staat of dat in die andere staat zijn bedrijf uitoefent (hetzij door middel van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), bestempelt een van beide lichamen niet tot een vaste inrichting van het andere.

HOOFDSTUK III

BELASTINGHEFFING NAAR HET INKOMEN

Artikel 6

Inkomen uit onroerende zaken

1. Inkomen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat uit onroerende zaken (waaronder begrepen inkomen uit landbouw- of bosbedrijven) gelegen in de andere verdragsluitende staat, mag in die andere staat worden belast.

2. De uitdrukking „onroerende zaken" heeft de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van de verdragsluitende staat waarin de desbetreffende zaken zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de zaken die bij de onroerende zaken behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn,

vruchtgebruik van onroerende zaken en rechten op de exploratie en exploitatie van natuurlijke rijkdommen of hout op stam en rechten op variabele of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of concessie tot exploitatie, van minerale aardlagen, steengroeven, bronnen en andere natuurlijke rijkdommen; schepen, binnenschepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende zaken beschouwd.

3. De bepalingen van het eerste lid zijn van toepassing op inkomen verkregen uit de rechtstreekse exploitatie, uit het verhuren of verpachten of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende zaken.

4. De bepalingen van het eerste en derde lid zijn eveneens van toepassing op inkomen uit onroerende zaken van een onderneming en op inkomen uit onroerende zaken die worden gebruikt voor het verrichten van zelfstandige arbeid.

Artikel 7

Winst uit onderneming

1. De winst van een onderneming van een verdragsluitende staat is slechts in die staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere verdragsluitende staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, mag de winst die in overeenstemming met de bepalingen van het tweede lid aan de vaste inrichting kan worden toegerekend in die andere staat worden belast.

2. Onder voorbehoud van de bepalingen van het derde lid wordt, indien een onderneming van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting, in elk van de verdragsluitende staten aan die vaste inrichting de winst toegerekend die zij geacht zou kunnen worden te behalen, indien zij een zelfstandige onderneming zou zijn die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die geheel onafhankelijk transacties zou aangaan met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is.

3. Bij het bepalen van de winst van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten kosten, daaronder begrepen kosten van de leiding en algemene beheerskosten, die ten behoeve van werkzaamheden van de vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de staat waarin de vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders. Geen aftrek wordt echter toegestaan ter zake van bedragen (met uitzondering van die wegens vergoeding van werkelijke kosten) welke eventueel door de vaste inrichting aan het hoofdkantoor van de onderneming of van een van haar andere kantoren worden betaald als royalty's, vergoedingen of andere soortgelijke betalingen voor het gebruik van octrooien of andere rechten, of als commissieloon voor bepaalde diensten of voor het geven van leiding, dan wel, behalve in het geval van een onderneming die het bankbedrijf uitoefent, als interest op gelden die aan de vaste inrichting zijn geleend. Evenmin wordt bij het bepalen van de winst van een vaste inrichting rekening gehouden met bedragen (met uitzondering van die wegens vergoeding van werkelijke kosten) welke door de vaste inrichting aan het hoofdkantoor van de onderneming of een van haar andere kantoren in rekening worden gebracht als royalty's, vergoedingen of andere soortgelijke betalingen voor het gebruik van octrooien of andere rechten, of als commissieloon voor bepaalde diensten of voor het geven van leiding, dan wel, behalve in het geval van een onderneming die het bankbedrijf uitoefent, als interest op gelden die aan het hoofdkantoor van de onderneming of een van haar andere kantoren zijn geleend.

4. Indien een verdragsluitende staat in overeenstemming met het tweede lid de winst aanpast die kan worden toegerekend aan een vaste inrichting van een onderneming van een van de verdragsluitende staten en de winst van de onderneming die in de andere staat aan belastingheffing is onderworpen dienovereenkomstig belast, voert de andere verdragsluitende staat voor zover nodig om dubbele belasting te voorkomen een dienovereenkomstige aanpassing door indien die andere staat instemt met de door de eerstgenoemde staat uitgevoerde aanpassing; indien de andere verdragsluitende staat niet instemt met de aanpassing, sluiten de verdragsluitende staten in onderling overleg elke daaruit voortvloeiende dubbele belasting uit.

5. Indien de winst inkomensbestanddelen bevat die afzonderlijk in andere artikelen van dit Verdrag worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

Artikel 8

Scheep- en luchtvaart

1. Winst van een onderneming van een verdragsluitende staat uit de exploitatie van luchtvaartuigen in internationaal verkeer is slechts in die staat belastbaar.

2. Winst van een onderneming van een verdragsluitende staat uit de exploitatie van schepen in internationaal verkeer is slechts in die staat belastbaar. Winst uit de exploitatie van schepen in internationaal verkeer mag echter ook in die andere staat worden belast, maar het in die andere staat van toepassing zijnde belastingtarief zal in geen geval hoger zijn dan 4 percent.

3. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn eveneens van toepassing op winst uit de deelneming in een „pool", een gemeenschappelijke onderneming of een internationaal opererend agentschap.

Artikel 9

Gelieerde ondernemingen

1. Indien
a. een onderneming van een verdragsluitende staat direct of indirect deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere verdragsluitende staat, of
b. dezelfde personen direct of indirect deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op dan wel in het kapitaal van een onderneming van een verdragsluitende staat en een onderneming van de andere verdragsluitende staat;

en in het ene of in het andere geval tussen de beide ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd, die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mag alle winst die een van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald, maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de winst van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

2. Indien een verdragsluitende staat in de winst van een onderneming van die staat winst begrijpt – en dienovereenkomstig belast – ter zake waarvan een onderneming van de andere verdragsluitende staat in die andere staat in de belastingheffing is betrokken en deze winst bestaat uit winst welke de onderneming van de eerstgenoemde staat zou hebben behaald indien tussen de beide ondernemingen zodanige voorwaarden zouden zijn overeengekomen als die welke tussen onafhankelijke ondernemingen zouden zijn overeengekomen, past die andere staat dienovereenkomstig het bedrag aan belasting aan dat aldaar over die winst is geheven, indien die andere staat de aanpassing gerechtvaardigd acht. Bij de vaststelling van een dergelijke aanpassing worden de overige bepalingen van dit Verdrag naar behoren in acht genomen en plegen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten daartoe zo nodig met elkaar overleg.

3. De bepalingen van het tweede lid zijn niet van toepassing indien een gerechtelijke, bestuursrechtelijke of andere juridische procedure heeft geleid tot een definitieve uitspraak dat een van de betrokken ondernemingen door een maatregel die leidt tot een aanpassing van de winst uit hoofde van het eerste lid, een boete verschuldigd is wegens fraude, grove nalatigheid of opzettelijk verzuim.

Artikel 10

Dividenden

1. Dividenden betaald door een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende staat aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat, mogen in die andere staat worden belast.

2. Dividenden betaald door een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende staat mogen echter ook in die staat overeenkomstig de wetgeving van die staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden inwoner van de andere verdragsluitende staat is, mag de aldus geheven belasting niet overschrijden:
a. 10 percent van het brutobedrag van de dividenden indien de uiteindelijk gerechtigde een lichaam is dat direct ten minste 10 percent bezit van het kapitaal van het lichaam dat de dividenden betaalt gedurende een periode van 365 dagen waarin de dag valt waarop de dividenden betaald worden (voor het berekenen van die periode wordt geen rekening gehouden met veranderingen van eigenaarschap die rechtstreeks voortvloeien uit een bedrijfsreorganisatie, zoals een fusie of een splitsing, van het lichaam dat de aandelen bezit of de dividenden betaalt);
b. 10 percent van het brutobedrag van de dividenden, indien de uiteindelijke gerechtigde een erkend pensioenfonds van een verdragsluitende staat is dat in het algemeen is vrijgesteld van belasting naar het inkomen in die staat;
c. 15 percent van het brutobedrag van de dividenden in alle andere gevallen.

3. De bepalingen van het tweede lid, onderdelen a en b, zijn niet van toepassing op dividenden betaald door of aan een persoon die voor de toepassing van de Nederlandse vennootschapsbelasting een fiscale beleggingsinstelling is.

4. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van toepassing van het tweede lid regelen.

5. De bepalingen van het tweede lid laten de belastingheffing van het lichaam ter zake van de winst waaruit de dividenden worden betaald onverlet.

6. De uitdrukking „dividenden” zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomen uit aandelen, winstaandelen of winstbewijzen, mijnaandelen, oprichtersaandelen of andere rechten, niet zijnde schuldvorderingen, die aanspraak geven op een aandeel in de winst alsmede inkomen uit andere vennootschappelijke rechten die door de wetgeving van de staat waarvan het lichaam dat de uitdeling doet inwoner is, op dezelfde wijze aan de belastingheffing worden onderworpen als inkomen uit aandelen. Inkomen ontvangen in verband met de (gedeeltelijke) liquidatie van een lichaam of de inkoop van eigen aandelen door een lichaam wordt behandeld als inkomen uit aandelen.

7. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, die inwoner is van een verdragsluitende staat, in de andere verdragsluitende staat waarvan het lichaam dat de dividenden betaalt inwoner is, een bedrijf uitoefent door middel van een in die andere verdragsluitende staat gelegen vaste inrichting of in die andere verdragsluitende staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een in die verdragsluitende staat gelegen vast middelpunt, en het bezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, tot het vermogen van die vaste inrichting of dat vaste middelpunt behoort. In dat geval zijn, naargelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 15 van toepassing.

8. Indien een lichaam dat inwoner is van een verdragsluitende staat, winst of inkomen verkrijgt uit de andere verdragsluitende staat, mag die andere staat geen belasting heffen over de dividenden die door het lichaam worden betaald, behalve voor zover dergelijke dividenden worden betaald aan een inwoner van die andere staat of voor zover het bezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, tot het vermogen van een in die andere staat gelegen vaste inrichting of vast middelpunt behoort, noch de niet-uitgedeelde winst van het lichaam onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst van het lichaam, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winst die of inkomen dat uit die andere staat afkomstig is.

Artikel 11

Interest

1. Interest afkomstig uit een verdragsluitende staat en betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat, mag in die andere staat worden belast.

2. Deze interest mag echter ook in de verdragsluitende staat waaruit hij afkomstig is overeenkomstig de wetgeving van die staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest een inwoner van de andere verdragsluitende staat is, mag de aldus geheven belasting 10 percent van het brutobedrag van de interest niet overschrijden.

3. Niettegenstaande de bepalingen van het tweede lid, is interest afkomstig uit een verdragsluitende staat en verkregen door een inwoner van de andere verdragsluitende staat die de uiteindelijk gerechtigde is, slechts belastbaar in de verdragsluitende staat waarvan de uiteindelijk gerechtigde inwoner is, indien aan een van de volgende voorwaarden wordt voldaan:
a. de schuldenaar of de uiteindelijk gerechtigde tot de interest is een verdragsluitende staat, een staatkundig onderdeel of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan of de centrale bank van een verdragsluitende staat; of
b. de interest wordt betaald ter zake van een lening, vordering of krediet die verschuldigd is aan of verstrekt, uitgekeerd, gewaarborgd of verzekerd door, een verdragsluitende staat of een staatkundig onderdeel, plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of agentschap voor exportfinanciering daarvan.

4. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van toepassing van het tweede en derde lid regelen.

5. De uitdrukking „interest” zoals gebezigd in dit artikel betekent inkomen uit schuldvorderingen van welke aard ook, al dan niet verzekerd door hypotheek en al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst van de schuldenaar, en in het bijzonder inkomen uit overheidsleningen en inkomen uit obligaties of schuldbewijzen, waaronder begrepen de aan dergelijke leningen, obligaties of schuldbewijzen verbonden premies en prijzen. Opgelegde boetes voor te late betaling worden voor de toepassing van dit artikel niet als interest aangemerkt.

6. De bepalingen van het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest, die inwoner is van een verdragsluitende staat, in de andere verdragsluitende staat waaruit de interest afkomstig is, een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting of in die andere verdragsluitende staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gelegen vast middelpunt, en de schuldvordering uit hoofde waarvan de interest wordt betaald, tot het vermogen van die vaste inrichting of dat vaste middelpunt behoort. In dat geval zijn, naargelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 15 van toepassing.

7. Interest wordt geacht uit een verdragsluitende staat afkomstig te zijn indien deze wordt betaald door een inwoner van die staat. Indien evenwel de persoon die de interest betaalt, of hij inwoner van een verdragsluitende staat is of niet, in een verdragsluitende staat een vaste inrichting of een vast middelpunt heeft, waarvoor de schuld ter zake waarvan de interest wordt betaald, was aangegaan, en deze interest ten laste komt van die vaste inrichting of van dat vaste middelpunt, wordt deze interest geacht afkomstig te zijn uit de staat waarin de vaste inrichting of het vaste middelpunt gelegen is.

8. Indien, wegens een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de interest, gelet op de schuldvordering ter zake waarvan deze wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder een dergelijke verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In dat geval blijft het daarboven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar overeenkomstig de wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, waarbij zorgvuldig rekening wordt gehouden met de overige bepalingen van dit Verdrag.

Artikel 12

Royalty's

1. Royalty's afkomstig uit een verdragsluitende staat en betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat mogen in die andere staat worden belast.

2. Deze royalty's mogen echter ook in de verdragsluitende staat waaruit zij afkomstig zijn overeenkomstig de wetgeving van die staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's een inwoner van de andere verdragsluitende staat is, mag de aldus geheven belasting 10 percent van het brutobedrag van de royalty's niet overschrijden.

3. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van toepassing van het tweede lid regelen.

4. De uitdrukking „royalty's" zoals gebezigd in dit artikel betekent vergoedingen van welke aard ook voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, waaronder begrepen bioscoopfilms, een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening of model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze, of voor informatie omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap.

5. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een verdragsluitende staat, in de andere verdragsluitende staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting of in die andere staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gelegen vast middelpunt, en het recht of de zaak uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald, tot het vermogen van die vaste inrichting of dat vaste middelpunt behoort. In dat geval zijn, naar gelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 15 van toepassing.

6. Royalty's worden geacht uit een verdragsluitende staat afkomstig te zijn indien zij worden betaald door een inwoner van die staat. Indien evenwel de persoon die de royalty's betaalt, ongeacht of hij inwoner van een verdragsluitende staat is of niet, in een verdragsluitende staat een vaste inrichting of een vast middelpunt heeft, en het recht of de zaak uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald tot het vermogen van die vaste inrichting of dat vaste middelpunt behoort en deze royalty's ten laste komen van die vaste inrichting of van dat vaste middelpunt, worden deze royalty's geacht afkomstig te zijn uit de staat waarin de vaste inrichting of het vaste middelpunt is gelegen.

7. Indien, wegens een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een dergelijk geval blijft het daarboven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar overeenkomstig de wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, waarbij zorgvuldig rekening wordt gehouden met de overige bepalingen van dit Verdrag.

Artikel 13

Vergoedingen voor technische diensten

1. Vergoedingen voor technische diensten afkomstig uit een verdragsluitende staat en betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat mogen in die andere staat worden belast.

2. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 15 en onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 8, 17 en 18, mogen vergoedingen voor technische diensten ook in de verdragsluitende staat waaruit deze vergoedingen afkomstig zijn overeenkomstig de wetgeving van die staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de vergoedingen inwoner van de andere verdragsluitende staat is, mag de aldus geheven belasting 10 percent van het brutobedrag van de betalingen niet overschrijden.

3. Het begrip „vergoedingen voor technische diensten" zoals gebezigd in dit artikel betekent betalingen ter zake van elke dienst op het gebied van management, techniek of consultancy, tenzij de betaling wordt gedaan:
a. aan een medewerker van de persoon die de betaling verricht;
b. voor onderwijs in een onderwijsinstelling of voor onderwijs door een onderwijsinstelling; of
c. door een natuurlijke persoon voor diensten voor persoonlijk gebruik van die natuurlijke persoon.

4. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de vergoedingen voor technische diensten, die inwoner is van een verdragsluitende staat, in de andere verdragsluitende staat waaruit de vergoedingen voor technische diensten afkomstig zijn, een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting, of in die andere staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gelegen vast middelpunt, en de vergoedingen voor technische diensten tot het vermogen van die vaste inrichting of dat vaste middelpunt behoren. In dat geval zijn, naar gelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 15 van toepassing.

5. Voor de toepassing van dit artikel worden, onder voorbehoud van de bepalingen van het zesde lid, vergoedingen voor technische diensten geacht afkomstig te zijn uit een verdragsluitende staat indien:
a. zij worden betaald door een inwoner van die staat of indien de persoon die de vergoedingen betaalt, of hij inwoner van een verdragsluitende staat is of niet, in een verdragsluitende staat een vaste inrichting of een vast middelpunt heeft waarvoor de verplichting tot betaling van de vergoedingen was aangegaan en deze vergoedingen ten laste komen van de vaste inrichting of het vaste middelpunt, en
b. de diensten in die staat worden verricht.

6. Voor de toepassing van dit artikel worden vergoedingen voor technische diensten geacht niet afkomstig te zijn uit een verdragsluitende staat indien deze worden betaald door een inwoner van die staat en in de andere verdragsluitende staat een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting of in die andere staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gelegen vast middelpunt en dergelijke vergoedingen ten laste komen van die vaste inrichting of dat vaste middelpunt.

7. Indien, wegens een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de vergoedingen, gelet op de diensten waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder een dergelijke verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een dergelijk geval blijft het daarboven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar overeenkomstig de wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, zulks met zorgvuldige inachtneming van de overige bepalingen van dit Verdrag.

Artikel 14

Vermogenswinsten

1. Voordelen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat uit de vervreemding van onroerende zaken als bedoeld in artikel 6 en die zijn gelegen in de andere verdragsluitende staat, mogen in die andere staat worden belast.

2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van goederen, anders dan onroerende zaken als bedoeld in artikel 6, die deel uitmaken van het vermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat heeft, of van dergelijke goederen die behoren tot een vast middelpunt dat een inwoner van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat tot zijn beschikking heeft voor het verrichten van zelfstandige arbeid, waaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van die vaste inrichting (afzonderlijk of met de gehele onderneming) of van dat vaste middelpunt, mogen in die andere staat worden belast.

3. Voordelen verkregen door een onderneming van een verdragsluitende staat die schepen of luchtvaartuigen in het internationale verkeer exploiteert uit de vervreemding van dergelijke schepen of luchtvaartuigen, of van goederen, anders dan onroerende zaken als bedoeld in artikel 6, die worden gebruikt voor de exploitatie van deze schepen of luchtvaartuigen zijn slechts in die staat belastbaar.

4. Voordelen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat uit de vervreemding van aandelen of van vergelijkbare belangen, zoals belangen in een samenwerkingsverband (partnership) of een trust, mogen in de andere verdragsluitende staat worden belast indien, op enig moment gedurende de periode van

365 dagen voorafgaand aan de vervreemding, die aandelen of vergelijkbare belangen meer dan 50 percent van hun waarde van direct of indirect ontlenen aan onroerende zaken zoals omschreven in artikel 6, die in die andere verdragsluitende staat gelegen zijn, anders dan onroerende zaken waarin een bedrijf wordt uitgeoefend. Deze voordelen zijn echter uitsluitend belastbaar in de eerstgenoemde staat wanneer de voordelen voortvloeien uit een bedrijfsreorganisatie, fusie, splitsing of soortgelijke transactie.

5. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen dan die bedoeld in het eerste, tweede, derde en vierde lid, zijn slechts belastbaar in de verdragsluitende staat waarvan de vervreemder inwoner is.

6. Indien een natuurlijke persoon inwoner was van een verdragsluitende staat en inwoner is geworden van de andere verdragsluitende staat, belet het vijfde lid de eerstgenoemde staat niet uit hoofde van zijn nationale recht de waardevermeerdering van aandelen, winstbewijzen, koopopties op en het vruchtgebruik van aandelen en winstbewijzen van en schuldvorderingen op een lichaam te belasten ter zake van de periode waarin die natuurlijke persoon inwoner van de eerstgenoemde staat was. In dat geval wordt de waardevermeerdering van vermogen, belast in de eerstgenoemde staat, niet begrepen in de belastinggrondslag bij de vaststelling van de waardevermeerdering van het vermogen door de andere staat.

Artikel 15

Zelfstandige arbeid

1. Inkomen verkregen door een natuurlijke persoon die inwoner is van een verdragsluitende staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard is slechts in die verdragsluitende staat belastbaar, behalve onder de volgende omstandigheden, waarin dit inkomen tevens in de andere verdragsluitende staat mag worden belast:
a. indien hij in de andere verdragsluitende staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden geregeld over een vast middelpunt beschikt; in dat geval mag het inkomen slechts in zoverre als dit aan dat vaste middelpunt kan worden toegerekend in die andere verdragsluitende staat worden belast; of
b. indien hij in de andere verdragsluitende staat verblijft gedurende een tijdvak dat of tijdvakken die tezamen in een tijdvak van twaalf maanden beginnend of eindigend in het desbetreffende belastingjaar in totaal 183 dagen of meer beslaat of beslaan; in dat geval mag het inkomen slechts in zoverre als dit is verkregen met zijn werkzaamheden in die andere staat worden belast in die andere staat.

2. De uitdrukking „vrij beroep" omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, technici, architecten, tandartsen en accountants.

Artikel 16

Inkomen uit dienstbetrekking

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 17, 18, 19 en 20 zijn salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere verdragsluitende staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, mag de ter zake daarvan verkregen beloning in die andere staat worden belast.

2. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste lid is de beloning verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat ter zake van een in de andere verdragsluitende staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstgenoemde staat belastbaar, indien:
a. de genieter in de andere staat verblijft gedurende een tijdvak dat of tijdvakken die in een tijdvak van twaalf maanden beginnend of eindigend in het belastingjaar of het belastingtijdvak van die staat, naargelang van het geval, een totaal van 183 dagen niet te boven gaat of gaan; en
b. de beloning wordt betaald door of namens een werkgever die geen inwoner van de andere staat is; en
c. de beloning niet ten laste komt van een vaste inrichting die of een vast middelpunt dat de werkgever in de andere staat heeft.

3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel is de beloning verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat ter zake van een dienstbetrekking, als lid van de reguliere bemanning van een schip of luchtvaartuig, die wordt uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd, anders dan aan boord van een schip of luchtvaartuig dat uitsluitend wordt geëxploiteerd in de andere verdragsluitende staat, slechts in de eerstgenoemde staat belastbaar.

Artikel 17

Directeursbeloningen

1. Directeursbeloningen en andere beloningen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer van een lichaam dat inwoner is van de andere verdragsluitende staat, mogen in die andere staat worden belast.

2. Voor de toepassing van de bepalingen van het eerste lid omvat de uitdrukking „lid van de raad van beheer" zowel personen die zijn belast met de algemene leiding van het lichaam als personen die zijn belast met het toezicht daarop.

Artikel 18

Artiesten en sportbeoefenaars

1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 15 en 16, mag inkomen verkregen door een inwoner van een verdragsluitende staat als artiest, zoals een toneelspeler, een film-, radio- of televisie-artiest of een musicus, of als sportbeoefenaar, uit zijn persoonlijke werkzaamheden als zodanig die worden verricht in de andere verdragsluitende staat, worden belast in die andere staat. De aldus geheven belasting mag echter niet hoger zijn dan 10 percent van het brutobedrag van de betalingen.

2. Indien inkomen ter zake van persoonlijke werkzaamheden die door een artiest of een sportbeoefenaar in die hoedanigheid worden verricht, niet aan de artiest of sportbeoefenaar zelf toekomt, maar aan een andere persoon, mag dat inkomen, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 15 en 16, worden belast in de verdragsluitende staat waarin de werkzaamheden van de artiest of sportbeoefenaar worden verricht. De aldus geheven belasting mag echter niet hoger zijn dan 10 percent van het brutobedrag van de betalingen.

3. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op inkomen dat wordt verkregen door artiesten of sportbeoefenaars uit werkzaamheden die worden verricht in een verdragsluitende staat, indien het bezoek aan die staat geheel of grotendeels wordt bekostigd uit de openbare middelen van een verdragsluitende staat of beide verdragsluitende staten, of van staatkundige onderdelen of plaatselijke publiekrechtelijke lichamen daarvan. In dat geval is het inkomen slechts belastbaar in de verdragsluitende staat waarvan de artiest of de sportbeoefenaar inwoner is.

Artikel 19

Pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen

1. Pensioenen en andere soortgelijke beloningen, alsmede lijfrenten, afkomstig uit een verdragsluitende staat en betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat mogen in de eerstgenoemde staat worden belast.

2. Pensioenen en andere uitkeringen betaald krachtens de bepalingen van de socialezekerheidswetgeving van een verdragsluitende staat aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat mogen in de eerstgenoemde staat worden belast.

3. Een pensioen of andere soortgelijke beloning of lijfrente wordt geacht afkomstig te zijn uit een verdragsluitende staat voor zover de met het pensioen of een andere soortgelijke beloning of lijfrente samenhangende bijdragen of betalingen, dan wel de aanspraken op dit pensioen of een andere soortgelijke beloning of lijfrente, in die staat in aanmerking zijn gekomen voor een fiscale tegemoetkoming.

4. De uitdrukking „lijfrente" betekent een vaste som, periodiek betaalbaar op vaste tijdstippen, hetzij gedurende het leven, hetzij gedurende een vastgesteld of voor vaststelling vatbaar tijdvak, ingevolge een verbintenis tot het doen van betalingen, die tegenover een voldoende en volledige tegenprestatie in geld of geldswaarde staat.

5. De bepalingen van dit artikel zijn eveneens van toepassing op de betaling van een afkoopsom in plaats van een pensioen of andere soortgelijke beloning of een lijfrente.

Artikel 20

Overheidsfuncties

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19, mogen salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen, betaald door een verdragsluitende staat of een staatkundig onderdeel of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan, aan een natuurlijke persoon ter zake van het verlenen van diensten aan die staat of dat onderdeel of dat lichaam, in die staat worden belast.

2. Dergelijke salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen zijn echter slechts in de andere verdragsluitende staat belastbaar, indien de diensten in die staat worden verleend en de natuurlijke persoon een inwoner is van die staat en:
i. onderdaan is van die staat; of
ii. niet uitsluitend voor het verlenen van de diensten inwoner van die staat is geworden.

3. De bepalingen van de artikelen 16, 17, 18 en 19 zijn van toepassing op salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen ter zake van diensten verleend in het kader van een bedrijf, uitgeoefend door een verdragsluitende staat, een staatkundig onderdeel of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan.

Artikel 21

Studenten en personen in opleiding

Een natuurlijke persoon die inwoner is van een verdragsluitende staat onmiddellijk voorafgaande aan zijn bezoek aan de andere verdragsluitende staat en in de andere staat tijdelijk verblijft uitsluitend:
a. als student aan een erkende universiteit, hogeschool, school of andere officieel erkende onderwijsinstelling in die andere staat;
b. als een persoon die voor een beroep of bedrijf in opleiding is of een technische opleiding volgt; of
c. als een ontvanger van een toelage, vergoeding of prijs met onderwijs, studie, onderzoek of training als primaire doel, van de regering van een van beide staten of van een wetenschappelijke, onderwijskundige, religieuze of charitatieve organisatie of onder een programma voor technische bijstand dat is aangegaan door de regering van een van beide staten,

is vrijgesteld van belastingen in die andere staat ter zake van:
i. alle overmakingen uit het buitenland ten behoeve van zijn onderhoud, opleiding, studie, onderzoek of training;
ii. het bedrag van een dergelijk(e) toelage, vergoeding of prijs; en
iii. alle beloningen die niet hoger zijn dan € 5.000,00 of het equivalent daarvan in Bengaalse Taka per belastingjaar ter zake van diensten verricht in die andere staat mits de diensten verband houden met zijn opleiding, studie, onderzoek of training of die noodzakelijk zijn voor zijn onderhoud.

Artikel 22

Hoogleraren, docenten en onderzoekers

1. Een hoogleraar, docent of onderzoeker, zijnde een natuurlijke persoon die onmiddellijk voorafgaand aan een bezoek aan een verdragsluitende staat een inwoner is of was van de andere verdragsluitende staat en die, op uitnodiging van de regering van de eerstgenoemde verdragsluitende staat of van een universiteit, college, school, museum, culturele instelling of andere soortgelijke goedgekeurde instelling in die eerstgenoemde verdragsluitende staat of ingevolge een officieel programma voor culturele uitwisseling, in die verdragsluitende staat aanwezig is uitsluitend met het doel onderwijs of lezingen te geven of onderzoek bij een dergelijke instelling te verrichten voor een tijdvak van ten hoogste twee jaar, is vrijgesteld van belastingen in die verdragsluitende staat over zijn beloning voor dergelijke werkzaamheden.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder „goedgekeurde instelling" verstaan een instelling die in dit opzicht is goedgekeurd door de regering van de betreffende verdragsluitende staat.

Artikel 23

Overig inkomen

1. Inkomensbestanddelen van een inwoner van een verdragsluitende staat, van waaruit ook afkomstig, die niet in de voorgaande artikelen van dit Verdrag zijn behandeld, zijn slechts in die staat belastbaar.

2. De bepalingen van het eerste lid zijn niet van toepassing op inkomen, niet zijnde inkomen uit onroerende zaken zoals omschreven in artikel 6, tweede lid, indien de genieter van dat inkomen, die inwoner is van een verdragsluitende staat, in de andere verdragsluitende staat een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gelegen vaste inrichting of in die andere staat zelfstandige arbeid verricht vanuit een aldaar gelegen vast mid-

delpunt, en het recht of de zaak ter zake waarvan het inkomen wordt betaald tot het vermogen van die vaste inrichting of van dat vaste middelpunt behoort. In dat geval zijn, naargelang van het geval, de bepalingen van artikel 7 of artikel 15 van toepassing.

3. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste en tweede lid, mogen bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een verdragsluitende staat die niet behandeld worden in de voorgaande artikelen van dit Verdrag en afkomstig zijn uit de andere verdragsluitende staat ook worden belast in die andere staat.

HOOFDSTUK IV

METHODEN VOOR HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING

Artikel 24

Methoden voor het vermijden van dubbele belasting

1. In het geval van Bangladesh wordt dubbele belasting als volgt vermeden:
a. Indien een inwoner van Bangladesh inkomen verwerft, dat in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag in Nederland mag worden belast, verleent Bangladesh een aftrek op de belasting over het inkomen van die inwoner tot een bedrag gelijk aan de inkomstenbelasting betaald in Nederland. Deze aftrek bedraagt echter niet meer dan het gedeelte van de belasting naar het inkomen, zoals berekend voordat de aftrek is verleend, dat naar gelang het geval is toe te rekenen aan het inkomen dat in Nederland mag worden belast.
b. Wanneer een inwoner van Bangladesh inkomen verkrijgt dat overeenkomstig een bepaling van het Verdrag in Bangladesh van belasting is vrijgesteld, mag Bangladesh evenwel het vrijgestelde inkomen in aanmerking nemen om het bedrag aan belasting op het overige inkomen van die inwoner te berekenen.

2. In het geval van Nederland wordt dubbele belasting als volgt vermeden:
a. Nederland is bevoegd in de grondslag waarnaar belasting wordt geheven van zijn inwoners de inkomensbestanddelen te begrijpen die overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag in Bangladesh mogen worden belast. In deze gevallen verleent Nederland evenwel een vermindering van of een aftrek op de Nederlandse belasting volgens het bepaalde in het tweede lid, onderdelen b, c, d, e en f.
b. Indien een inwoner van Nederland inkomensbestanddelen verkrijgt die volgens artikel 6, eerste, derde en vierde lid, artikel 7, eerste lid, artikel 10, zevende lid, artikel 11, zesde lid, artikel 12, vijfde lid, artikel 13, vierde lid, artikel 14, eerste en tweede lid, artikel 15, eerste lid, artikel 16, eerste lid, artikel 19, eerste en tweede lid, artikel 20, eerste lid en artikel 23, tweede lid, van dit Verdrag in Bangladesh mogen worden belast en die in de in onderdeel a bedoelde grondslag zijn begrepen, stelt Nederland deze inkomensbestanddelen vrij door een vermindering van zijn belasting toe te staan. Deze vermindering wordt berekend overeenkomstig de bepalingen in de Nederlandse wetgeving tot het vermijden van dubbele belasting. Daartoe worden de genoemde inkomensbestanddelen geacht te zijn begrepen in het bedrag van de inkomensbestanddelen die ingevolge die bepalingen van Nederlandse belasting zijn vrijgesteld.
c. De bepalingen van onderdeel b zijn niet van toepassing op inkomensbestanddelen verkregen door een inwoner van Nederland wanneer Bangladesh de bepalingen van dit Verdrag toepast om deze inkomensbestanddelen vrij te stellen van belasting of de bepalingen van artikel 10, tweede lid, artikel 11, tweede lid, of artikel 12, tweede lid, van dit Verdrag op deze inkomensbestanddelen toepast. In dat geval zijn de bepalingen van onderdeel d van overeenkomstige toepassing.
d. Niettegenstaande de bepalingen van onderdeel b, verleent Nederland een aftrek op de Nederlandse belasting voor de in Bangladesh betaalde belasting op inkomensbestanddelen die volgens artikel 7, eerste lid, artikel 10, zevende lid, artikel 11, zesde lid, artikel 12, vijfde lid, artikel 13, vierde lid, en artikel 23, tweede lid, van dit Verdrag in Bangladesh mogen worden belast, voor zover deze bestanddelen in onderdeel a bedoelde grondslag zijn begrepen, voor zover Nederland uit hoofde van de bepalingen in de Nederlandse wetgeving tot het vermijden van dubbele belasting een vermindering verleent van de Nederlandse belasting voor de in een ander land over die inkomensbestanddelen geheven belasting. Voor de berekening van deze vermindering zijn de bepalingen van onderdeel e van overeenkomstige toepassing.
e. Indien een inwoner van Nederland inkomensbestanddelen verkrijgt die volgens artikel 8, tweede lid, artikel 10, tweede lid, artikel 11, tweede lid, artikel 12, tweede lid, artikel 13, tweede lid, artikel 14, vierde en zesde lid, artikel 17, eerste lid, artikel 18, eerste en tweede lid, artikel 19, vijfde lid en artikel 23, derde lid, in Bangladesh mogen worden belast, verleent Nederland een aftrek op zijn belasting voor zover deze bestanddelen in onderdeel a bedoelde grondslag zijn begrepen. Het bedrag van deze aftrek is gelijk aan de in Bangladesh over deze inkomensbestanddelen betaalde belasting, maar bedraagt, indien de bepalingen in de Nederlandse wetgeving tot het vermijden van dubbele belasting daarin voorzien, niet meer dan het bedrag van de aftrek die zou zijn verleend indien de aldus in het inkomen begrepen inkomensbestanddelen de enige bestanddelen zouden zijn geweest waarvoor Nederland een aftrek verleent uit hoofde van de bepalingen in de Nederlandse wetgeving tot het vermijden van dubbele belasting.
f. De bepalingen van onderdeel e beperken een tegemoetkoming nu of in de toekomst verleend uit hoofde van de bepalingen in de Nederlandse wetgeving tot het vermijden van dubbele belasting niet, echter uitsluitend voor zover het de berekening van het bedrag van de vermindering van de Nederlandse belasting

betreft met betrekking tot de som van het inkomen afkomstig uit meer dan een rechtsgebied en de voortwenteling van de belasting betaald in Bangladesh op genoemde inkomensbestanddelen naar de volgende jaren.

Artikel 25

Recht op voordelen

1. Niettegenstaande de overige bepalingen van dit Verdrag wordt een voordeel uit hoofde van dit Verdrag niet toegekend met betrekking tot een inkomensbestanddeel indien, alle relevante feiten en omstandigheden in aanmerking genomen, redelijkerwijs kan worden geconcludeerd dat het verkrijgen van dit voordeel een van de voornaamste doelen was van een constructie of transactie die direct of indirect tot dat voordeel heeft geleid, tenzij wordt vastgesteld dat toekenning van dit voordeel in deze omstandigheden in overeenstemming zou zijn met het voorwerp en doel van de relevante bepalingen van dit Verdrag. De bevoegde autoriteit van een verdragsluitende staat stelt de bevoegde autoriteit van de andere verdragsluitende staat in kennis alvorens een voordeel uit hoofde van dit lid te weigeren.

2. Indien een persoon een voordeel uit hoofde van dit Verdrag wordt geweigerd ingevolge het eerste lid, dient de bevoegde autoriteit van de verdragsluitende staat die het voordeel anderszins zou hebben toegekend deze persoon desalniettemin te behandelen alsof deze recht heeft op dit voordeel of op andere voordelen ter zake van een specifiek inkomensbestanddeel, indien deze bevoegde autoriteit, op verzoek van deze persoon en na bestudering van de relevante feiten en omstandigheden, vaststelt dat deze voordelen zouden zijn verleend bij het ontbreken van de transactie of constructie bedoeld in het eerste lid. De bevoegde autoriteit van de verdragsluitende staat bij wie het verzoek is ingediend, stelt de bevoegde autoriteit van de andere staat in kennis alvorens een verzoek dat door een inwoner van die andere staat overeenkomstig dit lid is ingediend af te wijzen.

3. Wanneer
a. een onderneming van een verdragsluitende staat een inkomensbestanddeel verkrijgt uit de andere verdragsluitende staat en de eerstgenoemde verdragsluitende staat dat inkomensbestanddeel behandelt als een inkomensbestanddeel dat kan worden toegerekend aan een in een derde rechtsgebied gelegen vaste inrichting van die onderneming; en
b. de winst die aan die vaste inrichting kan worden toegerekend vrijgesteld is van belasting in de eerstgenoemde staat;

zijn de voordelen van dit Verdrag niet van toepassing op enig inkomensbestanddeel waarvoor de belasting in het derde rechtsgebied minder bedraagt dan 60 percent van de belasting die in de eerstgenoemde staat over dat inkomensbestanddeel geheven zou worden, indien die vaste inrichting in de eerstgenoemde staat gelegen zou zijn. In dat geval blijft elk inkomensbestanddeel waarop de bepalingen van dit lid van toepassing zijn, belastbaar overeenkomstig de nationale wetgeving van de andere staat, niettegenstaande de overige bepalingen van het Verdrag.

4. De bepalingen van het derde lid zijn niet van toepassing indien het uit de andere staat verkregen inkomensbestanddeel voortkomt uit of bijkomstig is aan de actieve uitoefening van een bedrijf met behulp van de vaste inrichting (niet zijnde het verrichten, beheren of gewoon in bezit houden van beleggingen voor eigen rekening van de onderneming, tenzij deze activiteiten bestaan uit bank- of verzekeringsactiviteiten of effectenhandel die respectievelijk uitgeoefend worden door een bank, een verzekeringsmaatschappij of een geregistreerd effectenbedrijf).

HOOFDSTUK V

BIJZONDERE BEPALINGEN

Artikel 26

Non-discriminatie

1. Onderdanen van een verdragsluitende staat worden in de andere verdragsluitende staat niet aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting onderworpen, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van die andere verdragsluitende staat onder dezelfde omstandigheden, in het bijzonder met betrekking tot woonplaats, zijn of kunnen worden onderworpen. Deze bepaling is, niettegenstaande de bepalingen van artikel 1, ook van toepassing op personen die geen inwoner zijn van een of van beide verdragsluitende staten.

2. Staatlozen die inwoner zijn van een verdragsluitende staat worden in geen van de verdragsluitende staten aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting onderworpen, die anders of

zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van de desbetreffende staat onder dezelfde omstandigheden, in het bijzonder met betrekking tot de woonplaats, zijn of kunnen worden onderworpen.

3. De belastingheffing ter zake van een vaste inrichting die een onderneming van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat heeft, is in die andere staat niet ongunstiger dan de belastingheffing over ondernemingen van die andere verdragsluitende staat die dezelfde werkzaamheden verrichten. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat zij een verdragsluitende staat verplicht aan inwoners van de andere verdragsluitende staat bij de belastingheffing alle persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de burgerlijke staat, de samenstelling van het gezin of gezinslasten te verlenen, die eerstgenoemde verdragsluitende staat aan zijn eigen inwoners verleent.

4. Behalve indien de bepalingen van artikel 9, eerste lid, artikel 11, achtste lid, artikel 12, zevende lid, of artikel 13, zevende lid, van toepassing zijn, zijn interest, royalty's, vergoedingen voor technische diensten en andere uitgaven betaald door een onderneming van een verdragsluitende staat aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat, bij de vaststelling van de belastbare winst van die onderneming onder dezelfde voorwaarden aftrekbaar als wanneer zij waren betaald aan een inwoner van de eerstgenoemde staat.

5. Ondernemingen van een verdragsluitende staat, waarvan het kapitaal geheel of gedeeltelijk, direct of indirect, in het bezit is van of wordt beheerst door een of meer inwoners van de andere verdragsluitende staat, worden in de eerstgenoemde staat niet aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting onderworpen, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan andere soortgelijke ondernemingen van de eerstgenoemde staat zijn of kunnen worden onderworpen.

6. De bepalingen van dit artikel zijn, niettegenstaande de bepalingen van artikel 2, van toepassing op belastingen van elke soort en benaming.

Artikel 27

Procedure voor onderling overleg

1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van een of van beide verdragsluitende staten voor die persoon leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit Verdrag, kan die persoon, ongeacht de rechtsmiddelen waarin de nationale wetgeving van die staten voorziet, de zaak voorleggen aan de bevoegde autoriteit van een van beide verdragsluitende staten. De zaak dient te worden voorgelegd binnen drie jaar na de eerste kennisgeving van de maatregel die leidt tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van het Verdrag.

2. De bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing te komen, de zaak in onderling overleg met de bevoegde autoriteit van de andere verdragsluitende staat op te lossen teneinde belastingheffing die niet in overeenstemming is met het Verdrag te vermijden. Elke bereikte overeenstemming wordt ten uitvoer gelegd niettegenstaande eventuele termijnen waarin de nationale wetgeving van de verdragsluitende staten voorziet.

3. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de interpretatie of de toepassing van het Verdrag in onderlinge overeenstemming op te lossen. Zij kunnen ook met elkaar overleg plegen teneinde dubbele belasting te vermijden in gevallen die niet in het Verdrag zijn geregeld.

4. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten kunnen zich rechtstreeks, waaronder via een gezamenlijke commissie bestaande uit henzelf of hun vertegenwoordigers, met elkaar in verbinding stellen teneinde overeenstemming als bedoeld in de voorgaande leden te bereiken.

Artikel 28

Uitwisseling van informatie

1. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten wisselen de informatie uit die naar verwachting van belang is voor de uitvoering van de bepalingen van dit Verdrag of voor de toepassing of handhaving van de nationale wetgeving betreffende belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de verdragsluitende staten, of de staatkundige onderdelen of plaatselijke publiekrechtelijke lichamen daarvan, voor zover de belastingheffing ingevolge die wetgeving niet in strijd is met het Verdrag. De uitwisseling van informatie wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van toepassing van dit artikel regelen.

2. Alle uit hoofde van het eerste lid door een verdragsluitende staat ontvangen informatie wordt op dezelfde wijze geheim gehouden als informatie die volgens de nationale wetgeving van die staat is verkregen en wordt alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke en bestuursrechtelijke instanties) die betrokken zijn bij de vaststelling of invordering van, de handhaving of vervolging ter zake van, of de beslissing in beroepszaken met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde belastingen, of het toezicht daarop. Deze personen of autoriteiten mogen alleen voor dergelijke doeleinden van de informatie gebruikmaken. Zij mogen de informatie bekendmaken in openbare rechtszittingen of in gerechtelijke beslissingen. Niettegenstaande het voorgaande mag de informatie ontvangen door een verdragsluitende staat voor andere doeleinden worden gebruikt, indien dergelijke informatie ingevolge de wetgeving van beide staten voor deze andere doeleinden mag worden gebruikt en de bevoegde autoriteit van de staat die haar heeft verstrekt met dergelijk gebruik instemt.

3. In geen geval worden de bepalingen van het eerste en tweede lid zo uitgelegd dat zij een verdragsluitende staat de verplichting opleggen:
a. bestuurlijke maatregelen te nemen die in strijd zijn met de wetgeving of bestuurlijke praktijk van die of van de andere verdragsluitende staat;
b. informatie te verstrekken die niet verkrijgbaar is volgens de wetgeving of in de normale gang van zaken in het bestuur van die of van de andere verdragsluitende staat;
c. informatie te verstrekken die een handelsgeheim, zakelijk geheim, industrieel geheim, commercieel geheim of beroepsgeheim of een handelsproces openbaar zou maken, dan wel informatie waarvan openbaarmaking in strijd zou zijn met de openbare orde (*ordre public*).

4. Indien informatie wordt verzocht door een verdragsluitende staat in overeenstemming met dit artikel, wendt de andere verdragsluitende staat zijn maatregelen inzake het verzamelen van informatie aan om de verzochte informatie te verkrijgen, ongeacht het feit dat de andere staat ten behoeve van zijn eigen belastingheffing niet over dergelijke informatie behoeft te beschikken. Op de in de vorige volzin vervatte verplichting zijn de beperkingen van het derde lid van toepassing, maar deze beperkingen mogen in geen geval zodanig worden uitgelegd dat het een verdragsluitende staat toegestaan is uitsluitend op grond van het feit dat hij geen nationaal belang heeft bij dergelijke informatie te weigeren informatie te verstrekken.

5. De bepalingen van het derde lid mogen in geen geval zodanig worden uitgelegd dat het een verdragsluitende staat toegestaan is het verstrekken van informatie te weigeren uitsluitend op grond van het feit dat de informatie berust bij een bank, een andere financiële instelling, een gevolmachtigde of een persoon die bij wijze van vertegenwoordiging of als vertrouwenspersoon optreedt, dan wel omdat deze betrekking heeft op eigendomsbelangen in een persoon.

6. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de inkomensgerelateerde regelingen van de verdragsluitende staten.

Artikel 29

Bijstand bij de invordering van belastingen

1. De verdragsluitende staten verlenen elkaar bijstand bij de invordering van belastingvorderingen. Deze bijstand wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten kunnen in onderlinge overeenstemming de wijze van toepassing van dit artikel regelen.

2. Onder de uitdrukking „belastingvordering" als gebezigd in dit artikel wordt verstaan een bedrag verschuldigd in verband met belastingen van elke soort en benaming die worden geheven namens de verdragsluitende staten of de staatkundige onderdelen of plaatselijke publiekrechtelijke lichamen daarvan, voor zover de belastingheffing uit hoofde daarvan niet in strijd is met dit Verdrag of met een ander instrument waarbij de verdragsluitende staten partij zijn, alsmede interest, bestuurlijke boetes en de kosten van invordering of van conservatoire maatregelen die verband houden met een dergelijk bedrag.

3. De bepalingen van dit artikel zijn slechts van toepassing op een belastingvordering die onderwerp is van een executoriale titel in de verzoekende staat en die, tenzij anders overeengekomen tussen de bevoegde autoriteiten, niet wordt bestreden. Indien de vordering echter een belastingverplichting betreft van een persoon die geen inwoner van de verzoekende staat is, is dit artikel slechts van toepassing indien de vordering niet langer kan worden bestreden, tenzij anders overeengekomen tussen de bevoegde autoriteiten. De belastingvordering wordt door die andere staat ingevorderd in overeenstemming met de bepalingen van zijn wetgeving die van toepassing zijn op de tenuitvoerlegging en invordering van zijn eigen belastingen als ware de belastingvordering een belastingvordering van die andere staat.

4. Indien een belastingvordering van een verdragsluitende staat een vordering is ter zake waarvan die staat uit hoofde van zijn wetgeving conservatoire maatregelen kan nemen teneinde de invordering te waarborgen, wordt die belastingvordering op verzoek van de bevoegde autoriteit van die staat aanvaard ten behoeve van het nemen van conservatoire maatregelen door de bevoegde autoriteit van die andere verdragsluitende

staat. Die andere staat neemt ter zake van die belastingvordering conservatoire maatregelen in overeenstemming met de bepalingen van zijn wetgeving, als ware de belastingvordering een belastingvordering van die andere staat, ook wanneer de belastingvordering op het tijdstip waarop dergelijke maatregelen worden genomen niet invorderbaar is in de eerstgenoemde staat of is verschuldigd door een persoon die gerechtigd is de invordering ervan te beletten.

5. Niettegenstaande de bepalingen van het derde en vierde lid zijn op een door een verdragsluitende staat voor de toepassing van het derde of vierde lid aanvaarde belastingvordering in die staat niet de termijnen van toepassing noch wordt er uit hoofde van de wetgeving van die staat op grond van haar aard als zodanig voorrang aan verleend. Voorts wordt aan een door een verdragsluitende staat voor de toepassing van het derde of vierde lid aanvaarde belastingvordering in die staat geen voorrang verleend die uit hoofde van de wetgeving van de andere verdragsluitende staat op die belastingvordering van toepassing is.

6. Procedures inzake het bestaan, de geldigheid of het bedrag van een belastingvordering van een verdragsluitende staat worden niet aanhangig gemaakt bij de rechterlijke of bestuursrechtelijke instanties van de andere verdragsluitende staat.

7. Indien te eniger tijd nadat uit hoofde van het derde of vierde lid een verzoek is gedaan door een verdragsluitende staat en voordat de andere verdragsluitende staat de desbetreffende belastingvordering heeft ingevorderd en overgemaakt aan de eerstgenoemde staat, de desbetreffende belastingvordering:
a. in het geval van een verzoek uit hoofde van het derde lid, ophoudt een belastingvordering van de eerstgenoemde staat te zijn die invorderbaar is uit hoofde van de wetgeving van die staat en die verschuldigd is door een persoon die, op dat tijdstip, uit hoofde van de wetgeving van die staat de invordering ervan niet kan beletten; of
b. in het geval van een verzoek uit hoofde van het vierde lid, ophoudt een belastingvordering van de eerstgenoemde staat te zijn ter zake waarvan die staat uit hoofde van zijn wetgeving conservatoire maatregelen kan treffen teneinde de invordering ervan te waarborgen,
stelt de bevoegde autoriteit van de eerstgenoemde staat de bevoegde autoriteit van de andere staat onverwijld daarvan in kennis en wordt, naar keuze van de andere staat, het verzoek door de eerstgenoemde staat uitgesteld of ingetrokken.

8. In geen geval worden de bepalingen van dit artikel zo uitgelegd dat zij een verdragsluitende staat de verplichting opleggen:
a. bestuurlijke maatregelen te nemen die in strijd zijn met de wetgeving en bestuurlijke praktijk van die of van de andere verdragsluitende staat;
b. maatregelen te nemen die in strijd zouden zijn met de openbare orde *(ordre public);*
c. bijstand te verlenen indien de andere verdragsluitende staat niet alle redelijke invorderings- of conservatoire maatregelen heeft aangewend die hem naargelang van het geval uit hoofde van zijn wetgeving of bestuurlijke praktijk, ter beschikking staan;
d. bijstand te verlenen in gevallen waarin de administratieve last voor die staat duidelijk in verhouding onevenredig is met het voordeel te behalen door de andere verdragsluitende staat;

9. De bepalingen van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de inkomensgerelateerde regelingen van de verdragsluitende staten.

Artikel 30

Leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten

Niets in dit Verdrag tast de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen of consulaire posten ontlenen aan de algemene regels van internationaal recht of aan de bepalingen van bijzondere overeenkomsten.

HOOFDSTUK VI

SLOTBEPALINGEN

Artikel 31

Inwerkingtreding

1. Elk van de verdragsluitende staten stelt de andere verdragsluitende staat langs diplomatieke weg schriftelijk in kennis van de voltooiing van de op grond van zijn nationale wetgeving vereiste procedures voor het in werking doen treden van dit Verdrag. Dit Verdrag treedt in werking op de laatste dag van de maand die volgt op de maand waarin de laatste van deze kennisgevingen is ontvangen.

2. De bepalingen van het Verdrag zijn van toepassing:

a. in Bangladesh:
   i. met betrekking tot belastingen geheven aan de bron, ter zake van bedragen betaald of betaalbaar gesteld op of na 1 juli volgend op de datum waarop het Verdrag in werking treedt, en
   ii. ter zake van overige belastingen naar het inkomen, op inkomen in ieder inkomensjaar beginnend op of na 1 juli volgend op de datum waarop het Verdrag in werking treedt;
b. in Nederland, voor elk belastingjaar en -tijdvak beginnend en belastbare gebeurtenissen die aanvangen op of na 1 januari van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar dat volgt op dat waarin het Verdrag in werking is getreden.

Artikel 32

Intrekking

Het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek Bangladesh tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Dhaka op 13 juli 1993, houdt op van toepassing te zijn op de data waarop dit Verdrag van toepassing is in overeenstemming met de bepalingen van artikel 31, tweede lid.

Artikel 33

Beëindiging

1. Dit Verdrag blijft van kracht totdat het door een verdragsluitende staat wordt beëindigd. Elk van de verdragsluitende staten kan dit Verdrag beëindigen door de andere verdragsluitende staat daar langs diplomatieke weg schriftelijk van in kennis te stellen. In dat geval treedt het Verdrag buiten werking:
a. in Bangladesh:
   i. met betrekking tot belastingen geheven aan de bron, ter zake van bedragen betaald of betaalbaar gesteld op of na 1 juli volgend op de datum waarop de kennisgeving is gedaan; en
   ii. ter zake van overige belastingen naar het inkomen, op inkomen in ieder inkomensjaar dat aanvangt op of na 1 juli onmiddellijk volgend op de datum waarop de kennisgeving is gedaan;
b. in Nederland:
   i. indien de kennisgeving is gedaan in de eerste zes maanden van een kalenderjaar, voor belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen, en belastbare gebeurtenissen die zich voordoen, na het einde van het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan;
   ii. indien de kennisgeving is gedaan in de laatste zes maanden van een kalenderjaar, voor belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen, en belastbare gebeurtenissen die zich voordoen, na het einde van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan.

2. Kennisgeving van beëindiging wordt geacht door een verdragsluitende staat te zijn gedaan op de datum van ontvangst van een dergelijke kennisgeving door de andere verdragsluitende staat.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd door de respectieve verdragsluitende partijen, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Dhaka op 12 maart 2024 in de Engelse taal.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden,

M.L.A. VAN RIJ

Voor de Volksrepubliek Bangladesh,

ABUL HASSAN MAHMOOD ALI

Uitgegeven de *negende* maart 2026.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

T.B.W. BERENDSEN

trb-2026-18
ISSN 0920 - 2218
's-Gravenhage 2026

2026-08-28

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan

de staatssecretaris van Financiën

Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Directie Algemene Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Toestemming verzending belastingverdrag Bangladesh aan parlement

Datum
25 augustus 2026

Notanummer
2026-0000350228

Bijlagen
1. Advies RvS
2. Nader rapport
3. Toelichtende Nota
4. Nota 26 januari 2024
5. Nota 27 februari 2026

Aanleiding

Op 12 maart 2024 is het belastingverdrag met Bangladesh (het Verdrag) ondertekend in Dhaka, Bangladesh. De Afdeling advisering van de Raad van State (RvS) heeft 17 juni jl. advies uitgebracht (bijlage 1) en had enkele inhoudelijke opmerkingen bij de toelichtende nota. De toelichtende nota is op enkele punten aangepast naar aanleiding van deze opmerkingen (zie ook het nader rapport in bijlage 2).

Beslispunten

- Bent u akkoord dat de minister van Buitenlandse Zaken mede namens u het belastingverdrag met de aangepaste toelichtende nota (bijlage 3) toezendt aan het parlement voor (stilzwijgende) goedkeuring? Zo ja, dan verzoeken wij u de bijgaande toelichtende nota (in tweevoud) te ondertekenen.

akkoord

- Gaat u akkoord met openbaarmaking van de nu voorliggende nota en de nota van 26 januari 2024 (bijlage 4), conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

akkoord

Kernpunten

- Op 4 maart jl. gaf u goedkeuring het verdrag ter advies aan de RvS voor te leggen (Nota 27 februari jl, bijlage 5).
- De RvS heeft 3 opmerkingen gemaakt bij de Toelichtende Nota:
    1. Verzoek om automatische doorwerking van wijzigingen in OESO- en VN- commentaar nader toe te lichten: hieraan is gevolg gegeven door in paragraaf II.3 van de toelichtende nota op te nemen dat - in lijn met de met het parlement afgestemde inzet uit de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid (NFV) 2020 - het OESO-en VN-commentaar van belang is bij de uitleg van de bepalingen van het Verdrag (zoals dat luidt op het moment van toepassing van het Verdrag en niet zoals dat commentaar luidde ten tijde van de totstandkoming van het Verdrag).
    2. Verzoek om gegevensuitwisseling met Bangladesh onder het belastingverdrag en de bescherming van persoonsgegevens daarbij nader toe te lichten: hieraan is gevolg gegeven door paragraaf II.28 uit te breiden en hierin aan te geven dat op basis van het verdrag slechts spontaan en op verzoek informatie zal worden verstrekt (en derhalve niét automatisch), dat op basis van

het huidige verdrag geen informatie is uitgewisseld in de afgelopen jaren en de verwachting is dat de frequentie van de uitwisseling nauwelijks zal veranderen. Op het moment er een verzoek van Bangladesh wordt ontvangen zal de behandelend inspecteur een gedegen afweging moeten maken of de informatie verstrekt kan worden met het oog op de AVG of dat het verzoek geweigerd moet worden.

3. Verzoek om nader toe te lichten of de Wet minimumbelasting en de voor Caribisch Nederland eveneens per die datum ingevoerde overeenkomstige minimumbelasting in de Belastingwet BES onder de reikwijdte van het verdrag valt: hieraan is gevolg gegeven door in paragraaf II.2 van de TN te verduidelijken dat ten tijde van de onderhandelingen *nog niet bekend* was dat per 31 december 2024 in Europees Nederland de Wet minimumbelasting 2024 in werking zou treden en in Caribisch Nederland per dezelfde datum een overeenkomstige minimumbelasting in werking zou treden in de Belastingwet BES. De bepalingen van het Verdrag zijn echter wel van toepassing op minimumbelasting in de zin van de Wet minimumbelasting 2024 aangezien de minimumbelasting kan worden aangemerkt als een belasting naar het inkomen in de zin van artikel 2, eerste lid, van het Verdrag.

Toelichting

- Het Verdrag betreft een vervanging van het belastingverdrag tussen Nederland en Bangladesh van 1993.
- Bangladesh behoort tot het 23-ontwikkelingslandenproject (als onderdeel van dit project is een aantal ontwikkelingslanden benaderd om antimisbruikmaatregelen in de belastingverdragen op te nemen).
- Het verdrag bevat onder andere de BEPS-minimumstandaard voor het tegengaan van verdragsmisbruik, een zogenoemde 'diensten vaste inrichting', een bronheffing van 10% op deelnemingsdividenden, interest, royalty's en betalingen voor technische dienstverlening wanneer de dienst in de bronstaat is verricht en een exclusieve bronstaatheffing voor pensioenuitkeringen.
- Voor meer achtergrondinformatie over het proces en de inhoud van het belastingverdrag wordt verwezen naar bijlage 4, de nota van 26 januari 2024.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.